DEĊIŻJONI TAL-KUMMISSJONI (UE) 2019/2120

tal-24 ta' Ġunju 2019

dwar l-Għajnuna mill-Istat SA.33078 (2015/C) (eks 2015/NN) implimentata mill-Belġju affavur JCDecaux Belgium Publicité

(notifikata bid-dokument C(2019) 4466)

(It-testi bil-Franċiż u n-Netherlandiż biss huma awtentiċi)

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

IL-KUMMISSJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidrat it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 108(2) tiegħu,

Wara li kkunsidrat il-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 62(1)(a) tiegħu,

Wara li stiednet lill-partijiet interessati sabiex jippreżentaw il-kummenti tagħhom skont id-dispożizzjonijiet imsemmija ([1]) hawn fuq u wara li kkunsidrat il-kummenti tagħhom,

Billi:

1. PROĊEDURA

(1) B'ittra ddatata d-19 ta' April 2011, irreġistrata fis-26 ta' April 2011, il-Kummissjoni rċeviet ilment mingħand Clear Channel Belgium (minn hawn 'il quddiem "CCB") kontra l-Istat Belġjan dwar l-allegat għoti ta' għajnuna illegali u inkompatibbli mas suq intern lill-kompetitur tiegħu JCDecaux Street Furniture Belgium (minn hawn 'il quddiem "JCD"), li qabel kienet JCDecaux Belgium Publicité SA.

(2) Fid-29 ta' Mejju 2013, il-Kummissjoni rċeviet it-tieni lment dwar l-allegat għoti ta' għajnuna illegali u inkompatibbli lil JCD. L-ilmentatur ("it-tieni ilmentatur") talab li l-identità tiegħu tibqa' kunfidenzjali.

(3) B'ittra ddatata l-24 ta' Marzu 2015, il-Kummissjoni nfurmat lill-Belġju bid-deċiżjoni tagħha li tagħti bidu għall-proċedura stipulata fl-Artikolu 108(2) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (minn hawn 'il quddiem, "TFUE") fir-rigward ta' din l-għajnuna allegata.

(4) Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni li tiftaħ proċedura (minn hawn 'il quddiem imsejħa "id-deċiżjoni tal-ftuħ") ġiet ippubblikata f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*" fid-19 ta' Ġunju 2015 ([2]). Il-Kummissjoni stiednet lill-partijiet interessati sabiex jissottomettu l-kummenti tagħhom dwar l-allegati miżuri ta' għajnuna in kwistjoni.

(5) Il-Belġju bagħat il-kummenti tiegħu fil-21 ta' Lulju 2015. Il-Kummissjoni rċeviet il-kummenti bil-miktub mingħand CCB fis-16 ta' Lulju 2015, mit-tieni ilmentatur li xtaq li l-identità tiegħu tibqa' kunfidenzjali u fis-17 ta' Lulju 2015 mingħand JCD. Il-Kummissjoni għaddiet il-kummenti tal-partijiet interessati dwar id-deċiżjoni tal-ftuħ permezz tal-ittra tal-24 ta' Lulju u tat-13 ta' Awwissu 2015 lill-Belġju. Hija rċeviet kummenti mill-Belġju dwar dawn l-osservazzjonijiet permezz ta' ittra tat-2 ta' Ottubru 2015.

(6) Saru wkoll diskussjonijiet u skambji addizzjonali mal-awtoritajiet Belġjani, JCD u CCB. F'dan ir-rigward, il-Kummissjoni bagħtet talba għal informazzjoni lill-Belġju u lill-partijiet interessati fil-15 ta' April 2016. Il-Belġju wieġeb għat-talba għal informazzjoni fl-20 ta' Ġunju 2016 u ressaq aktar kummenti fis-26 ta' Jannar 2017, fl-20 ta' Frar 2017, fl-20 ta' Marzu 2017 u fit-23 ta' Jannar 2019.

(7) CCB ippreżentat aktar kummenti fl-1 ta' Diċembru 2015, fit-23 ta' Mejju 2016, fl-20 ta' Settembru 2016 u fl-24 ta' Marzu 2017. Fit-12 ta' Ottubru 2015, i-29 ta' Marzu 2016, il-15 ta' Lulju 2016 u s-16 ta' Mejju 2017, waslu kummenti oħra mingħand JCD.

([1]) ĠU C 203, 19.6.2015, p. 12.
([2]) *Ibid*.

(8) Il-kummenti mressqa mis-CCB fis-16 ta' Lulju 2015 dwar id-deċiżjoni tal-ftuħ tal-Kummissjoni kien fihom ilment addizzjonali kontra l-JCD.

2. DESKRIZZJONI TAL-ILMENTI

2.1. L-ilmentatur CCB u l-allegat benefiċjarju tal-għajnuna JCD

(9) CCB u JCD huma tnejn mill-atturi ewlenin fis-settur ta' reklamar ta' barra fil-Belġju. Iż-żewġ kumpaniji jappartjenu għal gruppi internazzjonali attivi fis-settur tan-negozju tar-reklamar ta' barra fuq format kbir u żgħir.

(10) CCB hija sussidjarja tal-Grupp Internazzjonali CC Media Holding li hija s-sid ta' Clear Channel Communication Inc., kumpanija multinazzjonali bil-kwartieri ġenerali fl-Istati Uniti, li hija attiva f'28 pajjiż fl-Ewropa, fl-Asja u l-Paċifiku u fl-Amerika Latina. Fil-Belġju, CCB tikkummerċjalizza eluf ta' apparati ta' reklamar għal daqsijiet żgħar u kbar; hija attiva wkoll fil-forniment u l-ġestjoni ta' għamara tat-toroq u sistemi ta' bikesharing.

(11) Il-JCD hija s-sussidjarja Belġjana tal-kumpanija Franċiża JCDecaux SA, attur globali fil-qasam tar-reklamar ta' barra u l-provvista, it-tqegħid u l-manutenzjoni ta' għamara tat-toroq, kif ukoll il-provvediment u l-ġestjoni ta' sistemi ta' bikesharing.

(12) L-ilment imressaq minn BAC li huwa s-suġġett ta' din id-deċiżjoni ([3]) huwa marbut maż-żewġ aspetti deskritti hawn taħt. L-ilment imressaq mit-tieni ilmentatur jikkonċerna biss it-tieni parti.

2.2. Il-karatteristiċi pubbliċitarji tal-kuntratt tal-1984

2.2.1. *Kuntest*

(13) Il-Belt ta' Brussell ([4]) u JCD ikkonkludew żewġ kuntratti dwar l-introduzzjoni ta' mezzi ta' reklamar fil-Belt ta' Brussell, waħda fl-1984 u l-oħra fl-1999. Iż-żewġ kuntratti jirrelataw mal-installazzjoni ta' għamara urbana bi ħlas minn apparat ta' reklamar b'daqs ta' bejn wieħed u ieħor 2 m^2, li jikkostitwixxi l-mezz li jista' jirċievi reklamar (bejn reklamar wieħed jew tnejn, u anke sitt naħat għal apparat b'apparat fuq kull naħa). Ir-reklamar fuq format żgħir fil-Belġju għandu l-partikolarità li l-bordijiet b'format żgħir huma ġeneralment integrati mal-għamara tat-toroq.

(14) Iż-żewġ kuntratti koperti mill-ilment għandhom karatteristiċi differenti kif deskritt hawn taħt.

(15) Il-kuntratt tas-16 ta' Lulju 1984 (iktar 'il quddiem il-"kuntratt tal-1984"), li kien għal perijodu ta' 15-il sena, kien jipprovdi li JCD kienet se tistabbilixxi u setgħet topera organizzazzjoni għar-reklamar u l-għamara urbana msejħa "MUPI" (li tikkonsisti f'żewġ uċuħ, li waħda minnhom hija rriżervata għall-Belt ta' Brussell u l-oħra tista' tiġi operata minn JCD sabiex tirreklama) taħt il-kundizzjonijiet li ġejjin:

(i) il-kuntratt ma pprovda għall-ebda pagamenti minn JCD lill-Belt ta' Brussell bħala kera, drittijiet ta' okkupazzjoni jew miżata għal pannelli li jappartjenu lil JCD, iżda JCD kellu jipprovdi lill-Belt ta' Brussell b'numru ta' vantaġġi in natura: it-tqegħid għad-dispożizzjoni, mingħajr ħlas, ta' basktijiet għar-rimi ta' skart, ta' toilets pubbliċi u ta' gazzetti elettroniċi, twettiq ta' pjan ġenerali, ta' pjan turistiku u ta' lukanda, u ta' pjan għall-bankini fil-Belt ta' Brussell;

(ii) kull apparat jista' jitħaddem għal perjodu ta' 15-il sena u seta' jiġi installat matul il-kuntratt tal-1984, li hu wkoll kellu tul ta' 15-il sena (1984–1999). Bħala riżultat, fl-1999, fi tmiem il-kuntratt tal-1984, numru kbir ta' apparati ta' reklamar koperti mill-kuntratt tal-1984 setgħu jibqgħu jintużaw sa tmiem il-perjodu ta' operazzjoni tagħhom ta' 15-il sena.

([3]) Din id-deċiżjoni ma tittrattax l-ilment addizzjonali ta' CCB imqajma fil-premessa (8) li jirrigwarda t-termini tal-kuntratt tal-1999 li ma kienx parti mill-proċedura ta' investigazzjoni formali (ara wkoll il-premessa (69)).

([4]) Il-Belt ta' Brussell huwa l-isem uffiċjali tal-muniċipalità li hija fiċ-ċentru tar-reġjun ta' Brussell-Kapitali. Il-Belt ta' Brussell hija mdawra minn 18-il muniċipalità li huma integrati mill-qrib, u b'hekk jiffurmaw unità amministrattiva waħda li tinkludi r-Reġjun ta' Brussell-Kapitali. Ir-Reġjun ta' Brussell-Kapitali għandu gvern u Parlament. Hija popolazzjoni urbana b'madwar 1 200 000 abitant, u l-partijiet jikkostitwixxu distrett wieħed, komunement magħruf bħala Brussell.

(16) Il-kuntratt tal-14 ta' Ottubru 1999 (iktar' il quddiem il-"kuntratt tal-1999") issostitwixxa l-kuntratt tal-1984 wara sejħa għal offerti mill-Belt ta' Brussell għax-xiri u t-tqegħid u ż-żamma u l-ġestjoni ta' informazzjoni urbana, ta' xelters għall-vjaġġatur u ta' għamara multimedjali, li parti minnha tista' tintuża għal finijiet ta' reklamar, li ntrebaħ minn JCD.

(17) Għalkemm relatati ma' għamara simili għal dawk fl-1984, il-kuntratt tal-1999 (b'tul ta' 15 snin) ipprovda li:

(i) l-għamara urbana ġdida marbuta ma' dan il-kuntratt tkun il-proprjetà tal-Belt ta' Brussell ([5]) u JCD tħallas kull xahar kera għall-użu tagħha għal skopijiet ta' reklamar;

(ii) l-għamara l-qadima kollha installata fuq il-bażi ta' kuntratti preċedenti bejn il-Belt ta' Brussell u JCD kellha titneħħa minn JCD. Sabiex titqies is-sitwazzjoni tal-għamara koperta mill-kuntratt tal-1984, li għaliha l-perjodu ta' tħaddim ta' 15-il sena kien għadu għaddej, skeda ta' żmien annessa għall-kuntratt tal-1999 (iktar' il quddiem l-"Anness 10") iddeterminat b'mod preċiż id-dati li fihom id-diversi pannelli kellhom jiġu rtirati (bejn l-1999 u l-2010). L-Anness 10 identifika 282 xelters tal-waqfiet tal-karozza tal-linja u 198 unità tal-wiri li baqgħu jkunu koperti mill-kuntratt tal-1984 billi indika l-postijiet u d-dati rispettivi tal-ġbir.

2.2.2. *L-objettiv tal-ilment*

(18) CCB iqis li JCD tkun ibbenefikat minn għajnuna inkompatibbli mill-Istat billi tkompli tisfrutta ċerti karatteristiċi tal-kuntratt tal-1984 lil hinn mid-data ta' żarmar prevista fil-kuntratt tal-1999, mingħajr ma tħallas la l-kera u lanqas it-taxxa lill-Belt ta' Brussell.

2.3. **Il-Karatteristiċi ta' Villo!**

2.3.1. *Kuntest*

(19) Sabiex jinkludi offerta ta' mobilità ġdida fit-territorju tiegħu, ir-Reġjun ta' Brussell-Kapitali iddeċieda li jwaqqaf sistema ta' kiri ta' roti awtomatizzati fid-dominju pubbliku.

(20) Għal dan il-għan, ir-Reġjun nieda sejħa għall-offerti fil-15 ta' Marzu 2008, li ntrebaħ minn JCD fit-13 ta' Novembru 2008. Fil-5 ta' Diċembru 2008, ir-Reġjun ta' Brussell-Kapitali ikkonkluda ma' JCD, kuntratt ta' konċessjoni ta' servizzi pubbliċi għat-tħaddim tas-sistema ta' kiri ta' Villo bike fit-territorju tar-Reġjun ta' Brussell-Kapitali (iktar' il quddiem il-"ftehim Villo"), għal tul totali ta' 15 sena (għal perjodu totali ta' sentejn fl-2011 minħabba dewmien fl-eżekuzzjoni tal-ftehim). Dan il-ftehim kien jipprevedi:

(i) l-installazzjoni u t-tħaddim ta' skema ta' kiri ta' roti awtomatizzati (2500 roti minn 200 stazzjon fl-ewwel fażi, li bdiet fis-16 ta' Novembru 2009, li se tiġi estiża għal 5000 rota fit-tieni fażi mill-2011'il quddiem) għal tul totali ta' 15-il sena (sal-2026);

(ii) il-ġestjoni u l-operazzjoni ta' skemi ta' reklamar biex tiġi ffinanzjata l-iskema tal-kiri tar-roti flimkien mal-pagamenti tal-klijenti. F'dan ir-rigward, JCD topera apparat ta' reklamar li jkun integrat fl-istazzjonijiet tar-roti, kif ukoll apparat separat u iżolat minn dawn l-istazzjonijiet (l-aktar dwar l-ispazju tar-reklamar ta' 2 m^2 u wkoll 8 m^2).

(21) Il-fatturat totali stmat tal-konċessjoni matul id-durata tiegħu huwa ta' madwar EUR [100-150] miljun. Madwar [30-40] tad-dħul ġej mill-utenti u l-bqija tar-reklamar.

(22) Barra minn hekk, fil-kuntest tan-negozjati tal-ftehim Villo, ir-Reġjun ikkonċeda lil JCD ċerti miżuri finanzjarji li ma kinux imsemmija fis-sejħa għal offerti ([6]):

(i) eżenzjoni ta' onorarji għall-okkupazzjoni tal-proprjetà pubblika tar-Reġjun ta' Brussell-Kapitali ta' servizzi ta' reklamar ta' 8 m^2; l-ammont massimu ta' din l-eżenzjoni għandu jkun limitat għal massimu ta' EUR [50 000-150 000] fis-sena ([7]);

([5]) Permezz ta' ħlas ta' prezz nett fiss għal kull prodott fornut, bit-tagħmir kollu, installat u operattiv.

([6]) Dawn l-elementi ġew inklużi f'emenda tal-ftehim Villo li ġie konkluż fid-9 ta' Ġunju 2011.

([7]) La ħlas huwa ta' EUR […] għal kull apparat fis-sena. It-tariffa massima għal JCD li għandha titħallas mingħajr l-eżenzjoni hija ta' […] apparati ta' 8 m^2 * EUR […] kull apparat = EUR [50 000-150 000].

(ii) klawżola ta' impreviżjoni dwar it-taxxi reġjonali (newtralizzazzjoni tal-bidliet fit-taxxi reġjonali): il-prinċipju huwa li jekk jiżdiedu t-taxxi reġjonali, JCD jista' jiġi kkumpensat għal din iż-żieda; madankollu, din il-klawżola qatt ma ġiet applikata;

(iii) klawżola ta' reviżjoni ta' prezzijiet għal taxxi muniċipali (newtralizzazzjoni taż-żieda fit-taxxi muniċipali): il-prinċipju huwa li jekk it-taxxi muniċipali jiżdiedu 'l fuq minn EUR 75/m^2, JCD jiġi kkumpensat għal din iż-żieda; l-awtoritajiet Belġjani inizjalment ikkunsidraw li l-kumpens previst f'din il-klawżola jista' jitla' sa massimu ta' EUR [250 000-350 000] fis-sena ([8]).

2.3.2. *L-objettiv tal-ilment*

(23) CCB u t-tieni ilmentatur iqisu li JCD ibbenefikat minn għajnuna mill-Istat permezz tal-finanzjament tal-konċessjoni Villo.

(24) Skont l-ilmentaturi, il-miżuri ta' finanzjament kollha (operazzjoni ta' skemi ta' reklamar u miżuri addizzjonali mogħtija lil JCD) jikkostitwixxu għajnuna mill-Istat.

(25) Barra minn hekk, tali għajnuna mill-Istat ma tistax titqies bħala kompatibbli mas-suq intern fuq il-bażi tar-regoli tal-Unjoni dwar il-kumpens għal servizzi pubbliċi, u b'mod partikolari d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2012/21/UE ([9]) (iktar' il quddiem id-"Deċiżjoni SGEI tal-2012"), sa fejn JCD hija kkumpensata ferm ħafna (b'mod partikolari minħabba li n-numru ta' mezzi ta' reklamar mogħtija lil JCD huwa għoli wisq).

3. ANALIŻI TAL-KARATTERISTIĊI PUBBLIĊITARJI TAL-KUNTRATT TAL-1984

3.1. Raġunijiet għall-bidu tal-proċedura

(26) Il-Kummissjoni sabet li, fir-rigward tal-operat ta' ċerti apparati ta' reklamar minn JCD fit-territorju tal-Belt ta' Brussell skont il-kuntratt tal-1984 u miżmuma lil hinn mid-dati ta' tneħħija ppjanati tagħhom (kif indikat fl-Anness 10 tal-kuntratt tal-1999), il-kriterji kumulattivi tal-għajnuna mill-Istat ġew issodisfati u li l-miżura għalhekk kienet tikkostitwixxi għajnuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) TFUE.

(27) Peress li l-ebda waħda mill-kundizzjonijiet għad-dikjarazzjoni kompatibbli ma jidhru li ntlaħqu, il-Kummissjoni ddeċidiet li tibda l-proċedura stabbilita fl-Artikolu 108(2) TFUE.

3.2. Osservazzjonijiet imressqa mil-partijiet ikkonċernati dwar id-Deċiżjoni ta' ftuħ

(28) Il-Kummissjoni rċeviet kummenti mingħand CCB u JCD, miġbura fil-qosor hawn taħt.

3.2.1. *Osservazzjonijiet imressqa minn CCB*

(29) B'risposta għad-deċiżjoni tal-ftuħ, CCB tiddikjara li hija taqbel mal-analiżi tal-Kummissjoni li l-operazzjoni minn JCD ta' diversi apparati ta' reklamar installati skont il-kuntratt tal-1984 fit-territorju tal-Belt ta' Brussell u miżmuma lil hinn mid-dati ta' ġbir tagħhom mingħajr ħlas ta' kera jew taxxa tikkostitwixxi għajnuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) TFUE u tkun inkompatibbli mas-suq intern.

(30) CCB tiddikjara wkoll li taqbel mal-fehma tal-Kummissjoni li hemm dubji serji dwar ir-realtà u r-rilevanza tal-mekkaniżmu ta' kumpens invokat mill-awtoritajiet Belġjani sabiex jiġġustifikaw iż-żamma tal-apparat inkwistjoni lil hinn mid-dati ta' ġbir previsti tagħhom. Skont CCB, l-awtoritajiet Belġjani ma jipprovdu l-ebda evidenza li turi li l-mekkaniżmu ta' kumpens ġie stabbilit formalment qabel iż-żamma illegali tal-apparati inkwistjoni.

([8]) Ara l-premessa 82 tad-deċiżjoni ta' ftuħ.

([9]) Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2012/21/UE tal-20 ta' Diċembru 2011 dwar l-applikazzjoni tal-Artikolu 106(2) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea għal għajnuna mill-Istat taħt forma ta' kumpens għal servizzi pubbliċi mogħtija lil ċerti impriżi inkarigati bil-ġestjoni ta' servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali (ĠU L 7, 11.1.2012, p. 3).

(31) CCB tenfasizza li l-vantaġġ li JCD kienet tirċievi permezz tal-apparat li ġid installat fl-1984 apparat lil hinn mid-dati ta' ġbir maħsuba tagħhom huwa akbar minn EUR 2 150 000, mingħajr imgħax. CCB tibbaża dan fuq żewġ sejbiet ta' uffiċjal ġudizzjarju li saru fuq talba tiegħu fit-3 ta' Diċembru 2007 u fil-21 ta' Diċembru 2009 u dan jagħti inventarju tal-għamara installata skont il-kuntratt tal-1984, li kienu għadhom fis-seħħ f'dawk id-dati. CCB tirrimarka wkoll li l-fatt li l-awtoritajiet Belġjani nfushom jibbażaw lilhom infushom fuq dawk is-sejbiet tal-uxxiera mitluba fuq talba ta' CCB (ara t-Taqsima 3.3.2) juri li ma kien hemm l-ebda monitoraġġ preċiż tal-apparat li nżamm lil hinn mid-dati inizjalment previsti u li, fin-nuqqas ta' evidenza li turi l-kuntrarju mill-awtoritajiet Belġjani, in-numru ta' apparati li għandhom jitqiesu għall-kalkolu tal-vantaġġ mogħti lil JCD huwa 86, jiġifieri, 119 faċċata ta' reklamar.

(32) Fl-aħħar nett, CCB tappoġġa l-analiżi tal-Kummissjoni li, mill-2002, it-taxxi huma pagabbli fuq apparat ta' reklamar indipendentement mill-kuntratt oriġinali. It-tneħħija bikrija ta' skema skont il-kuntratt tal-1984 għalhekk ma tirriżultax f'telf ta' tfaddil fiskali għal JCD, peress li dawn it-tariffi jkunu fi kwalunkwe każ dovuti fuq dawn l-arranġamenti li kieku nżammu, li jirrendi superfluwu l-argument ta' kumpens bejn il-ġbir tardiv u l-ġbir tardiv ineffettiv, sa fejn dawn l-ispejjeż huma kkonċernati. CCB ittenni wkoll l-affermazzjoni tagħha li dawk l-eżenzjonijiet mit-taxxa għall-benefiċċju ta' JCD joħolqu distorsjonijiet kbar tal-kompetizzjoni fis-suq tar-reklamar estern Belġjan u jirriżultaw fi żvantaġġ kompetittiv fid-dawl tal-fatt li l-kompetituri ta' JCD, inkluż CCB, kellhom iħallsu l-miżati tar-reklamar għall-apparati li joperaw fit-territorju tal-Belt ta' Brussell.

(33) CCB tosserva li, f'sentenza tad-29 ta' April 2016, il-Qorti tal-Appell ta' Brussell iddeċidiet li JCD ma kinitx konformi mad-dati ta' tneħħija stabbiliti fl-Anness 10 tal-Kundizzjonijiet Speċjali tal-kuntratt tal-1999 u kienet qed topera mingħajr titolu jew dritt, għal diversi snin, għal bosta strumenti ta' reklamar fid-dominju pubbliku tal-Belt ta' Brussell ([10]). CCB tosserva wkoll li l-Qorti tal-Ġustizzja ċaħdet l-argument ta' tpaċija bejn kollezzjonijiet li waslu tard u ġbir tardiv, sostnut minn JCD.

(34) CCB tqis li d-dħul mir-reklamar mill-isfruttament kummerċjali tal-apparati tar-reklamar miżmuma wara d-data tat-tneħħija stabbilita fl-Anness 10 jista' wkoll jikkostitwixxi riżorsi tal-Istat minħabba li l-Istat innifsu jkun jista' jisfrutta dawk l-apparati huwa stess.

(35) Fl-osservazzjonijiet ippreżentati fis-16 ta' Lulju 2015 dwar id-deċiżjoni tal-Kummissjoni li tiftaħ il-proċedura, CCB ressqet ilment addizzjonali kontra JCD dwar tariffi mhux imħallsa minn JCD lill-Istat Belġjan dwar l-arranġamenti skont il-kuntratt tal-1999.

3.2.2. *Osservazzjonijiet imressqa minn JCD*

(36) Fl-osservazzjonijiet tagħha dwar id-deċiżjoni tal-ftuħ tas-17 ta' Lulju 2015, JCD tfakkar li l-awtorità pubblika (f'dan il-każ, il-Belt ta' Brussell) hija obbligata li tippreserva l-bilanċ ekonomiku tal-kuntratti li hija parti għalihom. Skont JCD, sabiex tpatti għat-telf fid-dħul mir-reklamar li jirriżulta mit-tneħħija prematura tal-apparati kkonċernati u sabiex jiġi żgurat l-ekwilibriju ekonomiku tal-kuntratt tal-1984, il-Belt ta' Brussell loġikament ippermettiet il-manutenzjoni u t-tħaddim, lil hinn mid-data tat-tneħħija intiża tagħhom, ta' numru ekwivalenti ta' apparat ieħor kopert mill-kuntratt tal-1984. F'dan ir-rigward, JCD issostni li r-realtà ta' tpaċija hija inkontestabbli u li hija stabbilita minn diversi provi, li jinkludu diversi sottomissjonijiet u osservazzjonijiet bil-miktub mill-Belt ta' Brussell fil-kuntest tal-investigazzjoni preliminari.

(37) Skont JCD, l-operat tal-apparat ta' reklamar inkwistjoni qatt ma kien irregolat mill-kuntratt tal-1999 u ż-żamma ta' ċerta għamara urbana twettqet fil-kuntest tal-eżekuzzjoni tal-kuntratt tal-1984 mingħajr trasferiment ta' riżorsi pubbliċi. Il-manutenzjoni tal-għamara inkwistjoni hija newtrali f'termini ta' riżorsi tal-Istat għaliex tikkostitwixxi l-korrispettiv għat-tneħħija antiċipata ta' oġġetti oħra ta' għamara li huma rregolati mill-istess kuntratt.

(38) Fil-każ ta' JCD, mill-prinċipju stess ta' kumpens jirriżulta li r-reklamar tal-oġġetti ta' għamara li jkunu nżammu wara l-iskadenza tagħhom għandu jkun suġġett għall-istess regoli bħal dawk applikabbli għall-mezzi rtirati bil-quddiem, jiġifieri fil-kuntratt tal-1984.

([10]) Sentenza tal-Qorti tal-Appell ta' Brussell tad-29 ta' April 2016 (id-Disa' Kamra) fil-qafas tal-Kawża 2011/AR/140. Il-Qorti tal-Appell ta' Brussell ċaħdet l-argument tal-interverżjoni tal-għamara u ddikjarat li l-interverżjoni ma kinitx ippjanata jew awtorizzata mill-kuntratti tal-1984 u tal-1999, u lanqas ma ġiet approvata mill-Belt wara l-konklużjoni tal-kuntratt tal-1999.

(39) Għaldaqstant, JCD tikkontesta li hija bbenefikat minn vantaġġ selettiv li irriżulta minn trasferiment ta' riżorsi pubbliċi taħt kuntratti regolari mal-Belt ta' Brussell. JCD tqis li ma ngħatat l-ebda ffrankar f'termini ta' kirjiet u taxxi dovuti taħt il-kuntratt tal-1999, u li dawn is-servizzi huma parti minn mandat ta' servizz pubbliku.

(40) B'mod partikolari, fir-rigward tal-eżenzjoni mill-ħlas ta' kera, huwa spjegat skont JCD mill-mekkaniżmu ta' kumpens irregolat mill-kuntratt tal-1984.

(41) Fir-rigward tal-eżenzjoni mit-taxxi, il-pożizzjoni tal-belt ta' Brussell li ma tingaġġa l-ebda taxxa biss fir-rigward ta' kuntratti ta' għamara urbani — għall-kuntrarju ta' apparat ta' reklamar — tkun perfettament koerenti sabiex jiġi ppreżervat l-ekwilibriju ekonomiku ta' dawn il-kuntratti, peress li la l-arranġamenti skont il-kuntratt tal-1984 u lanqas dawk koperti mill-kuntratt tal-1999 ma kienu suġġetti għal taxxa, indipendentement mill-adozzjoni, mill-Belt ta' Brussell, ta' regolament dwar it-taxxa fl-2002.

(42) Fil-fatt, skont JCD, il-Belt ta' Brussell adottat l-ewwel Regolament dwar ir-reklamar temporanju fiż-żoni pubbliċi biss għas-sena finanzjarja 2002 (ir-regolament dwar it-taxxa tas-17 ta' Ottubru 2001), filwaqt li l-kuntratt tal-1984 skada fl-1999. Konsegwentement, din it-taxxa ma hijiex applikabbli għar-reklamar tal-mezzi previsti mill-kuntratt tal-1984, anki jekk estiżi matul is-snin finanzjarji 2002 u sussegwenti. Skont JCD, in-nuqqas ta' reġistrazzjoni ta' tali arranġamenti ma jistax jikkostitwixxi vantaġġ selettiv għall-ko-kuntrattur sa fejn dan jirrifletti prinċipju ġenerali li ma tax lok għal trattament iktar favorevoli mogħti lil JCD fir-rigward ta' kull impriża li tinsab f'sitwazzjoni paragunabbli u li, għaldaqstant, ma jistax jibbaża fuq l-eżistenza ta' għajnuna mill-Istat.

(43) Barra minn hekk, fl-ipoteżi teoretika li taxxa saret applikabbli għal dan il-kuntratt, kellu jkun hemm reviżjoni tal-kundizzjonijiet tal-kuntratt tal-1984, kif previst f'dan il-kuntratt.

(44) Rigward l-arranġamenti skont il-kuntratt tal-1999, JCD tqis li l-isfruttament tar-reklamar tagħhom ma jkunx soġġett għall-ħlas ta' taxxa fuq ir-reklamar. Ir-Regolament dwar it-taxxa fuq ir-reklamar adottat mill-Belt ta' Brussell fl-2002 mhuwiex applikabbli minħabba li JCD diġà tħallas kull xahar kera għall-użu ta' mezzi ta' komunikazzjoni għal finijiet ta' reklamar, li hija, skont il-kuntratt tal-1999, l-unika imposta fuq l-operazzjoni ta' reklamar tal-mezzi. Barra minn hekk, dan ir-regolament fiskali jeżenta espressament l-apparat ta' reklamar tal-belt ta' Brussell u, għaldaqstant, tal-mezzi li jaqgħu taħt il-kuntratt tal-1999.

(45) Bħala sostenn ta' dawn l-argumenti, JCD tipprovdi lill-Kummissjoni żewġ sentenzi tal-4 ta' Novembru 2016, li permezz tagħhom it-Tribunal tal-Ewwel Istanza Frankofona ta' Brussell jiddikjara li JCD ma kinitx suġġetta għat-taxxa fuq ir-reklamar muniċipali fir-rigward tal-mezzi ta' reklamar installati fil-belt u li jappartjenu lill-Belt ta' Brussell skont il-kuntratt mogħti lil JCD fl-14 ta' Ottubru 1999. Sussegwentement, dawn is-sentenzi ordnaw ir-rimbors tas-somom li kienu jitħallsu għas-snin finanzjarji 2009 sa 2012.

(46) JCD tissottometti li jekk il-mekkaniżmu ta' kumpens imsemmi hawn fuq kien jinvolvi żbilanċ potenzjali favur JCD, dan l-iżbilanċ ipotetiku ma setax isaħħaħ il-pożizzjoni kompetittiva ta' JCD vis-à-vis il-kompetituri tagħha fis-swieq rilevanti, peress li dan ikun minimu.

(47) Skont JCD, dan l-iżbilanċ ipotetiku ma setax, b'mod partikolari, jagħmilha iktar diffiċli għall-impriżi stabbiliti fi Stati Membri oħra li jippenetraw dawn is-swieq. JCD indikat ukoll li l-Kummissjoni kienet diġà kkunsidrat li ċerti miżuri pproduċew effetti biss fil-livell lokali u għalhekk ma affettwatx il-kummerċ bejn l-Istati Membri.

3.3. **Osservazzjonijiet imressqa mill-Belġju**

3.3.1. *Osservazzjonijiet imressqa mil-Belġju dwar id-Deċiżjoni ta' ftuħ*

(48) L-awtoritajiet Belġjani jirrikonoxxu li JCD kompliet tuża ċerti sinjali taħt il-kuntratt tal-1984 lil hinn mid-data ta' żarmar prevista fil-kuntratt tal-1999, kif stabbilit fl-Anness 10. Għal dan l-apparat tar-reklamar, JCD ma tatx kera jew ma tatx taxxa lill-Belt ta' Brussell, għall-kuntrarju tas-sinjali skont il-kuntratt tal-1999 li għalihom tħallset kera mill-bidu tal-kuntratt u kienu imposti wkoll taxxi, iżda biss mill-2009 ([11]). Din is-sitwazzjoni damet sa Awwissu 2011 meta l-aħħar apparat iżżarma.

([11]) Il-Belt ta' Brussell adottat l-ewwel regolament tagħha dwar l-okkupazzjoni kummerċjali privata għal skopijiet kummerċjali f'Ottubru 2001, li daħal fis-seħħ f'Jannar 2002 (ir-regolament dwar it-taxxa tas-17 ta' Ottubru 2001, it-taxxa fuq ir-reklamar ta' natura temporanja fi u fuq l-ispazju pubbliku), iżda l-awtoritajiet Belġjani talbu l-ħlas tat-taxxi fuq l-arranġamenti tal-1999 mis-sena fiskali 2009 biss.

(49) L-awtoritajiet Belġjani ma jikkontestawx li l-miżuri huma imputabbli lilhom u, b'mod partikolari, imputabbli lill-Belt ta' Brussell. Fil-fatt, huma spjegaw ukoll li aċċettaw il-kontinwazzjoni tal-arranġamenti għall-kuntratt tal-1984 lil hinn mid-data prevista fl-Anness 10 sabiex jinżamm il-bilanċ tal-kuntratt ma' JCD sakemm mezzi oħra kienu ġew irtirati minn qabel fuq talba tal-Belt ta' Brussell sabiex jiġu stabbiliti tipi oħra ta' apparat preferut għal raġunijiet bħal pereżempju l-istil il-ġdid ta' għamara tat-toroq bi stil *art nouveau*.

(50) L-awtoritajiet Belġjani jikkunsidraw li din it-tneħħija bikrija kienet tinvolvi telf għal JCD li kien jirrinunzja għall-arranġamenti li fuqhom ma kienet titħallas l-ebda kera jew taxxa sad-data stabbilita fl-Anness 10 għat-tneħħija tagħhom u li, bi tpattija għal dak it-telf, kien aċċettabbli li jinżammu arranġamenti oħra għal aktar żmien milli mistenni u li l-ebda kera jew taxxa mhi meħtieġa għal dan it-tip ta' apparat.

(51) L-awtoritajiet Belġjani jirrikonoxxu li, b'mod ġenerali, JCD ibbenefikat minn vantaġġ ekonomiku iżda biss minħabba żbilanċ bejn l-għadd ta' apparati li ttieħdu minn qabel (qabel id-data prevista għat-tneħħija) u l-għadd ta' apparati miżmuma wara d-data tat-tneħħija stabbilita fl-Anness 10. L-Artikolu 4.5 tal-Konvenzjoni konkluża fl-1984 bejn il-Belt ta' Brussell u JCD sakemm il-midja tal-wiri u l-manifattura għandha tkun eżentata mill-ħlas tal-kera, id-dritt tal-okkupazzjoni u t-tariffa. Skont l-awtoritajiet Belġjani, din l-eżenzjoni għandha tiġi analizzata fid-dawl tal-fatt li, fiż-żmien meta ġiet iffirmata l-Konvenzjoni, il-Belt ta' Brussell ma kienet adottat l-ebda regolament li jintaxxa l-materjal ta' reklamar.

(52) Skont l-awtoritajiet Belġjani, JCD, minn naħa waħda, irrinunzjat ekonomija f'termini ta' renti u taxxi billi qablet li tirtira apparat bikri u, min-naħa l-oħra, ibbenefikat minn ekonomija f'termini ta' kirjiet u taxxi permezz taż-żamma ta' apparat li jmur lil hinn mid-dati ppjanati tal-ġbir. Fil-fatt, bil-kalkolu tad-differenza bejn l-iffrankar mitluf minn JCD minħabba tneħħijiet minn kmieni u t-tfaddil addizzjonali magħmul billi l-apparati jibqgħu itwal milli previst fl-Anness 10, b'mod ġenerali, JCD, skont l-awtoritajiet Belġjani, biss kienet tirċievi vantaġġ finanzjarju li jammonta għal massimu ta' EUR [100 000-150 000] bejn Diċembru 1999 u l-2011.

(53) F'dan ir-rigward, l-awtoritajiet Belġjani argumentaw li l-miżura tista' tiġi koperta faċilment mir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1998/2006 ([12]) ("ir-Regolament *de minimis tal-2006*"). Ir-Regolament jistabbilixxi li ċerti ammonti żgħar ta' għajnuna (inqas minn EUR 200 000 matul kwalunkwe perjodu ta' tliet snin ta' taxxa) jitqiesu li ma għandhomx effett fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri u għalhekk ma jissodisfawx il-kriterji kollha tal-Artikolu 107(1) TFUE.

(54) L-awtoritajiet Belġjani jiċċaraw ukoll uħud mill-allegazzjonijiet ta' CCB li huma s-suġġett tad-deċiżjoni tal-ftuħ. L-ewwel nett, l-istima bażika ta' CCB ta' 86 apparat mhijiex korretta, peress li s-sejbiet ta' CCB (ara l-premessa 31) jelenkaw 80 apparat. Barra minn hekk, huwa żbaljat li CCB tiddeskrivi xi wħud mill-apparati bħala xelters tal-waqfiet tal-karozza tal-linja meta dawn ikunu l-bordijiet ta' informazzjoni għall-belt. Fit-tieni lok, fir-rigward tal-istima tal-ammont tal-kera, is-CCB kien żbaljat fl-ammont tal-kera, li, skont il-belt ta' Brussell, kellu jiġi indiċjat fid-data tal-anniversarju tal-kuntratt ([13]). Fit-tielet lok, hemm żbalji fl-istima tal-ammont ta' taxxi pagabbli minn JCD kif indikat min CCB.

3.3.2. *Osservazzjonijiet imressqa mil-Belġju dwar l-osservazzjonijiet tal-partijiet interessati*

(55) Fl-osservazzjonijiet bil-miktub tagħha tat-2 ta' Ottubru 2015, l-awtoritajiet Belġjani jiddikjaraw li n-nuqqas ta' rkupru ta' taxxi dovuti minn JCD taħt il-kuntratt tal-1999 mill-Belt ta' Brussell ma jirriżultax minn vantaġġ mogħti mill-Belt ta' Brussell, iżda mill-applikazzjoni tad-dritt Belġjan u tas-sentenzi tal-qrati Belġjani li l-amministrazzjoni muniċipali kienet prekluża milli twettaq sekwestru jew ġbir ta' taxxa fir-rigward tal-parti tat-taxxa li tmur lil hinn mill-kwistjoni li hija mingħajr kontestazzjoni. Meta appell, bħal dak ippreżentat minn JCD, jirrigwarda t-totalità tat-taxxa, l-eżekuzzjoni forzata jew l-irkupru huwa impossibbli. Din is-sitwazzjoni ma tfissirx li l-persuna taxxabbli li

([12]) Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1998/2006 tal-15 ta' Diċembru 2006 dwar l-applikazzjoni tal-Artikoli 87 u 88 tat-Trattat għal għajnuna de minimis (ĠU L 379, 28.12.2006, p. 5), applikabbli fiż-żmien meta ngħatat l-għajnuna.

([13]) Il-kuntratt tal-1999 jipprovdi fl-Artikolu 12 għall-bidla fir-renti, u jispeċifika li l-awtorità kontraenti taċċetta l-formola ta' varjazzjoni (indiċjar fid-data tal-anniversarju). L-istess artikolu jindika d-*data* bażika għall-kalkolu tal-kera ta' kull xahar.

feħet proċedura ġudizzjarja hija eżenti mit-taxxa, kif tallega CCB. Barra minn hekk, it-tariffi, anki jekk huma kienu kkontestati, għandhom, mill-perspettiva ta' kontabbiltà, jittieħdu bħala ħlas operattiv. Konsegwentement, l-ebda għajnuna mill-Istat ma tista' tirriżulta minħabba n-nuqqas tal-Belt ta' Brussell li tirkupra t-taxxi imposti fuq JCD li huma s-suġġett ta' proċeduri ġudizzjarji.

(56) Fl-osservazzjonijiet bil-miktub tagħha tal-20 ta' Ġunju 2016, bi tweġiba għall-mistoqsijiet magħmula mis-servizzi tal-Kummissjoni permezz ta' ittra tal-15 ta' April 2016, l-awtoritajiet Belġjani kkonfermaw li l-Belt ta' Brussell bdiet tintaxxa l-apparati ta' reklamar li kienu tqiegħdu fl-eżekuzzjoni tal-kuntratt mogħti fl-14 ta' Ottubru 1999 mis-sena fiskali 2009 biss. Madankollu, hekk kif ġie adottat ir-regolament fiskali tas-17 ta' Ottubru 2001 dwar ir-reklamar temporanju fi u dwar l-ispazju pubbliku, il-Belt ta' Brussell kienet stabbiliet taxxa fuq reklami ta' natura temporanja fi u fuq l-ispazju pubbliku u kienet ipprovdiet għal eżenzjoni mit-taxxa esklussivament għar-reklami tagħha stess ([14]). L-awtoritajiet Belġjani josservaw li r-regolamenti fiskali applikabbli għall-apparat ta' reklamar daħlu fis-seħħ għall-ewwel darba biss fl-1 ta' Jannar 2002, b'tali mod li l-ebda taxxa ma kienet dovuta għall-2001 u jsostnu li dawn ir-regolamenti fiskali japplikaw għall-arranġamenti skont il-kuntratt tal-1999.

(57) Huma jindikaw ukoll li l-Belt ta' Brussell ma ġabritx l-ammonti li jikkorrispondu għal dawn it-taxxi għas-snin fiskali 2002 sa 2008. Din is-sitwazzjoni tirriżulta mill-fatt li l-Belt inizjalment ikkunsidrat li l-mezzi implementati fuq l-implementazzjoni tas-suq tal-1999, li kienu proprjetà tagħha u li kienu operati minn JCD, ma kinux taxxabbli, skont l-eżenzjoni mit-taxxa prevista fl-Artikolu 5 tar-regolament tat-taxxa tas-17 ta' Ottubru 2001, li kienet tirrigwarda esklużivament l-avviżi proprji tal-Belt ta' Brussell. Barra minn hekk, fir-Regolament dwar it-taxxa tat-18 ta' Diċembru 2006 u fir-regolamenti dwar it-taxxa, ġiet introdotta eżenzjoni speċifikament immirata lejn l-apparat ta' reklamar tal-Belt ta' Brussell jew ta' korpi mwaqqfa mill-Belt ta' Brussell jew li huma subordinati għaliha.

(58) L-ewwel reġistrazzjonijiet saru fid-29 ta' Lulju 2011 u kienu jikkonċernaw is-sena fiskali 2009. Skont l-Artikolu 6 tal-Liġi tal-24 ta' Diċembru 1996, li minn dak iż-żmien ġiet imħassra b'digriet tat-3 ta' April 2014, ma kienx possibbli li jingħata effett retroattiv lit-tassazzjoni għal perjodu ta' iktar minn tliet snin mill-1 ta' Jannar tas-sena fiskali.

(59) L-awtoritajiet Belġjani jiddikjaraw li l-Belt ta' Brussell iddeċidiet li ma tibqax tapplika l-eżenzjoni, peress li hija qieset li l-eżenzjoni tal-apparati ta' reklamar sempliċement minħabba li dawn kienu jappartjenu lill-Belt ta' Brussell, minkejja li ma kinitx l-operatur tal-belt, ħolqot trattament inġust fil-konfront tal-operaturi ta' apparat ta' reklamar ieħor. Fl-ispirtu tal-Belt ta' Brussell, jekk jista' tabilħaqq ikun iġġustifikat li l-apparati ta' reklamar użati għal skopijiet proprji jew dawk ta' organizzazzjonijiet li tkun ħolqot jew li kienu subordinati għalihom jiġu eżentati, eżenzjoni ma kinitx ġustifikata fejn kienu operati minn parti terza u, b'mod partikolari, minn impriża kummerċjali attiva fis-settur tar-reklamar estern.

(60) L-eżenzjoni prevista mir-Regolament dwar it-taxxa kienet intiża sabiex twaqqaf lill-Belt milli tintaxxa hija stess, li ma kinitx tagħtiha xi dħul addizzjonali u li kienet iżżid ix-xogħol amministrattiv li għandu jsir mid-dipartiment tat-taxxa tagħha, filwaqt li l-għan imfittex mill-miżuri fiskali kollha huwa li tippermetti lill-awtorità fiskali tikseb riżorsi finanzjarji addizzjonali. Madankollu, kif jirriżulta mill-osservazzjonijiet ippreżentati mill-awtoritajiet Belġjani fl-20 ta' Frar 2017 għad-domandi addizzjonali mressqa mill-Kummissjoni fl-14 ta' Frar 2017, il-Belt ta' Brussell qatt ma użat hija stess mezzi ta' reklamar. Dan l-użu dejjem sar permezz ta' partijiet terzi. L-uniċi apparati ta' reklamar li jappartjenu lill-Belt ta' Brussell huma dawk li huma s-suġġett tal-kuntratt pubbliku mogħti fl-14 ta' Ottubru 1999 lil JCD. Fi tmiem il-kuntratt tal-1999, kien hemm sejħa għall-offerti ġdida li ngħatat minn CCB, li hija l-kuntrattur attwali. Fuq il-bażi tal-kuntratt attwalment fis-seħħ, CCB għandha tħallas l-apparat ta' reklamar u l-miżati applikabbli.

([14]) B'mod iktar speċifiku, l-Artikolu 5 tar-regolament fiskali tas-17 ta' Ottubru 2001 kien jipprevedi eżenzjoni fiskali għal, fost oħrajn, "avviżi mill-Belt jew korpi stabbiliti, subordinati jew iffinanzjati mill-Belt".

(61) L-awtoritajiet Belġjani jiddikjaraw li l-operaturi li jużaw l-apparat tagħhom stess iħallsu biss il-miżati dovuti u li l-kera għall-użu tal-apparat ta' reklamar hija miżjuda ma' dawn it-taxxi meta l-apparat jappartjeni għall-Belt ta' Brussell. Din il-kera ma tissostitwixxi l-ħlasijiet imposti fuq tali apparat. Fil-fatt il-kera tikkostitwixxi l-korrispettiv għad-dritt ta' użu tal-apparat li jappartjenu lill-Belt ta' Brussell. Fin-nuqqas ta' ħlas ta' kera, l-operaturi jkollhom il-libertà li joperaw il-faċilitajiet tal-Belt ta' Brussell, anki jekk dawn tal-aħħar kellhom iħallsu l-ispejjeż tax-xiri tal-apparat. Għalhekk huwa loġiku li jkollhom iħallsu l-kera. Min-naħa l-oħra, l-operaturi li ma jużawx il-faċilitajiet tal-Belt ta' Brussell għandhom iġorru l-investiment kollu fil-produzzjoni jew l-akkwist tal-apparat ta' reklamar.

(62) L-awtoritajiet Belġjani jispjegaw li, f'żewġ sentenzi tal-4 ta' Novembru 2016, it-Tribunal tal-Ewwel Istanza ta' Brussell kien tal-fehma li JCD, skont l-Artikolu 9 tar-Regolamenti fiskali għas-snin 2009-2012, ma kienx suġġett għat-taxxa muniċipali fuq ir-reklamar fir-rigward tal-mezzi ta' reklamar installati fit-territorju tal-Belt ta' Brussell li jappartjenu lill-Belt ta' Brussell skont il-kuntratt mogħti lil JCD fl-14 ta' Ottubru 1999. Sussegwentement, dawn is-sentenzi ordnaw ir-rimbors tas-somom li kienu jitħallsu għas-snin finanzjarji 2009 sa 2012.

(63) L-awtoritajiet Belġjani kkonfermaw ukoll li l-Belt ta' Brussell ippreżentat appell kontra ż-żewġ sentenzi tal-4 ta' Novembru 2016 dwar is-snin tat-taxxa 2009-2010 u s-snin tat-taxxa 2011-2012. Fil-proċedura ta' appell, li għadha għaddejja, il-Belt ta' Brussell sostniet li l-interpretazzjoni mogħtija mill-Qorti Ġenerali għall-Artikolu 9 tar-regolament tat-taxxa, bħala li tippermetti lil JCD, qajmet il-kwistjoni tal-kompatibbiltà tagħha mal-Artikoli 106 u 107 TFUE.

(64) Min-naħa l-oħra, ma saret l-ebda reġistrazzjoni mill-Belt ta' Brussell fir-rigward tad-drittijiet dovuti fuq il-mezzi ta' reklamar irregolati mill-kuntratt tal-1984 u miżmuma wara d-data prevista għat-tneħħija.

(65) L-awtoritajiet Belġjani jiddikjaraw li ma jistgħux jagħtu l-ammont tal-kera u l-imposti mhux imħallsa fuq apparat li jinżamm lil hinn mid-data tat-tneħħija stabbilita fl-Anness 10 għall-perjodu mill-1 ta' Jannar 2002 sal-21 ta' Awwissu 2010.

3.4. **Valutazzjoni tal-miżuri**

3.4.1. *It-termini tal-kuntratt tal-1984: is-suġġett ta' din id-deċiżjoni*

(66) L-analiżi tal-Kummissjoni tikkonċerna biss iż-żamma tal-iskemi tal-1984 wara t-tmiem tal-perjodu ta' operazzjoni tagħhom u ma tikkonċernax il-kuntratt innifsu tal-1984. Dan huwa ġġustifikat b'mod partikolari mill-fatt li, skont l-Artikolu 17 tar-Regolament tal-Kunsill (UE) 2015/1589 ([15]), il-Kummissjoni ma tistax tordna l-irkupru ta' għajnuna mogħtija wara l-iskadenza tal-perjodu ta' preskrizzjoni ta' 10 snin.

(67) L-apparat installat skont il-kuntratt tal-1984 jista' jiġi installat sa tmiem il-perjodu ta' validità tal-kuntratt tal-1984 (jiġifieri sal-1999) u jitħaddem għal perjodu ta' 15-il sena (jiġifieri, possibbilment sal-2014). Kwalunkwe għajnuna pprovduta permezz ta' dawn l-arranġamenti mill-kuntratt tal-1984, jekk wieħed jassumi li l-kundizzjonijiet kumulattivi kollha tal-Artikolu 107(1) huma ssodisfati, setgħet għalhekk tingħata biss fiż-żmien li JCD kienet tkun awtorizzata mill-awtoritajiet ta' Brussell biex jinstallaw l-apparat inkwistjoni u b'hekk qabel l-1999, is-sena tal-iskadenza ta' dak il-kuntratt. Għalhekk, kull għajnuna mogħtija lil JCD kienet tingħata iktar minn 10 sena qabel ma ntbagħtet l-ewwel talba għal informazzjoni mill-Kummissjoni lill-awtoritajiet Belġjani, li tmur lura għall-15 ta' Settembru 2011.

(68) Min-naħa l-oħra, fir-rigward taż-żamma tal-arranġamenti skont il-kuntratt tal-1984 mingħajr ma jitħallsu l-kera u t-taxxi lil hinn mid-data stabbilita fl-Anness 10 tal-kuntratt tal-1999, l-għoti ta' kull għajnuna lil JCD f'dawk iċ-ċirkustanzi seħħ fil-mument tal-awtorizzazzjoni (taċita) tal-awtoritajiet ta' Brussell li ma jkunx hemm konformità mal-iskeda stabbilita f'dak l-anness. L-analiżi tal-Kummissjoni ta' hawn taħt tirrigwarda biss sa fejn it-tkomplija tal-arranġamenti taħt il-Ftehim tal-1984 lil hinn mid-data prevista fl-Anness 10 tinvolvi għajnuna mill-Istat favur JCD li kienet tinkiseb wara l-15 ta' Settembru 2001 (jiġifieri fil-perjodu ta' limitazzjoni msemmi fl-Artikolu 17 tar-Regolament (UE) 2015/1589).

(69) Din id-deċiżjoni lanqas ma tikkonċerna analiżi tal-klassifikazzjoni bħala għajnuna mill-Istat tal-eżenzjoni mit-taxxi dovuti minn JCD lill-Istat Belġjan fir-rigward tal-arranġamenti skont il-kuntratt tal-1999, li ma kienx jifforma parti mill-kamp ta' applikazzjoni tad-deċiżjoni ta' ftuħ tal-proċedura.

([15]) Ir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2015/1589 tat-13 ta' Lulju 2015 li jistabbilixxi regoli dettaljati għall-applikazzjoni tal-Artikolu 108 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (ĠU L 248, 24.9.2015, p. 9).

3.4.2. *Għajnuna mill-Istat fit-tifsira tal-Artikolu 107(1) TFUE,*

(70) Skont id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 107(1) TFUE, mhumiex kompatibbli mas-suq intern, sakemm jaffettwaw il-kummerċ bejn l-Istati Membri, l-għajnuniet mogħtija mill-Istati jew permezz tar-riżorsi tal-Istat, fi kwalunkwe forma li toħloq distorsjoni jew thedded li toħloq distorsjoni fil-kompetizzjoni billi jiffavorixxu ċerti impriżi jew ċerti prodotti.

(71) Skont ġurisprudenza stabbilita, il-klassifikazzjoni bħala għajnuna mill-Istat, fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE, titlob li l-kundizzjonijiet kollha msemmija minn din id-dispożizzjoni jiġu ssodisfati. (i) il-miżura hija imputabbli għall-Istat u hija ffinanzjata permezz ta' riżorsi tal-Istat; (ii) tagħti vantaġġ ekonomiku selettiv lil min jirċieviha; (iii) il-miżura tgħawweġ jew thedded li tgħawweġ il-kompetizzjoni; (iv) il-miżura tista' taffettwa n-negozju bejn l-Istati Membri ([16]).

3.4.2.1. L-imputabbiltà u r-riżorsi tal-Istat

(72) Biex miżura tikkostitwixxi għajnuna mill-Istat fit-tifsira tal-Artikolu 107(1) TFUE, din trid tkun ingħatat mill-Istat jew permezz ta' riżorsi tal-Istat. Ir-riżorsi tal-Istat jinkludu r-riżorsi kollha tas-settur pubbliku ([17]), inklużi r-riżorsi ta' entitajiet intra-Statali (deċentralizzati, federati, reġjonali jew oħrajn) ([18]).

(73) Huma biss il-vantaġġi mogħtija direttament jew indirettament permezz ta' riżorsi tal-Istat li għandhom jitqiesu li huma għajnuna fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE. L-eżistenza ta' riżorsa tal-Istat tista' tieħu forma negattiva, meta tkun tikkonċerna telf ta' dħul għall-awtoritajiet pubbliċi. Hija ġurisprudenza stabbilita li r-rinunzja għar-riżorsi li, fil-prinċipju, kellhom jitħallsu fil-baġit tal-Istat jikkostitwixxu trasferiment tar-riżorsi tal-Istat. Bl-istess mod, l-interventi li jtaffu l-imposti li normalment ikunu inklużi fil-baġit ta' impriża jistgħu jikkostitwixxu riżorsi tal-Istat ([19]).

Imputabbiltà

(74) L-awtoritajiet Belġjani ma jikkontestawx li l-miżura hija attribwibbli lilhom (u b'mod partikolari lill-Belt ta' Brussell). Fil-fatt, huma spjegaw ukoll li aċċettaw il-kontinwazzjoni tal-arranġamenti għall-kuntratt tal-1984 lil hinn mid-data prevista fl-Anness 10 sabiex jinżamm il-bilanċ tal-kuntratt ma' JCD sakemm mezzi oħra kienu ġew irtirati minn qabel fuq talba tal-Belt ta' Brussell sabiex jiġu stabbiliti tipi oħra ta' apparati ppreferuti għal raġunijiet bħall-estetika *art nouveau* (ara l-premessa 49).

Riżorsi tal-Istat

(75) L-awtoritajiet Belġjani jirrikonoxxu wkoll li ż-żamma ta' apparati li jmorru lil hinn mid-dati stabbiliti fl-Anness 10 timplika telf ta' dħul għall-Belt ta' Brussell f'termini ta' kirjiet u ħlasijiet mhux imposti fuq tali apparat li normalment ikun ġie sostitwit minn arranġamenti taħt il-kuntratt tal-1999 li jinvolvi l-ħlas ta' kirjiet u taxxi.

(76) Għalhekk ma huwiex ikkontestat li ż-żamma minn JCD tal-apparat tal-1984 lil hinn mid-dati stabbiliti fl-Anness 10 tista' tiġi attribwita lill-Istat Belġjan u li hija kienet tinvolvi rinunzja ta' riżorsi tal-Istat min-naħa tagħha. Madankollu, il-kwantifikazzjoni ta' dawk ir-riżorsi tal-Istat (jiġifieri l-ammont tal-kera u t-taxxi li l-Belt ta' Brussell irrinunzjat) hija s-suġġett ta' valutazzjonijiet diverġenti mill-Kummissjoni u l-Istat Belġjan (ara t-Taqsima 3.4.5).

([16]) Is-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tat-2 ta' Settembru 2010, *il-Kummissjoni vs Deutsche Post*, C-399/08 P, ECLI:EU:C:2010:481, punt 39 u l-ġurisprudenza ċċitata, is-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-21 ta' Diċembru 2016, il-*Kummissjoni vs Hansestadt Lübeck*, C-524/14 P, ECLI:EU:C:2016:971, punt 40, is-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-21 ta' Diċembru 2016, *il-Kummissjoni vs World Duty Free Group SA e.a.*, C-20/15 P u C-21/15 P ECLI:EU:C:2016:981, punt 53, u s-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-20 ta' Settembru 2017, il-*Kummissjoni vs Frucona Kosice*, C-300/16 P, ECLI:EU:C:2017:706, punt 19.

([17]) Is-sentenza tal-Qorti Ġenerali tat-12 ta' Diċembru 1996, *Air France vs Il-Kummissjoni*, T-358/94, ECLI:EU:T:1996:194, il-paragrafu 56.

([18]) Is-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-14 ta' Ottubru 1987, *ir-Repubblika Federali tal-Ġermanja vs il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej*, 248/84, ECLI:EU:C:1987:437, il-paragrafu 17, u l-kawżi magħquda tas-6 ta' Marzu 2002, it-Territorio Histórico de Álava — Diputación Foral de Álava, T-92/00 u T-103/00, ECLI:EU:T:2002:61, il-Kawża T-103/00), *Ramondín, SA u Ramondín Cápsulas SA/ Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej* ECLI:EU:T:2002:61, il-paragrafu 57.

([19]) Is-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tas-16 ta' Mejju 2000, *Franza vs Ladbroke Racing u Il-Kummissjoni*, C-83/98 P, ECLI:EU:C:2000:248, il-paragrafi 48 sa 51. Is-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-14 ta' Jannar 2015, *Eventech*, ECLI:EU:C:2015:9, il-paragrafu 33.

(77) Konsegwentement, il-Kummissjoni tqis li din il-miżura tikkostitwixxi trasferimenti ta' riżorsi Statali skont is-sens tal-Artikolu 107, paragrafu 1, tat-TFUE.

(78) Kif stabbilit fil-premessa (34), CCB, fl-osservazzjonijiet bil-miktub tagħha, tqis li d-dħul mir-reklamar mill-isfruttament kummerċjali tal-apparati tar-reklamar miżmuma wara d-data tat-tneħħija stabbilita fl-Anness 10 jista' wkoll jikkostitwixxi riżorsi tal-Istat minħabba li l-Istat innifsu jkun jista' jisfrutta dawk l-apparati huwa stess.

(79) L-ewwel nett, il-Kummissjoni tikkunsidra li d-dħul mir-reklamar irċevut minn JCD ma jikkostitwixxix b'mod ċar riżorsi tal-Istat sa fejn dan id-dħul mir-reklamar jiġi minn kuntratti privati bejn JCD u l-klijenti tagħha li fihom l-Istat ma jintervenix b'ebda mod.

(80) Barra minn hekk, ma huwiex possibbli li jiġi kkunsidrat li l-Belt ta' Brussell tirrinunzja għar-riżorsi tal-Istat sempliċement għaliex ma tinvolvix ruħha f'attività ekonomika partikolari. Appoċċ bħal dan għar-riżorsi tal-Istat ikun estremament estensiv u jipprojbixxi lill-Istat milli jawtorizza attivitajiet fit-territorju tiegħu mingħajr ma l-ewwel jivverifika li ma setax iwettaq l-attività huwa stess.

(81) Barra minn hekk, anki jekk teoretikament ikun possibbli għal awtorità pubblika li twettaq ċerta attività ekonomika, huwa ċar li din ma hijiex il-funzjoni prinċipali tagħha u li, bħala prinċipju, hija ma għandhiex kompetenza jew kompetenza jew kompetenza teknika għal attività bħal din. Pereżempju, f'dan il-każ jista' jiġi osservat li kuntratti ta' reklamar huma ġeneralment domestiċi. Il-belt ta' Brussell ma jkollhiex il-mezzi biex tinnegozja tali kuntratti minħabba li jkollha awtorità biss fuq il-bordijiet li kellha fit-territorju tal-belt ta' Brussell. Il-kapaċità possibbli tagħha li tiġġenera dħul minn dawn il-panels għalhekk tkun mingħajr paragun ma' dik ta' JCDecaux.

3.4.2.2. Il-preżenza ta' vantaġġ ekonomiku

(82) Vantaġġ, fit-tifsira tal-Artikolu 107(1) TFUE, jikkorrispondi għal kull vantaġġ ekonomiku li impriża ma kinitx tikseb fil-kundizzjonijiet normali tas-suq, jiġifieri mingħajr l-intervent tal-Istat ([20]). Huwa biss l-effett tal-miżura fuq l-impriża li huwa rilevanti, mhux il-kawża jew l-għan tal-intervent mill-Istat ([21]).

(83) Skont il-Qorti tal-Ġustizzja, għalhekk hemm vantaġġ fejn is-sitwazzjoni finanzjarja ta' impriża titjieb bħala riżultat ta' intervent mill-Istat, u għalhekk tikkostitwixxi vantaġġ mhux biss benefiċċju pożittiv iżda wkoll il-miżuri kollha tal-Istat li, f'diversi forom, inaqqsu l-imposti li normalment huma inklużi fil-baġit ta' impriża ([22]).

(84) F'dan il-każ, sa mill-1999 u peress li l-awtorizzazzjonijiet ibbażati fuq il-kuntratt tal-1984 kienu skadew, JCD kompliet topera apparat ta' reklamar fit-territorju tal-Belt ta' Brussell mingħajr ma ħallset ebda kera jew ħlas għall-operat ta' dan l-apparat, filwaqt li, skont il-kuntratt tal-1999, dawn l-arranġamenti kellhom jitneħħew u, skont il-kuntratt tal-1999, kienu għadhom qed joperaw apparat ta' reklamar ġdid li ssostitwih kien jinvolvi l-ħlas ta' kirjiet u ta' taxxi.

(85) L-awtoritajiet Belġjani jirrikonoxxu li, b'mod ġenerali, JCD ibbenefikat minn vantaġġ ekonomiku iżda biss minħabba żbilanċ bejn l-għadd ta' apparati li ttieħdu minn qabel (qabel id-data prevista għat-tneħħija) u l-għadd ta' apparati miżmuma wara d-data tat-tneħħija stabbilita fl-Anness 10. Anki jekk wieħed jassumi li l-Kummissjoni taqbel ma' dik il-fehma (*quod non*), fi kwalunkwe każ l-eżistenza ta' vantaġġ tkun stabbilita.

(86) Il-Kummissjoni tinnota, l-ewwel nett, li l-awtoritajiet Belġjani jaċċettaw il-prinċipju tal-eżistenza ta' vantaġġ iżda sempliċement jikkontestaw il-kamp ta' applikazzjoni.

([20]) Is-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-11 ta' Lulju 1996, *Syndicat français de l'Express international (SFEI) et vs La Poste u Oħrajn*, C-39/94, ECLI: UE: C.1996: 285, il-paragrafu 60, is-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tad-29 ta' April 1999, *Ir-Renju ta' Spanja vs Il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej*, C-342/96, ECLI:EU:C:1999:210, il-paragrafu 41.

([21]) Is-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tat-2 ta' Lulju 1974, *L-Italja vs Il-Kummissjoni*, 173/73 ECLI:EU:C:1974:71, il-punt 13.

([22]) Is-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tat-8 ta' Novembru 2001, *Adria-Wien Pipeline*, C-143/99, ECLI:EU:C:2001:598. kif ukoll is-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-14 ta' Frar 1990, *Ir-Repubblika Franċiża vs Il-Kummissjoni*, kif ukoll is-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tas-14 ta' Frar 1990, Franza vs Il-Kummissjoni, C-301/87, ECLI:EU:C:1990:67, il-paragrafu 41.

(87) Barra minn hekk, l-awtoritajiet Belġjani jqisu li l-miżura hija kumpens mogħti lil JCD bħala kumpens għall-iżvantaġġ tal-irtirar kmieni ta' għadd ta' apparati. F'dan ir-rigward, il-Kummissjoni tirreferi għas-sentenza fil-Każ C-211/15 P, Orange vs Il-Kummissjoni ([23]), li fiha l-Qorti tal-Ġustizzja kkonfermat il-pożizzjoni tal-Qorti Ġenerali ([24]) u tal-Avukat Ġenerali ([25]) li anki tnaqqis tal-piż fuq impriża, bit-tneħħija ta' spejjeż addizzjonali li jirriżultaw minn sistema ta' deroga li l-impriżi kompetituri joħorġu minnha, jikkostitwixxi għajnuna mill-Istat ([26]). L-uniku kumpens li jinvolvi trasferiment ta' riżorsi tal-Istat li ma jistgħux jiġu kklassifikati bħala għajnuna mill-Istat huwa kumpens għal servizzi pubbliċi mogħtija skont il-ġurisprudenza Altmark ([27]).

(88) Il-kuntratt tal-1984, bħall-kuntratt tal-1999, huwa purament kuntratt kummerċjali u d-dispożizzjonijiet tagħhom ma jikkonferixxux fuq JCD missjoni ta' servizz pubbliku. Għalhekk, il-ġurisprudenza Altmark li tikkonċerna kumpens mogħti għall-forniment ta' servizz pubbliku mhijiex applikabbli.

(89) Għalhekk, fuq din il-bażi, jidher li l-kumpens imsemmi mill-awtoritajiet Belġjani, jekk wieħed jassumi li huwa effettivament ifittex li jikkumpensa l-iżvantaġġ marbut ma' obbligu potenzjali li l-apparat ta' twissija bikrija jiġi rtirat, neċessarjament jimplika vantaġġ għal JCD. Din il-konklużjoni hija iktar u iktar robusta f'dan il-każ, li huwa iktar u iktar b'saħħtu f'dan il-każ, peress li huwa diffiċli li jiġi kkunsidrat li JCD sofriet minn żvantaġġ strutturali minħabba li JCD, fuq inizjattiva tagħha stess, aċċettat li tirtira dawn l-arranġamenti u li, barra minn hekk, l-awtoritajiet Belġjani stess irrikonoxxew li l-kumpens inkwistjoni kien imur lil hinn minn dak li kien meħtieġ mill-iżvantaġġ allegat.

(90) Dan l-argument huwa wkoll konformi mal-punt 69 tal-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar il-kunċett ta' għajnuna mill-Istat ([28]) (iktar' il quddiem l-"Avviż dwar il-kunċett ta' għajnuna mill-Istat"), li jipprovdi li "*l-ispejjeż li jirriżultaw mill-obbligi regolatorji imposti mill-Istat* ([29])*jistgħu, fil-prinċipju, jitqiesu li huma marbuta mal-ispejjeż inerenti għall-attività ekonomika, b'tali mod li kull kumpens għal dawn l-ispejjeż jagħti vantaġġ lill-impriża* ([30]). *Dan ifisser li l-eżistenza ta' vantaġġ fil-prinċipju mhijiex eskluża mill-fatt li l-benefiċċju ma jmurx lil hinn mill-kumpens għal kost li joriġina mill-impożizzjoni ta' obbligu regolatorju. L-istess japplika għall-eżenzjoni ta' kostijiet li l-impriża ma kienx ikollha li kieku ma kien hemm l-ebda inċentiv li joriġina mill-miżura tal-Istat minħabba li mingħajr dan l-inċentiv din kienet twettaq l-attivitajiet tagħha b'mod differenti* ([31]). *L-eżistenza ta' vantaġġ mhijiex eskluża wkoll jekk miżura tikkumpensa imposti ta' natura differenti li mhumiex marbutin ma' din il-miżura* ([32])."

(91) F'dan il-każ, lanqas ma huwa verament possibbli li s-sostituzzjoni bikrija tal-apparati tal-1984 ma tkunx ekwivalenti għal obbligu regolatorju minħabba li JCD aċċettat b'mod volontarju t-tneħħija ta' tali apparati, iżda mill-punt 69 tal-Avviż dwar il-Kunċett ta' Għajnuna mill-Istat huwa ċar li jekk it-tneħħija tal-apparati kienet ġiet ikkawżata minn obbligu regolatorju, il-kumpens għal dik is-sostituzzjoni bikrija kien ikun ta' vantaġġ.

([23]) Is-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tas-26 ta' Ottubru 2016, *Orange vs Il-Kummissjoni*, C-211/15 P, ECLI:EU:C:2013:798;

([24]) Is-Sentenza tal-Qorti Ġenerali tas-26 ta' Frar 2015, *Orange vs Il-Kummissjoni*„ T-385/12, ECLI:EU:T:2015:117.

([25]) Konklużjonijiet tal-Avukat Ġenerali Wahl tal-4 ta' Frar 2016, *Orange vs Il-Kummissjoni*, ECLI:EU:C:2016:78.

([26]) Is-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tas-26 ta' Ottubru 2016, *Orange vs Il-Kummissjoni*„ C-211/15 P, ECLI:EU:C:2006:798, paragrafi 41 sa 44.

([27]) Is-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tas-26 ta' Ottubru 2016, *Orange vs Il-Kummissjoni*, C-211/15 P, ECLI:EU:C:2016:798, il-paragrafu 44.

([28]) Avviż tal-Kummissjoni tad-19 ta' Lulju 2016 dwar il-kunċett ta' għajnuna mill-Istat kif imsemmi fl-Artikolu 107(1) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (ĠU C 262, 19.7.2016, p. 1).

([29]) Fis-settur agrikolu, eżempji għal impożizzjoni ta' obbligu regolatorju jkunu l-kontrolli u t-testijiet veterinarji jew ta' sikurezza tal-ikel li huma imposti fuq il-produtturi agrikoli. B'kuntrast ma' dan, il-kontrolli u t-testijiet imwettqa u ffinanzjati minn korpi pubbliċi u mhux preskritti bil-liġi biex jitwettqu jew jiġu ffinanzjati mill-produtturi agrikoli mhumiex ikkunsidrati bħala obbligi regolatorji imposti fuq l-impriżi. Ara d-Deċiżjonijiet tal-Kummissjoni tat-18 ta' Settembru 2015 dwar l-għajnuna mill-Istat SA.35484, testijiet tal-kwalità tal-ħalib skont il-Liġi tal-Ħalib u x-Xaħam u tal-4 ta' April 2016 dwar l-għajnuna mill-Istat SA.35484, attivitajiet ta' kontroll tal-kura tas-saħħa ġenerali skont il-Liġi tal-Ħalib u x-Xaħam.

([30]) Is-Sentenza tal-Qorti Ġenerali tal-25 ta' Marzu 2015, *Il-Belġju vs Il-Kummissjoni*, T-538/11, ECLI:EU:T:2015:188, il-paragrafi 74 sa 78.

([31]) Pereżempju, jekk kumpanija tirċievi sussidju sabiex twettaq investiment f'żona megħjuna, ma jistax jiġi argumentat li dan ma jnaqqasx il-kostijiet li normalment ikunu inklużi fil-bażit tal-impriża meta wieħed iqis li, fin-nuqqas tas-sussidju, il-kumpanija ma kinitx twettaq l-investiment.

([32]) Is-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tat-8 ta' Diċembru 2011, *France Télécom vs Il-Kummissjoni*, C-81/10 P, ECLI:EU:C:2011:811, il-paragrafi 43 sa 50. Loġikament dan japplika għall-ħelsien mill-kostijiet imġarrba minn impriża sabiex l-istatus ta' uffiċjali jiġi sostitwit bl-istatus ta' impjegati komparabbli ma' dak tal-kompetituri tagħha, li dan jagħti vantaġġ lill-impriża kkonċernata (li dwarha kien hemm xi inċertezza preċedenti wara s-Sentenza tal-Qorti Ġenerali tas-16 ta' Marzu 2004, *Danske Busvognmænd vs Il-Kummissjoni*, T-157/01, ECLI:EU:T:2004:76, il-paragrafu 57). Dwar il-kumpens għal kostijiet mhux rekuperabbli, ara wkoll is-Sentenza tal-Qorti Ġenerali tal-11 ta' Frar 2009, *Iride et Iride Energia/Il-Kummissjoni* T-25/07, ECLI:EU:T:2009:33, paragrafi 46 sa 56.

(92) Għandu jiġi nnutat ukoll li l-punt 71 tal-Avviż dwar il-kunċett ta' għajnuna mill-Istat ifakkar li "*L-eżistenza ta' vantaġġ hija eskluża fil-każ ta' rifużjoni ta' imposti indebitament imposti,* ([33]) *obbligu fuq l-awtoritajiet nazzjonali biex jikkumpensaw lil ċerti impriżi għall-ħsara li jkunu kkawżaw lilhom* ([34])*jew għall-ħlas ta' kumpens fil-każ ta' esproprjazzjoni*". ([35])

(93) Madankollu, l-ebda waħda minn dawn iż-żewġ sitwazzjonijiet ma hija preżenti f'dan il-każ. Ma hemm l-ebda raġuni li jiġi kkunsidrat li l-awtoritajiet Belġjani kienu ser jikkawżaw dannu lil JCD li huma kienu jkunu obbligati jħallsu kumpens. JCD, fuq inizjattiva tagħha stess, qablet li tneħħi xi wħud mill-arranġament tal-1984, u huwa leġittimu li wieħed jassumi li JCD kienet taċċettaha bħala vantaġġ kollu kemm hu.

(94) Fl-aħħar nett, il-Kummissjoni tiddubita l-possibbiltà li tali kumpens jitqies bħala aġir normali bħala operatur tas-suq, li possibbilment jeskludi l-eżistenza ta' vantaġġ. Madankollu, ma jistax jiġi kkunsidrat li l-Belt ta' Brussell aġixxiet bħala operatur tas-suq fiċ-ċirkustanzi. Tabilħaqq, huwa stabbilit li l-allegat ftehim ta' kumpens ma ġiex formalizzat u segwit (li, barra minn hekk, jispjega għaliex, skont l-awtoritajiet Belġjani nfushom, kien ikun hemm differenza bejn l-għadd ta' apparati li tneħħew u li ġew sostitwiti minn qabel). M'hemm l-ebda evidenza pprovduta lill-Kummissjoni li tissuġġerixxi xi negozjati bejn il-Belt ta' Brussell u JCD dwar dan il-punt. Ma hemm l-ebda prova tal-eżistenza ta' analiżi, mill-Belt ta' Brussell, tat-telf reali ta' JCD marbuta mas-sostituzzjoni antiċipata ta' ċerti apparati koperti mill-kuntratt tal-1984 b'paragun mal-benefiċċju li jirriżulta miż-żamma ta' apparati oħra, li wkoll ġew kompletament deprezzati (l-ispiża ta' dawn il-pannelli kienet loġikament kompletament irrimborsata — inkluża ż-żieda ta' JCD — permezz tal-użu tagħhom matul il-perijodu legali tal-kuntratt tal-1984), li jagħmel parti mill-istess kuntratt. In-nuqqas totali ta' analiżi, ta' kuntratt u ta' segwitu jeskludu li din l-imġiba tal-belt ta' Brussell hija konformi mal-prinċipju tal-operatur privat f'ekonomija tas-suq.

(95) Barra minn hekk, l-argument tal-Kummissjoni dwar l-eżistenza ta' vantaġġ ġie kkonfermat minn sentenza tal-Qorti ta' Appel ta' Brussell tad-29 ta' April 2016 ([36]). F'dik is-sentenza, il-Qorti tal-Appell ċaħdet l-appell ta' JCD u kkonfermat is-sentenza tal-Qorti tal-Prim' Istanza tat-13 ta' Diċembru 2010. B'mod iktar speċifiku, il-Qorti tal-Ġustizzja tikkonferma li JCD ma kinitx tirrispetta d-dati ta' tneħħija stabbiliti fl-Anness 10 tal-kuntratt tal-1999 u li, għalhekk, hija kienet topera mingħajr titolu jew dritt għal bosta apparati ta' reklamar li jaqgħu taħt il-qasam pubbliku tal-belt ta' Brussell. Għaldaqstant, JCD stabbilixxiet b'mod oġġettiv atti illegali li jmorru kontra l-prattiki onesti tas-suq, peress li l-isfruttament fin-netwerk tiegħu ta' reklamar li ma għandux jew ma għadux jiġi offrut lil JCD joffri lil JCD vantaġġ kompetittiv illegali li jista' jiddevja lil min jirreklama mingħand il-kompetitur tiegħu CCB. F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-Ġustizzja għandha tiddeċiedi li dawn il-prattiki illegali jintemmu, u hija tal-fehma li ż-żarmar ta' apparat ta' reklamar li jopera mingħajr titolu jew dritt huwa att neċessarju għall-waqfien tal-prattika illegali.

(96) Konsegwentement, il-Kummissjoni tqis li l-manutenzjoni u l-operat minn JCD bejn l-1999 u l-2011 ta' ċertu numru ta' mezzi ta' reklamar koperti mill-kuntratt tal-1984 fit-territorju tal-belt ta' Brussell lil hinn mid-data tat-tneħħija prevista fl-Anness 10 tal-kuntratt tal-1999, mingħajr ħlas ta' kera jew ta' taxxa, kellhom bħala effett li jnaqqsu l-ispejjeż li JCD normalment kien ikollha tħallas sabiex twettaq l-attività tagħha u tikkostitwixxi vantaġġ ekonomiku.

3.4.2.3. Selettività

(97) Biex titqies bħala għajnuna mill-Istat, miżura trid tkun selettiva, jiġifieri trid tiffavorixxi ċerti impriżi jew ċerti produzzjonijiet skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-TFUE ([37]). B'hekk, huma biss dawk il-miżuri li jiffavorixxu lill-impriżi b'mod selettiv li jaqgħu taħt il-kunċett ta' għajnuna mill-Istat.

(98) L-ewwel nett, jista' jiġi nnotat li l-awtoritajiet Belġjani ma jikkontestawx is-selettività tal-miżura (il-kontinwazzjoni tal-arranġamenti tal-1984 mingħajr ħlas ta' kera jew taxxi wara l-iskadenza tal-perjodu ta' operazzjoni tagħhom stabbilit fl-Anness 10).

([33]) Is-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tas-27 ta' Marzu 1980, *Amministrazione delle finanze dello Stato* C-61/79, ECLI:EU:C:1980:100, il-paragrafi 29 sa 32.

([34]) Is-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tas-27 ta' Settembru 1988, *Asteris AE vs Il-Greċja* il-Kawżi Magħquda C-106/87 à C-120/87, ECLI:EU:C:1988:457, il-paragrafi 23 u 24.

([35]) Is-Sentenza tal-Qorti Ġenerali tal-1 ta' Lulju 2010, *Nuova Terni Industrie Chimiche vs Il-Kummissjoni,* T-64/08, ECLI:EU:T:2010:270, il-paragrafi 59 sa 63, 140 u 141, li tiċċara li filwaqt li l-ħlas ta' kumpens għal esproprjazzjoni ma jagħtix vantaġġ, estensjoni ex post ta' kumpens bħal dan tista' tikkostitwixxi għajnuna mill-Istat.

([36]) Sentenza tal-Qorti tal-Appell ta' Brussell tad-29 ta' April 2016 (id-Disa' Kamra) fil-qafas tal-Kawża 2011/AR/140.

([37]) Is-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-15 ta' Diċembru 2005, *L-Italja vs Il-Kummissjoni,* C-66/02, ECLI:EU:C:2005:768, punt 94.

(99) Fil-fatt, l-awtoritajiet Belġjani spjegaw li l-miżura hija kumpens mogħti lil JCD biex tikkumpensa għat-tneħħija bikrija ta' ċerti apparati u tali miżura hija min-natura tagħha miżura individwali, u f'dan il-kuntest l-identifikazzjoni ta' vantaġġ ekonomiku (ara t-Taqsima 3.4.2.2) normalment tippermetti preżunzjoni ta' selettività. Fin-nuqqas ta' kwalunkwe indikazzjoni kuntrarja, din il-preżunzjoni tapplika f'dan il-każ u hija biżżejjed biex tiddikjara l-miżura selettiva.

(100) Jista' jiġi nnotat ukoll li mhuwiex possibbli li jitqies li l-miżura mhijiex selettiva sempliċement minħabba li JCD huwa f'sitwazzjoni legali u fattwali unika għaliex kienet l-unika waħda li setgħet tibbenefika mill-miżura peress li hija l-unika waħda li għandha l-arranġamenti skont il-kuntratt tal-1994.

(101) Tabilħaqq, fis-sentenza "Orange" imsemmija hawn fuq, il-Qorti tal-Ġustizzja ([38]) kkonfermat il-pożizzjoni tal-Qorti Ġenerali li "*[…] il-kriterju tal-paragun tal-benefiċjarju ma' operaturi oħra f'sitwazzjoni fattwali u legali komparabbli fid-dawl tal-objettiv segwit mill-miżura huwa bbażat fuq u ġġustifikat mill-valutazzjoni tan-natura selettiva ta' miżuri ta' implimentazzjoni potenzjalment ġenerali u huwa għalhekk irrilevanti fejn, bħal f'dan il-każ, hija kwistjoni ta' valutazzjoni tan-natura selettiva ta' miżura ad hoc, li tikkonċerna impriża waħda biss[…]*".

(102) F'dan il-każ, huwa ċar li ż-żamma tal-apparati tikkostitwixxi miżura *ad hoc* mingħajr ebda kamp ta' applikazzjoni ġenerali u għalhekk hija b'mod ċar selettiva.

3.4.2.4. Id-distorsjoni tal-kompetizzjoni u l-impatt fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri

(103) L-għajnuna pubblika lill-impriżi tikkostitwixxi għajnuna mill-Istat fit-tifsira tal-Artikolu 107(1) TFUE jekk hija "twassal għal distorsjoni jew theddida ta' distorsjoni għall-kompetizzjoni", u dan safejn "tolqot il-kummerċ bejn l-Istati Membri".

Distorsjoni tal-kompetizzjoni

(104) Miżura ta' għajnuna mogħtija mill-Istat titqies li twassal għal distorsjoni jew theddida ta' distorsjoni għall-kompetizzjoni meta tista' ssaħħaħ il-pożizzjoni kompetittiva tal-benefiċjarja tagħha meta mqabbla mal-impriżi li jkunu qegħdin jikkompetu magħha ([39]).

(105) Huwa biżżejjed li, fil-mument tat-tqegħid fis-seħħ ta' miżura ta' għajnuna, ikun hemm sitwazzjoni ta' kompetizzjoni effettiva fis-suq ikkonċernat sabiex intervent tal-Istat jew permezz tar-riżorsi tal-Istat ikun jista' jaffettwa l-kummerċ bejn Stati Membri u joħloq distorsjoni jew jhedded li joħloq distorsjoni tal-kompetizzjoni ([40]). Għalhekk jiġi preżunt li l-kompetizzjoni tkun imfixkla meta l-Istat jagħti vantaġġ finanzjarju lil impriża f'settur liberalizzat tal-ekonomija li fih tipprevali jew tista' tipprevali l-kompetizzjoni.

(106) Minħabba l-fatt li JCD topera f'suq li fih jikkompetu impriżi differenti fis-settur (is-suq tal-wiri tar-reklamar ta' daqs żgħir), l-għoti jew il-benefiċċju ta' għajnuna lil wieħed mill-atturi preżenti jkollu effetti li potenzjalment jistgħu jfixklu l-kompetizzjoni.

L-impatt fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri

(107) Skont il-ġurisprudenza tal-Qrati tal-Unjoni, kull għajnuna mogħtija lil impriża li topera fis-suq intern tista' taffettwa l-kummerċ bejn l-Istati Membri ([41]).

([38]) Is-Sentenza tal-Qorti Ġenerali tal-Is-Sibt, 6 ta' Frar 2016, *Orange vs Il-Kummissjoni*„ T-385/12, ECLI:EU:T:2015:117.

([39]) Is-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tas-17 ta' Settembru 1980, *Philip Morris Holland BV vs il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej*, C-730/79, ECLI:EU:C:1980:209, il-paragrafu 11 u s-sentenza tal-Qorti Ġenerali tal-15 ta' Ġunju 2000, *Alzetta Mauro u oħrajn vs il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej*, il-Kawżi Magħquda T-298/97, T-312/97, T-313/97, T-315/97, T-600/97 sa 607/97, T-1/98, T-3/98 sa T-6/98 u T-23/98, ECLI:EU:T:2000:151, paragrafu 80.

([40]) Ara s-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tat-23 ta' Jannar 2019, *Fallimento Traghetti del Mediterraneo*, C-387/17, ECLI:EU:C:2019:51, punt 40.

([41]) Sentenza tal-Qorti ta' Prim' Istanza tal-4 ta' April 2001, *Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia vs Il-Kummissjoni*, T-288/97, ECLI:EU:T:1999:125, punt 41.

(108) Hija ġurisprudenza stabbilita li l-Kummissjoni mhijiex obbligata tagħmel analiżi ekonomika tas-sitwazzjoni attwali fis-swieq inkwistjoni, tas-sehem mis-suq tal-impriżi benefiċjarji tal-għajnuna, tal-pożizzjoni tal-impriżi kompetituri jew tal-kummerċ bejn l-Istati Membri ([42]). Fil-każ tal-għajnuna mill-Istat mogħtija illegalment, il-Kummissjoni mhijiex obbligata turi l-effett attwali li din l-għajnuna kellha fuq il-kompetizzjoni u fuq il-kummerċ.

(109) Il-miżura inkwistjoni (il-manutenzjoni ta' apparat ta' reklamar mingħajr ħlas ta' kera jew taxxi lil hinn mid-dati stabbiliti fl-Anness 10) favur JCD issaħħaħ il-pożizzjoni tagħha fis-suq tal-apparat ta' reklamar fir-Reġjun ta' Brussell-Kapitali u tagħmilha aktar diffiċli għal impriżi stabbiliti fi Stati Membri oħra li jidħlu f'dak is-suq ([43]). Barra minn hekk, il-Kummissjoni tosserva f'dan il-każ li kemm JCD kif ukoll CCB huma attivi fi Stati Membri oħra tal-Unjoni Ewropea ([44]). Huwa importanti wkoll li jiġi enfasizzat li dawk li jirreklamaw spiss ikunu gruppi internazzjonali li huma attivi f'ħafna pajjiżi u li f'xi każijiet il-kampanji ta' reklamar huma stess għandhom dimensjoni internazzjonali.

(110) Għalhekk il-miżura x'aktarx li taffettwa l-kummerċ bejn l-Istati Membri.

(111) Madankollu, ta' min jinnota li l-awtoritajiet Belġjani, filwaqt li jirrikonoxxu l-eżistenza ta' vantaġġ favur JCD, iqisu li huwa possibbli li jiġi invokat ir-Regolament *de minimis* tal-2006.

(112) Ir-raġunament tagħhom huwa bbażat fuq kalkolu tal-ammont ta' dak il-vantaġġ, filwaqt li jitqies approċċ ta' kumpens bejn apparati li jittieħdu barra mill-ħin u apparati li jkunu ttieħdu minn qabel.

(113) L-awtoritajiet Belġjani jirrikonoxxu (ara l-premessi 51 — 52) li, b'mod ġenerali, JCD ibbenefikat minn vantaġġ ekonomiku iżda biss minħabba żbilanċ bejn l-għadd ta' apparati li ttieħdu minn qabel (qabel id-data prevista għat-tneħħija) u l-għadd ta' apparati miżmuma wara d-data tat-tneħħija stabbilita fl-Anness 10. Fil-fehma tagħhom, abbażi ta' mekkaniżmu ta' kumpens miftiehem bejn il-partijiet, JCD, minn naħa, irrinunzjat ekonomija f'termini ta' renti u taxxi billi qablet li tirtira apparat bikri u, min-naħa l-oħra, ibbenefikat minn ekonomija f'termini ta' kirjiet u taxxi permezz taż-żamma ta' apparati lil hinn mid-data prevista ta' tneħħija.

(114) Fil-fatt, bil-kalkolu tad-differenza bejn l-iffrankar mitluf minn JCD minħabba tneħħijiet minn kmieni u t-tfaddil addizzjonali magħmul billi l-apparati jibqgħu itwal milli previst fl-Anness 10, b'mod ġenerali, JCD, skont l-awtoritajiet Belġjani, biss kienet tirċievi vantaġġ finanzjarju limitat li jammonta għal massimu ta' EUR [100 000-150 000] bejn Diċembru 1999 u l-2011.

(115) Sa fejn iqisu li l-vantaġġ mogħti lil JCD ma jistax jaqbeż l-EUR [100 000-150 000], l-awtoritajiet Belġjani argumentaw li l-miżura tista' taqa' faċilment fl-ambitu tar-Regolament *de minimis* tal-2006.

(116) F'dan ir-rigward huwa importanti li f'dan l-istadju jiġi nnutat li fil-fatt żewġ Regolamenti *de minimis* huma rilevanti għall-perjodu kkunsidrat:

(a) Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 69/2001 tat-12 ta' Jannar 2001 dwar l-applikazzjoni tal-Artikoli 87 u 88 tat-Trattat tal-KE għal għajnuna *de minimis* (minn hawn' il quddiem "ir-Regolament *de minimis* tal-2001"), validu minn Frar 2001 sal-31 ta' Diċembru 2006, li jistabbilixxi li ċerti ammonti żgħar ta' għajnuna (inqas minn EUR 100 000 matul kwalunkwe perjodu ta' 3 snin ta' taxxa) huma meqjusa li ma għandhomx effett fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri u għalhekk ma jissodisfawx il-kriterji kollha tal-Artikolu 107(1) TFUE;

(b) ir-Regolament *de minimis* tal-2006, validu mill-1 ta' Jannar 2007 sal-31 ta' Diċembru 2013, li jistabbilixxi li ċerti ammonti żgħar ta' għajnuna (inqas minn EUR 200 000 matul kwalunkwe perjodu ta' tliet snin ta' taxxa) huma meqjusa li ma għandhomx effett fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri u għalhekk ma jissodisfawx il-kriterji kollha tal-Artikolu 107(1) TFUE.

([42]) Is-Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tat-8 ta' Settembru 2011, *Il-Kummissjoni vs In-Netherlands*, C-279/08 P, ECLI:EU:C:2011:551, paragrafu 131;

([43]) Ara, f'dam is-sens, is-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tat-8 ta' Mejju 2013, *Eric Libert u oħrajn/Il-Gvern Fjamming; All Projects & Developments NV u oħrajn vs Vlaamse Regering*, Kawżi Magħquda C-197/11 u C- 203/11, ECLI:EU:C:2013:288.

([44]) Per eżempju, is-sejħa għall-offerti li ġiet ippubblikata mir-Reġjun ta' Brussell-Kapitali fil-15 ta' Marzu fil-qafas tal-konċessjoni Villo ġiet ippubblikata f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*".

(117) L-ewwel nett, kif spjegat fit-taqsima 3.4.2.2, il-Kummissjoni tqis li l-vantaġġ huwa ogħla minn dak ikkunsidrat mill-awtoritajiet Belġjani, peress li l-kalkolu ta' dak il-vantaġġ għandu jqis il-kirjiet u t-taxxi kollha mhux imħallsa minn JCD fuq l-apparati ta' reklamar li saru tard. Għandu jiġi nnutat li l-Kummissjoni m'għandhiex valutazzjoni preċiża tal-vantaġġ sħiħ mogħti lil JCDecaux bħala riżultat tar-rifjut tal-awtoritajiet Belġjani li jipproduċu din l-informazzjoni, iżda fi kwalunkwe każ l-ammont ta' għajnuna mogħtija lil JCD jaqbeż EUR 200 000. Ir-regolamenti *de minimis* għalhekk mhumiex applikabbli u l-Kummissjoni ma tistax taċċetta l-argument tal-awtoritajiet Belġjani.

(118) Anki jekk wieħed mir-Regolamenti *de minimis* kien applikabbli (*quod non*), il-Kummissjoni tinnota wkoll li l-kundizzjonijiet ta' kontroll stabbiliti fl-Artikolu 3 tar-Regolament *de minimis* tal-2001 u l-Artikolu 3 tar-Regolament *de minimis* tal-*2006* bl-ebda mod mhuma ssodisfati. L-awtoritajiet Belġjani inizjalment ma qisux li l-iskema kienet għajnuna *de minimis* u għalhekk ma wettqu l-ebda waħda mill-miżuri previsti minn dawn ir-regolamenti.

(119) Il-miżura ma tikkonformax ukoll mar-rekwiżiti ta' trasparenza stabbiliti fl-Artikolu 2(4) tar-Regolament *de minimis* tal-2006, li jistipula li "*dan ir-Regolament għandu japplika biss għal kwalunkwe forma li fir-rigward tagħha jkun possibbli li tiġi kkalkulata b'mod preċiż u minn qabel l-għotja grossa ekwivalenti mingħajr il-ħtieġa li ssir valutazzjoni tar-riskju (għajnuna trasparenti)*". F'dan il-każ, l-ebda dokument ma ġie pprovdut mill-awtoritajiet Belġjani, li seta' jindika l-eżistenza ta' kalkolu qabel l-għoti tal-miżura ta' għajnuna jew saħansitra ta' segwitu partikolari tal-bilanċ bejn il-ġbir antiċipat u l-ġbir tardiv, li huwa l-bażi tal-kalkolu magħmul mill-awtoritajiet Belġjani sabiex jaslu għall-ammont ta' għajnuna ta' EUR [100 000-150 000].

(120) Għalhekk, l-għajnuna inkwistjoni ma tistax taqa' fl-ambitu tar-Regolament *de minimis*.

(121) Bħala konklużjoni, il-Kummissjoni tqis li l-miżura tista' taffettwa l-kummerċ bejn l-Istati Membri.

3.4.2.5. Konklużjoni

(122) Fid-dawl ta' dan ta' hawn fuq, il-Kummissjoni tikkonkludi li l-kontinwazzjoni tal-arranġamenti taħt il-kuntratt tal-1984 lil hinn mid-data maħsuba għat-tneħħija kienet tinvolvi l-għoti ta' għajnuna mill-Istat lil JCD b'żewġ komponenti (kera u taxxa).

3.4.3. *Leġittimità tal-għajnuna*

(123) Il-Kummissjoni ssib li l-miżura koperta minn din il-parti tal-ilment, li tikkostitwixxi għajnuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) TFUE, ma ġietx innotifikata skont l-Artikolu 108(3) TFUE.

(124) Peress li l-ebda ġustifikazzjoni ma ġiet invokata mill-awtoritajiet Belġjani sabiex jibbenefikaw minn eżenzjoni ta' notifika, il-miżura hija għalhekk illegali.

3.4.4. *Kompatibbiltà mas-Suq Intern*

(125) Sa fejn il-funzjonament ta' ċerti apparati ta' reklamar minn JCD installati skont il-kuntratt tal-1984 fit-territorju tal-belt ta' Brussell lil hinn mid-data ta' tneħħija (indikata fl-Anness 10 tal-kuntratt tal-1999) jimplika l-eżistenza ta' għajnuna mill-Istat fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE, għandu jiġi ddeterminat jekk dawn il-miżuri jistgħux jiġu kkunsidrati bħala kompatibbli mas-suq intern.

(126) Il-miżuri ta' għajnuna mill-Istat jistgħu jitqiesu kompatibbli mas-suq intern fuq il-bażi tad-derogi fl-Artikolu 106(2) u l-Artikolu 107(2) u (3) TFUE. Madankollu, l-awtoritajiet Belġjani ma ressqu l-ebda argument li juri li waħda minn dawn id-derogi tapplika f'dan il-każ.

(127) Il-Kummissjoni l-ewwel tfakkar li huwa f'idejn l-Istat Membru li juri li għajnuna hija kompatibbli mas-suq intern. Madankollu, l-awtoritajiet Belġjani ma qajmu l-ebda argument ta' kompatibbiltà għall-miżuri inkwistjoni. Id-derogi previsti fl-Artikolu 107(2) TFUE, l-Artikolu 107(3)(a) sa (d) TFUE ma japplikawx f'dan il-każ minħabba li l-miżura inkwistjoni mhijiex ġustifikata mill-objettivi stabbiliti f'dawk id-dispożizzjonijiet.

(128) Finalment, il-kuntratt tal-1984, bħall-kuntratt tal-1999, huwa purament kuntratt kummerċjali u d-dispożizzjonijiet tagħhom ma jikkonferixxux fuq JCD missjoni ta' servizz pubbliku. Għalhekk, id-deroga fl-Artikolu 106(2) TFUE li tikkonċerna kumpensi mogħtija għall-forniment ta' servizz pubbliku għalhekk mhijiex applikabbli.

(129) Il-Kummissjoni għalhekk tikkunsidra li ż-żamma ta' arranġamenti taħt il-kuntratt tal-1984 lil hinn mid-data tat-tneħħija stabbilita fl-Anness 10 tal-kuntratt tal-1999, mingħajr ħlas ta' kera jew taxxa, kellha l-effett li tnaqqas l-ispejjeż li JCD normalment ikollhom iġorru fit-twettiq tal-attività tagħha, u li għalhekk għandha titqies bħala għajnuna operattiva li mhijiex kompatibbli mas-suq intern.

(130) Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet preċedenti, il-Kummissjoni tqis li JCD ibbenefikat minn għajnuna illegali mill-Istat li hija inkompatibbli mas-suq intern skont l-Artikolu 107(1) TFUE billi żammet arranġamenti skont il-kuntratt tal-1984 lil hinn mid-data tat-tneħħija prevista fl-Anness 10 tal-kuntratt tal-1999, mingħajr ħlas ta' kera jew ta' taxxa. Din l-għajnuna trid tiġi rkuprata sakemm ma tiġix irkuprata skont l-Artikolu 17 tar-Regolament (UE) 2015/1589.

3.4.5. *L-ammont tal-għajnuna inkompatibbli*

(131) Il-prinċipju ġenerali applikat meta jiġi kkalkulat l-ammont ta' għajnuna inkompatibbli huwa li jiġi stmat l-ammont ta' kera u taxxi li l-Belt kellha tkun imposta fin-nuqqas tal-miżura.

(132) Il-Kummissjoni tqis li l-kalkolu tal-ammont tal-għajnuna inkompatibbli għandu jiġi kkalkulat għal kull skema koperta mill-kuntratt tal-1984 li nżammet wara l-15 ta' Settembru 2001 ([45]), filwaqt li tittieħed bħala referenza l-kera dovuta skont il-kuntratt tal-1999 u l-imposti ġeneralment applikabbli għal apparat ta' reklamar ([46]) bejn id-data inizjali għat-tneħħija ([47]) (jekk kien iktar tard mill-15 ta' Settembru 2001) jew mill-15 ta' Settembru 2001 (jekk id-data inizjali għat-tneħħija kienet qabel l-15 ta' Settembru 2001), u d-data li fiha saret effettivament it-tneħħija.

(133) Kif stabbilit fil-premessi 111 sa 114, l-awtoritajiet Belġjani waslu għall-konklużjoni li l-ammont ta' kwalunkwe għajnuna mogħtija lil JCD huwa ta' EUR [100 000-150 000] fuq il-bażi ta' loġika ta' tpaċija bejn l-arranġamenti skont il-kuntratt tal-1984 li saru tard u li ttieħdu minn qabel. Il-kalkolu magħmul mill-awtoritajiet Belġjani huwa bbażat fuq ir-reġistrazzjonijiet tal-uxxiera mwettqa minn CCB fit-3 ta' Diċembru 2007 u fil-21 ta' Diċembru 2009. L-awtoritajiet Belġjani jikkunsidraw li dawn is-sejbiet ta' marixxal urew li, fl-2007, l-għadd ta' partijiet ta' reklamar li jikkorrispondu għall-apparati li kienu tneħħew qabel id-data tat-tneħħija stabbilita fl-Anness 10, kien jaqbeż l-għadd ta' naħat ta' reklamar li jikkorrispondu għall-apparat li kien inżamm lil hinn mid-data tat-tneħħija stabbilita fl-Anness 10. Id-dikjarazzjoni tal-bailiff magħmula minn CCB fil-21 ta' Diċembru 2009 biss turi li l-bilanċ qalbu għal JCD. L-awtoritajiet Belġjani jikkunsidraw li, bħala riżultat, anki jekk ikun hemm xi vantaġġ possibbli mogħti lil JCD fl-eżekuzzjoni tal-kuntratt, il-kwantifikazzjoni ta' dan il-benefiċċju tista' tkun limitata għas-snin finanzjarji 2007 sa 2011 mingħajr ir-riskju li tiffavorixxi lil JCD.

(134) Kif spjegat fit-Taqsima 3.4.2.2, il-Kummissjoni tqis li l-argumenti tal-awtoritajiet Belġjani bbażati fuq mekkaniżmu ta' kumpens huma infondati u li l-vantaġġ mogħti lil JCDecaux huwa l-iffrankar kollu li sar mill-kumpanija billi jkompli jisfrutta l-arranġamenti skont il-kuntratt tal-1984 minflok ma jissostitwixxihom bil-kuntratt tal-1999.

(135) Barra minn hekk, l-argument tal-Kummissjoni dwar dan il-punt ġie kkonfermat minn sentenza tal-Qorti ta' Appel ta' Brussell tad-29 ta' April 2016 ([48]). F'din is-sentenza l-Qorti tal-Ġustizzja tikkonferma li JCD ma kinitx tirrispetta d-dati ta' tneħħija stabbiliti fl-Anness 10 tal-kuntratt tal-1999 u li, għalhekk, hija kienet topera mingħajr titolu jew dritt għal bosta apparati ta' reklamar li jaqgħu taħt il-qasam pubbliku tal-belt ta' Brussell.

(136) B'mod partikolari, il-Qorti ta' Appel tiċħad l-idea ta' mekkaniżmu ta' kumpens kif invokat mill-awtoritajiet Belġjani fir-rigward ta' għamara antika li kienet tinżamm lil hinn mid-data prevista ta' tneħħija inkambju tas-sostituzzjoni qabel iż-żmien ta' għamara antika, peress li tali mekkaniżmu ma kienx previst jew awtorizzat mill-kuntratt tal-1984. Il-Qorti ta' Appel tikkonferma li minn ebda dokument ma jirriżulta li, wara l-konklużjoni tal-kuntratt tal-1999, JCD kisbet l-awtorizzazzjoni espressa tal-Belt ta' Brussell sabiex tagħmel "interverżjoni" tal-apparat ta' reklamar. Il-Qorti tal-Appell ċaħdet l-appell ta' JCD u kkonfermat is-sentenza tal-Qorti tal-Prim' Istanza tat-

([45]) It-tul ta' preskrizzjoni ta' 10 snin jipprojbixxi kwalunkwe rkupru qabel il-15 ta' Settembru 2001.

([46]) L-ammont tal-għajnuna inkompatibbli għandu jiġi kkalkulat fuq il-bażi tal-Artikolu 3, 4 u 5 tar-regolament tas-17 ta' Ottubru 2001, l-Artikoli 4 sa 7 tar-regolament tat-18 ta' Diċembru 2006 u l-Artikoli 4, 5 u 6 tar-regolamenti tat-taxxa tas-17 ta' Diċembru 2007, tal-15 ta' Diċembru 2008, tad-9 ta' Novembru 2009, tal-20 ta' Diċembru 2010 u tal-5 ta' Diċembru 2011.

([47]) Dawn id-dati huma stabbiliti fl-Anness 10.

([48]) Sentenza tal-Qorti tal-Appell ta' Brussell tad-29 ta' April 2016 (id-Disa' Kamra) fil-qafas tal-Kawża 2011/AR/140.

13 ta' Diċembru 2010. Għaldaqstant, tikkonferma li JCD, billi topera apparat ta' reklamar mingħajr titolu jew dritt għall-qasam pubbliku tal-belt ta' Brussell, għamlet atti illegali b'mod oġġettiv li jmorru kontra l-prattiki onesti tas-suq, peress li l-isfruttament fin-netwerk tagħha ta' reklamar li ma għandux jew ma għadux jiġi offrut lil JCD joffri lil JCD vantaġġ kompetittiv illegali li jista' jiddevja lil min jirreklama mingħand il-kompetitur tiegħu CCB.

(137) Konsegwentement, il-Kummissjoni tqis li l-kalkolu tal-ammont tal-għajnuna inkompatibbli għandu jkun ibbażat biss fuq il-kirjiet u l-imposti mhux imposti fuq apparat li jsir tard mingħajr ma tiġi applikata xi loġika ta' kumpens. Għal dan il-għan, l-awtoritajiet Belġjani jridu jikkunsidraw, għal kull arranġament ikkonċernat u għal kull perjodu rilevanti, il-kirjiet eżistenti u l-ħlasijiet li jirriżultaw mill-2001 u r-regolamenti fiskali sussegwenti għal apparat tal-istess erja tal-wiċċ.

(138) F'dan ir-rigward, il-leġiżlazzjoni fiskali tas-17 ta' Ottubru 2001 dwar ir-reklamar temporanju fi u dwar l-ispazju pubbliku introdućiet, għas-snin 2002 sa 2006, taxxa fuq reklamar ta' natura temporanja fi u fuq spazji pubbliċi. Il-belt ta' Brussell ukoll adottat ir-Regolament dwar it-taxxa tat-18 ta' Diċembru 2006, li kien jipprovdi għall-istess taxxa għas-sena fiskali 2007. Mis-sena fiskali 2008, il-Belt ta' Brussell introdućiet taxxa speċifika fuq l-apparat ta' reklamar ([49]).

(139) Il-Kummissjoni tqis li r-regolamenti tat-taxxa fuq l-apparat ta' reklamar kellhom jiġu applikati awtomatikament għall-arranġamenti skont il-kuntratt tal-1984 li saru tard u li l-eżenzjoni mit-taxxa prevista minn dawk ir-regolamenti tat-taxxa għall-1984 apparat li saru tard hija deroga mis-sistema ta' referenza.

(140) Għandu jiġi rrilevat li l-belt ta' Brussell, inizjalment ikkunsidrat, fuq il-bażi ta' eżenzjoni fiskali għall-Belt ta' Brussell ([50]), prevista mir-regolament fiskali tas-17 ta' Ottubru 2001, li l-mezzi implementati fuq l-

([49]) Ir-regolamenti dwar it-Taxxa tas-17 ta' Diċembru 2007, tal-15 ta' Diċembru 2008, tad-9 ta' Novembru 2009, tal-20 ta' Diċembru 2010, tal-5 ta' Diċembru 2011. L-Artikolu 2 tar-regolamenti dwar it-taxxa kien jipprovdi li "l-apparat ta' reklamar kopert minn dan ir-Regolament huwa apparat ta' reklamar, apparat ta' reklamar temporanju, mezzi ta' reklamar u stands ta' reklamar". Il-kalkolu tat-taxxa ġie stabbilit fl-Artikoli 4 sa 6. B'mod aktar speċifiku skont l-Artikolu 4, Taxxa fuq is-sistema ta' reklamar temporanju:

(a) "Ir-rata tas-soprataxxa tar-reklamar għandha tkun ta' EUR 150,00 fis-sena għal kull sena finanzjarja.

(b) §1. Ir-rata ta' taxxa fuq il-mezzi ta' reklamar maħsuba esklużivament għar-reklamar għal finijiet kulturali, soċjali, sportivi u ta' reklamar, inkluża dik għal films, kreazzjonijiet artistiċi u l-organizzazzjoni ta' fieri, kungressi, fieri jew ċirkli, għandha tkun ta' EUR 50,00 għal kull sena finanzjarja għal kull m^2

§2. Madankollu, fejn aktar minn 1/7 tal-wiċċ viżibbli ta' reklamar tas-superfiċje jintuża għal indikazzjonijiet, ismijiet jew logos ta' natura kummerċjali, l-apparati ta' reklamar maħsuba esklussivament għal skopijiet kulturali, soċjali, sportivi u ta' reklamar, inklużi dawk għal films, kreazzjonijiet artistiċi u dawk li jinvolvu l-organizzazzjoni ta' fieri, kungressi u fieri għandhom jiġu intaxxati bir-rata prevista fil-punt (a) ta' dak l-Artikolu.

(c) It-taxxa għandha tiħallas għas-sena kollha, irrispettivament mid-data tal-installazzjoni jew tal-iżmuntar tal-apparat ta' reklamar ikkonċernat."

Skont l-Artikolu 5, Taxxa fuq is-sistema ta' reklamar temporanju: […]

Skont l-Artikolu 6- Dispożizzjonijiet komuni għall-Artikoli 4 u 5:

(a) it-taxxa hija dovuta permezz ta' apparat ta' reklamar.

(b) Il-paragrafu 1. Għall-kalkolu tat-taxxa, kull frazzjoni m^2 tingħadd bħala total m^2.
Il-paragrafu 2. Ħlief għall-paragrafu 1, għal apparat ta' reklamar ta' anqas minn 4 m^2, it-taxxa ssir skont is-segment jew frazzjoni ta' 0,25 m^2 bit-tariffa stabbilita diviża b'4.

(c) Fil-każ ta' apparat ta' reklamar b'diversi uċuħ ta' reklamar, ir-rata tat-taxxa tiġi multiplikata bin-numru ta' uċuħ ta' reklamar.
a. Għall-apparati ta' reklamar li huma mgħammra b'sistema li tippermetti s-suċċessjoni jew l-iskroll ta' diversi reklami fuq l-istess naħa, ir-rata tat-taxxa għandha tiġi rduppjata.

(d) Fejn il-wiċċ tal-apparat ta' reklamar ikun differenti minn fuq il-wiċċ viżibbli ta' reklamar, it-taxxa għandha tiġi kkalkulata abbażi tal-wiċċ li jidher ta' reklamar fuq il-wiċċ.

([50]) L-Artikolu 5 jipprevedi li jiġu eżentati mit-taxxa fost oħrajn, permezz tar-regolament "*l-avviżi mill-Belt jew korpi stabbiliti, subordinati jew iffinanzjati mill-Belt*". Kif iddikjarat fl-osservazzjonijiet ippreżentati mill-awtoritajiet Belġjani fl-20 ta' Frar 2017 għall-mistoqsijiet addizzjonali mressqa mill-Kummissjoni fl-14 ta' Frar 2017, il-Belt ta' Brussell qatt ma użat hija stess xi apparati ta' reklamar. Din l-operazzjoni dejjem twettqet minn partijiet terzi. L-uniċi apparati ta' reklamar li jappartjenu lill-Belt ta' Brussell huma dawk li huma s-suġġett tal-kuntratt pubbliku attribwit fl-14 ta' Ottubru 1999, li ġie mġedded fid-data tal-iskadenza. Il-kuntrattur attwali, b'mod partikolari CCB, iħallas il-kera għall-apparati tar-reklamar kif ukoll it-taxxi applikabbli.

implementazzjoni tas-suq tal-1999 u li kienu jappartjenu għaliha ma kinux taxxabbli, u dan seta' jidher li jikkontradixxi l-pożizzjoni espressa mill-Kummissjoni fil-premessa 139. Dispożizzjoni li tirrigwarda speċifikament il-mezzi ta' reklamar tal-belt ta' Brussell imbagħad ġiet introdotta fir-regolament fiskali tas-17 ta' Diċembru 2007, fl-Artikolu 9, u suċċessivament fir-regolamenti fiskali tal-15 ta' Diċembru 2008, tad-9 ta' Novembru 2009, tal-20 ta' Diċembru 2010 u tal-5 ta' Diċembru 2011 ([51]).

(141) Madankollu, l-awtoritajiet Belġjani ddikjaraw ukoll li l-Belt ta' Brussell sussegwentement sabet li l-eżenzjoni ta' apparati ta' reklamar mit-taxxa sempliċement minħabba li dawn kienu parti mill-Belt ta' Brussell, minkejja li ma kinitx l-operatur tal-belt, ħolqot trattament inġust fil-konfront ta' operaturi ta' apparati oħra ta' reklamar. Għaldaqstant, hija ddeċidiet li tintaxxa l-apparati li joriġinaw mill-kuntratt tal-1999 u l-ewwel reġistrazzjonijiet saru fid-29 ta' Lulju 2011 u kienu jikkonċernaw is-sena fiskali 2009. L-awtoritajiet Belġjani spjegaw li, skont l-Artikolu 6 tal-liġi tal-24 ta' Diċembru 1996, li minn dak iż-żmien ġiet imħassra b'digriet tat-3 ta' April 2014, ma kienx possibbli li jingħata effett retroattiv għat-tassazzjoni għal perjodu ta' aktar minn tliet snin mill-1 ta' Jannar tas-sena fiskali.

(142) Fuq il-bażi tar-raġunament ippreżentat mill-awtoritajiet Belġjani, il-Kummissjoni tqis li l-imposti fuq l-apparati ta' reklamar normalment japplikaw għall-apparati li jirriżultaw mill-kuntratt tal-1999 u għalhekk ma hemm l-ebda kontradizzjoni mal-pożizzjoni tagħha li l-apparati tal-1984 li nżammu tard għandhom ukoll ikunu soġġetti għat-tassazzjoni.

(143) Il-Kummissjoni tinnota, f'dan ir-rigward, li ż-żewġ sentenzi tat-Tribunal tal-Prim'Istanza (Tribunal de première instance francophone) ta' Brussell tal-4 ta' Novembru 2016, li jistabbilixxu li JCD mhijiex responsabbli għat-taxxa fuq ir-reklamar muniċipali fir-rigward tal-apparati ta' reklamar li jappartjenu lill-Belt f'eżekuzzjoni tal-kuntratt attribwit lil JCD fl-14 ta' Ottubru 1999, ma jieħdux inkonsiderazzjoni l-kwistjoni tal-konformità mar-regoli fil-qasam tal-għajnuna mill-Istat.

(144) Il-kalkolu tal-ammont tal-kera u t-taxxi ffrankati minn JCD ma jippreżentawx diffikultajiet partikolari u l-awtoritajiet Belġjani għamlu dan parzjalment fil-kuntest tal-argumenti *de minimis* tagħhom (ara l-premessi 52 - 53). Madankollu, l-awtoritajiet Belġjani ma pprovdewx lill-Kummissjoni bi stima tal-ammont totali tal-għajnuna minkejja t-talbiet ripetuti tal-Kummissjoni. Min-naħa tiegħu, CCB ipprovda stima tal-ammont ta' għajnuna li għandha tiġi rkuprata, li tammonta għal madwar EUR 2 miljun.

4. **ANALIŻI TAL-PARTI VILLO!**

4.1. **Raġunijiet għall-ftuħ tal-proċedura**

(145) Fid-deċiżjoni tal-ftuħ, il-Kummissjoni sostniet li, f'dak li jirrigwarda l-miżuri addizzjonali (l-eżenzjoni minn ċerti imposti jew in-newtralizzazzjoni ta' ċerti taxxi fil-livell reġjonali u muniċipali, ara l-premessa 22) relatata mal-operat tal-konċessjoni assoċjati tas-servizz pubbliku Villo fir-Reġjun tal-Kapitali ta' Brussell minn JCD, il-kriterji kumulattivi ta' għajnuna mill-Istat kienu ġew issodisfati u li għaldaqstant, dawn il-miżuri jikkostitwixxu għajnuna mill-Istat fl-ambitu tat-tifsira tal-Artikolu 107(1) TFUE.

(146) B'mod partikolari, l-argument tal-awtoritajiet Belġjani li tali miżuri jistgħu ma jaqgħux taħt din il-kwalifika abbażi tal-ġurisprudenza Altmark minħabba li JCD kienet ġiet magħżula permezz ta' proċedura trasparenti ta' sejħa għall-offerti ma kienx jidher li huwa applikabbli f'din il-kawża, peress illi dawn il-miżuri addizzjonali ma kinux parti minn din is-sejħa għall-offerti: huma ngħataw wara s-sejħa għall-offerti fil-kuntest tan-negozjati tal-konvenzjoni Villo. Skont l-awtoritajiet Belġjani, dawn il-miżuri addizzjonali jammontaw għal massimu ta' madwar EUR [400 000-500 000] fis-sena (ara l-premessa 22).

(147) Barra minn hekk, il-Kummissjoni esprimiet dubji serji dwar il-kompatibbiltà tal-miżuri addizzjonali mad-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2005/842/KE ([52]) (minn hawn 'il quddiem "id-Deċiżjoni SGEI tal-2005") u d-Deċiżjoni SGEI tal-2012 invokata mill-awtoritajiet Belġjani. B'mod partikolari, il-Kummissjoni kienet tal-fehma li l-kontrolli tal-konċessjoni mwettqa mill-awtoritajiet Belġjani (li ġew wara l-kostijiet tal-missjoni iżda milli mhux id-dħul b'mod dettaljat) mhumiex biżżejjed sabiex jevitaw kumpens żejjed. B'mod partikolari, il-Kummissjoni kellha dubji dwar l-arranġamenti preċiżi għall-allokazzjoni ta' dħul mir-reklamar tal-kuntratti negozjati fuq livell nazzjonali minn JCD għall-konċessjoni Villo kif implimentata f'kontijiet analitiċi tal-JCD.

([51]) L-Artikolu 9 tar-regolament dwar it-taxxa tas-17 ta' Diċembru 2007 jeżenta b'mod espliċitu "*l-apparati ta' reklamar tal-Belt jew tal-korpi mwaqqfa mill-Belt jew subordinati għaliha*".

([52]) Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2005/842/KE tat-28 ta' Novembru 2005 dwar l-applikazzjoni tal-Artikolu 86(2) tat-Trattat tal-KE għall-għajnuna mill-Istat taħt il-forma ta' kumpens għas-servizzi pubbliċi mogħti lil ċerti impriżi inkarigati bil-ġestjoni ta' servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali (ĠU L 312, 29.11.2005, p. 67).

(148) Għar-raġunijiet kollha imsemmija hawn fuq, il-Kummissjoni ddeċidiet li tibda l-proċedura prevista fl-Artikolu 108 (2) TFUE fir-rigward tal-miżura inkwistjoni u stiednet lill-awtoritajiet Belġjani u lil kull parti interessata oħra biex jipprovdulha kull informazzjoni u osservazzjoni rilevanti dwar din il-miżura.

4.2. **Osservazzjonijiet ippreżentati mill-partijiet interessati dwar id-deċiżjoni ta' ftuħ**

(149) Il-Kummissjoni rċeviet kummenti mingħand diversi partijiet interessati (CCB, JCD, kif ukoll parti terza interessata li xtaqet tibqa' anonima), kif spjegat fil-qosor hawn taħt.

4.2.1. *Osservazzjonijiet ippreżentati minn CCB*

(150) Il-Kummissjoni rċeviet l-osservazzjonijiet ta' CCB b'ittra tas-16 ta' Lulju 2015.

(151) CCB tqis li JCD irċeviet għajnuna mill-Istat fil-kuntest tal-użu tal-konċessjoni Villo u tressaq argumenti b'mod partikolari rigward il-kriterji tar-riżorsi tal-Istat u l-vantaġġi.

4.2.1.1. Riżorsi tal-Istat

(152) Bl-għoti lil JCD tad-dritt li tokkupa u topera d-dominju pubbliku għal skopijiet ta' reklamar (ara l-premessi 19 sa 22) mingħajr ma talbet il-ħlas ta' kontro parti, l-awtoritajiet Belġjani rrinunzjaw għal dħul pubbliku u taw lil JCD vantaġġ ekonomiku li jikkostitwixxi għajnuna mill-Istat ([53]).

4.2.1.2. Vantaġġ

(153) Is-CCB tissottometti li l-kumpens mogħti lill-JCD ma jissodisfa ebda mill-kriterji stipulati fis-sentenza Altmark.

L-ewwel kundizzjoni tas-sentenza Altmark

(154) Is-CCB tqis li l-operat tas-servizz ta' Villo ma jikkostitwixxix kompitu ta' servizz pubbliku li jkun jinvolvi l-forniment ta' servizz li operatur, jekk iqis l-interessi kummerċjali tiegħu stess, ma jassumix jew ma jassumix taħt l-istess kundizzjonijiet ([54]), billi tirreferi għal ħafna bliet Ewropej oħra fejn is-servizzi awtomatizzati tal-kiri tar-roti huma diġà pprovduti b'mod sodisfaċenti f'kundizzjonijiet kummerċjali ([55]).

It-tieni kriterju tas-sentenza Altmark

(155) Mill-ispeċifikazzjonijiet tal-kuntratt jirriżulta li l-elementi essenzjali, bħat-tul tal-konċessjoni, il-modalitajiet ta' finanzjament tas-servizz u l-parteċipazzjoni tal-awtorità konċedenti fil-finanzjament tas-servizz kienu ddefiniti b'mod vag ħafna ([56]) u li, konsegwentement, l-ispeċifikazzjonijiet tal-offerta ma stabbilixxewx b'mod ċar u trasparenti l-parametri prinċipali tas-sistema ta' finanzjament tas-servizzi.

It-tielet kundizzjoni tas-sentenza Altmark

(156) Is-CCB tqis li ma kien hemm l-ebda kontroll, la *ex ante* u lanqas *ex post*, tal-importanza tal-vantaġġi mogħtija lill-JCD b'rabta mal-konċessjoni Villo u li l-impatt finanzjarju preċiż tal-eżenzjonijiet mit-taxxi mogħtija lill-JCD għadu mhux magħruf. Għaldaqstant, l-assenza ta' kumpens żejjed ma jistax jiġi ggarantit.

([53]) Ara l-punt 33 tal-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni dwar l-applikazzjoni tar-regoli tal-Unjoni Ewropea dwar l-għajnuna mill-Istat għall-kumpens mogħti għall-forniment ta' servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali (ĠU C 8, 11.1.2012, p. 4).

([54]) *Ibidem*, punt 47.

([55]) Barċellona u Antwerp qed jiġu ċċitati bħala eżempju.

([56]) Pereżempju, fir-rigward tal-finanzjament, l-ispeċifikazzjonijiet tal-offerta jindikaw li l-konċedent "huwa miftuħ għal approċċi differenti ta' finanzjament".

Ir-raba' kundizzjoni tas-sentenza Altmark

(157) Is-CCB tosserva li l-għoti tal-konċessjoni Villo lil JCD seħħ bħala riżultat ta' proċedura nnegozjata bir-reklamar, li ma tistax titqies bħala suffiċjenti biex tissodisfa r-raba' kriterju tas-sentenza Altmark ħlief f'każijiet eċċezzjonali. Is-CCB tqis li, billi l-miżuri addizzjonali relatati mal-elementi essenzjali tal-konċessjoni (bħall-għotja ta' eżenzjonijiet mit-taxxi muniċipali) ġew deċiżi wara s-sejħa għall-offerti, ma jistax jiġi konkluż li t-tali sejħa għall-offerti tippermetti l-għażla tal-operatur li jipprovdi s-servizz ta' interess ekonomiku ġenerali bl-irħas kost.

4.2.1.3. Kompatibbiltà

(158) Il-konklużjoni tal-Kummissjoni fid-deċiżjoni ta' ftuħ li skontha l-kompatibbiltà tal-miżuri għandha tiġi analizzata fid-dawl tad-Deċiżjoni SGEI tal-2012 hija kkontestata mis-CCB.

L-applikabbiltà tad-Deċiżjoni SGEI tal-2012

(159) Is-CCB tissottometti li l-kumpens mogħti lil JCD b'konnessjoni mal-operat tal-konċessjoni ta' Villo huwa ta' madwar għexieren ta' miljuni ta' euro fis-sena, u b'hekk jaqbeż il-limitu ta' EUR 15 miljun fis-sena li jiddetermina l-applikabbiltà tad-Deċiżjoni SGEI tal-2012 ([57]). Is-CCB tqis, b'mod partikolari, li minbarra d-dħul mir-reklamar, it-tariffi mħallsa mill-utenti u l-eżenzjonijiet mit-taxxi u mill-imposti, jenħtieġ li jiġu kkunsidrati wkoll il-vantaġġi mogħtija lill-JCD minħabba l-eżenzjoni mill-ħlas ta' remunerazzjoni għall-okkupazzjoni u għall-operat tad-dominju pubbliku għal finijiet ta' reklamar.

Osservanza tar-rekwiżiti 5 tad-Deċiżjoni SGEI tal-2012.

(160) Barra minn hekk, CCB issostni li diversi kundizzjonijiet stipulati fid-Deċiżjoni SGEI tal-2012 mhumiex issodisfati f'dan il-każ.

(161) **Mandat**: Is-CCB tikkontesta li t-termini tal-mandat kif stabbiliti fl-Artikolu 4 tad-Deċiżjoni SGEI tal-2012 huma ssodisfati. Minn naħa, id-digriet li jirregola l-operat tas-servizz pubbliku ta' Villo tal-25 ta' Novembru 2010 ingħata bejn wieħed u ieħor sentejn wara l-għoti tal-konċessjoni ta' Villo ([58]). Min-naħa l-oħra, il-ftehim Villo ġie estiż għal 17-il sena u erba' (4) xhur, minkejja li fil-ftehim ta' Villo d-durata ġiet iffissata għal 15-il sena. Is-CCB tikkontesta li din id-durata hija ġġustifikata mill-importanza tal-investimenti meħtieġa, kif stabbilit fil-premessa 99 tad-Deċiżjoni tal-ftuħ. Is-CCB tinnota li jirriżulta mill-kontijiet annwali ta' JCD li l-kostijiet relatati mar-roti implimentati fl-ambitu tas-sistema Villo huma deprezzati b'rata ta' 20 % fis-sena, li jfisser li r-roti jiġu kompletament deprezzati wara ħames (5) snin mid-data tal-installazzjoni tagħhom.

(162) **Kumpens**: il-mekkaniżmu ta' kumpens u l-parametri għall-kalkolu, il-monitoraġġ u r-reviżjoni tal-kumpens mhumiex biżżejjed deskritti. F'dak ir-rigward, fir-rigward tal-allokazzjoni ta' dħul mir-reklamar, CCB tqis li huwa essenzjali li l-awtoritajiet Belġjani jqisu l-Punt ta' Klassifikazzjoni Gross (GRP, Gross Rating Point) ([59]) tas-superfiċji ta' reklamar ta' Villo u mhux id-dħul medju ġġenerat mis-superfiċji kollha operati minn JCD bħala parti min-netwerks tagħha. Fir-rigward tal-kostijiet li għandhom jiġu kkunsidrati fil-kalkolu tal-kumpens, CCB tenfasizza li, skont l-Artikolu 5 tad-Deċiżjoni SGEI tal-2012, dawn huma biss "*kostijiet imġarrba fil-ġestjoni tas-servizz ta' interess ekonomiku ġenerali*", definizzjoni li teskludi l-kostijiet eventwali assoċjati mal-installazzjoni u l-operazzjoni ta' apparati ta' reklamar.

(163) **Verifika tal-assenza ta' kumpens żejjed**: kif indikat hawn fuq (ara l-premessa 156), CCB tqis li ma hemm l-ebda kontroll tal-assenza ta' kumpens żejjed ta' JCD fl-ambitu tal-operat tal-konċessjoni Villo. Barra minn hekk, skont il-kalkoli ta' CCB, JCD kienet ingħatat kumpens żejjed sinifikanti.

4.2.1.4. Ammonti tal-kumpens

(164) CCB tikkontesta l-ammonti li jirriżultaw mill-eżenzjoni tat-taxxi muniċipali kif stabbiliti fid-deċiżjoni ta' ftuħ tal-proċedura. Skont CCB, dawk l-eżenzjonijiet żdiedu b'mod konsiderevoli mill-operat tal-konċessjoni Villo fl-2014, li jammontaw għal mill-inqas EUR 650 000 fis-sena, ferm lil hinn mill-massimu previst ta' EUR [250 000-350 000] fis-sena (ara l-premessa 22).

([57]) Ara l-Artikolu 2(a) tad-Deċiżjoni SGEI tal-2012.

([58]) Id-digriet tal-25 ta' Novembru 2010 dwar l-operat ta' servizz pubbliku għall-kiri awtomatizzat ta' roti, ippubblikat fil-*moniteur belge* fis-7 ta' Diċembru 2010, l-Artikolu 2.

([59]) Il-GRP huwa indikazzjoni tal-valur kummerċjali ta' superfiċji ta' reklamar abbażi tal-kapaċità tiegħu li jilħaq kemm jista' ikun konsumaturi u kif ukoll il-frekwenza ta' kuntatti viżivi li għad ikun hemm bejn dak din is-superfiċji u l-konsumatur fil-mira.

(165) Barra minn hekk, CCB tqis li l-operat b'xejn tal-apparati ta' reklamar jikkostitwixxi fih innifsu għajnuna mill-Istat. Is-CCB tqis li huwa meħtieġ li jiġi kkwantifikat il-valur ta' kull superfiċji ta' reklamar u, b'referenza għal kuntratt bejnha u l-Belt ta' Antwerp, tikkonkludi li l-eżenzjoni minn kull ħlas riċevut minn JCD hija ekwivalenti għal għajnuna ta' kważi EUR 8 miljun fis-sena.

4.2.2. *Osservazzjonijiet ippreżentati mit-tieni ilmentatur*

(166) Il-Kummissjoni rċeviet osservazzjonijiet mingħand parti terza anonima fis-17 ta' Lulju 2015. Il-parti terza anonima tenfasizza wkoll li l-ftehim ta' Villo jagħti għajnuna mill-Istat lill-JCD.

(167) B'mod partikolari, il-parti terza anonima tikkontesta li l-kundizzjonijiet tas-sentenza Altmark huma sodisfatti f'dan il-każ minħabba li l-parametri tal-kumpens ma kinux stabbiliti minn qabel b'mod oġġettiv u trasparenti. Barra minn hekk, ma kien hemm l-ebda sistema ta' kontroll fis-seħħ sabiex jiġi evitat kumpens żejjed, u dan jipprekludi kompatibbiltà li tkun possibbli fuq il-bażi tad-Deċiżjoni SGEI tal-2012.

(168) Fl-aħħar nett, il-parti terza anonima tikkontesta "b'mod qawwi" l-pożizzjoni tal-awtoritajiet Belġjani li sabiex jiġi allokat id-dħul mir-reklamar għas-superfiċji ta' Villaco jeżisti fattur ta' allokazzjoni ewlieni bħall-GRP (ara l-premessa 196).

4.2.3. *Osservazzjonijiet ippreżentati minn JCD*

(169) JCD bagħtet l-osservazzjonijiet tagħha dwar id-deċiżjoni tal-ftuħ lill-Kummissjoni b' ittra tas-17 ta' Lulju 2015.

4.2.3.1. Eżistenza ta' għajnuna mill-Istat

(170) JCD issostni li l-ftehim ta' Villo huwa ffinanzjat esklużivament minn riżorsi privati u li ma jagħtiha ebda vantaġġ ekonomiku. Għaldaqstant, il-ftehim ta' Villo ma jinvolvix għajnuna mill-Istat. L-uniċi riżorsi pubbliċi involuti f'dan il-każ jirriżultaw mill-eżenzjoni ta' imposti reġjonali u mill-klawżoli ta' reviżjoni tal-prezzijiet previsti fil-ftehimiet konklużi mal-muniċipalitajiet. JCD tqis li dawn il-miżuri għandhom jitqiesu bħala kumpens għal servizz pubbliku kopert mill-ġurisprudenza Altmark. B'mod partikolari, JCD tagħmel l-argumenti li ġejjin:

L-ewwel kriterju tas-sentenza Altmark

(171) Skont id-digriet li jirregola l-operat tas-servizz ipprovdut mill-Ftehim Villo, is-servizz jirrigwarda "*l-organizzazzjoni ta' sistema awtomatizzata għall-kiri tar-roti għat-trasport ta' persuni fit-territorju kollu tar-Reġjun tal-Kapitali ta' Brussell*". JCD tqis li l-obbligi ta' dan is-servizz jikkonsistu essenzjalment fl-istabbiliment ta' netwerk tal-kiri tar-roti li jkun aċċessibbli għall-popolazzjoni kollha, fuq bażi kontinwa, b'rata attraenti, u li jipprovdi għal obbligi relatati mal-manutenzjoni tan-netwerk, pereżempju f'termini ta' preżenza fuq il-post u s-sostituzzjoni ta' roti difettużi. Għalhekk, JCD tqis li l-osservanza tal-kriterju ta' eżekuzzjoni tal-obbligi ta' servizz pubbliku "*ma tqajjem ebda diffikultà f'dan il-każ*."

It-tieni kriterju tas-sentenza Altmark

(172) Il-JCD tenfasizza li l-obbligu li jiġu ddefiniti bil-quddiem il-parametri tal-kumpens ma jfissirx li l-kumpens għandu jiġi kkalkolat permezz ta' formula speċifika. F'dan il-każ, il-parametri ewlenin tas-sistema ta' finanzjament kienu elenkati b'mod oġġettiv u trasparenti fl-ispeċifikazzjonijiet tal-offerta, li jipprovdu fost l-oħrajn:

(i) li l-konċessjonarju jġarrab ir-riskju operattiv;

(ii) il-preferenza tal-konċessjonant għal offerta li ma teħtieġ l-ebda kontribuzzjoni finanzjarja mir-Reġjun; u

(iii) li f'ebda każ ir-Reġjun ma jħallas kontribuzzjoni finanzjarja b'rata fissa u b'mod rikorrenti.

(173) JCD tqis ukoll li l-metodu ta' funzjonament tal-eżenzjoni mit-tariffi reġjonali jagħmilha possibbli li jiġi kkalkolat l-ammont eżatt bil-quddiem billi jiġi multiplikat l-ammont fiss tal-imposta bin-numru ta' apparati installati.

(174) Fir-rigward tal-klawżoli ta' reviżjoni tal-prezzijiet, l-impatt finanzjarju tagħhom huwa magħruf minn qabel, peress li dawn huma intiżi li jikkumpensaw għaż-żieda fit-tassazzjoni muniċipali, indipendentement mill-fatt li kien naturalment impossibbli li jiġi antiċipat l-iżvilupp ta' din it-taxxa.

It-tielet kriterju tas-sentenza Altmark

(175) JCD tqis li ma jistax ikun hemm kumpens żejjed minħabba li:

(i) l-eżenzjoni mill-imposti għall-okkupazzjoni tad-dominju reġjonali għal finijiet ta' reklamar ingħatat b'kontro parti għall-aċċettazzjoni tagħha ta' telf akbar ta' dħul li jirriżulta mit-tnaqqis fin-numru ta' apparati ta' reklamar li jistgħu jiġu installati skont il-ftehim Villo;

(ii) il-klawżoli ta' reviżjoni ta' prezzijiet konklużi mal-muniċipalitajiet kienu maħsuba biss biex jipproteġu l-ponderazzjoni tal-kuntratt oriġinarjament imsemmi fil-ftehim Villo, b'impatt finanzjarju limitat ħafna: anqas minn EUR [0-50 000] għas-sena finanzjarja 2013 u anqas minn EUR [0-50 000] għas-sena finanzjarja 2014;

(iii) il-klawżola biex jiġi nnewtralizzat l-iżvilupp tat-tassazzjoni reġjonali hija klawżola ordinarja li qatt ma ġiet implimentata;

(iv) il-Ftehim Villo huwa suġġett għal kontroll strett mill-awtoritajiet Belġjani: in-numru ta' apparati ta' reklamar li jistgħu jiġu installati fl-ambitu tal-konċessjoni huwa definit b'mod preċiż mill-ftehim Villo; il-ftehim jistabbilixxi obbligi stretti f'termini tal-operattività tas-sistema; JCD hija meħtieġa li tagħmel disponibbli għall-awtoritajiet tar-Reġjun l-informazzjoni relatata mal-eżekuzzjoni tal-ftehim; il-ftehim jipprevedi l-obbligu ta' JCD li tippreżenta lill-Kumitat ta' Ġestjoni rapport annwali dwar id-*data* għall-użu tas-sistema; il-kumitat ta' tmexxija għandu jħejji rapport kull tliet snin dwar l-istat tekniku u teknoloġiku tal-flotta ta' roti; u d-digriet li jirregola l-operat tas-servizz ipprovdut mill-ftehim Villo jipprovdi għal kontroll annwali mill-Gvern u mill-Parlament tar-Reġjun tal-implimentazzjoni tal-kuntratt ta' konċessjoni. Barra minn hekk, skont l-Artikolu 21 tal-ftehim Villo, in-nuqqas ta' osservanza minn JCD tal-leġiżlazzjonijiet fis-seħħ u kif ukoll tar-regoli etiċi dwar ir-reklamar huwa ssanzjonat b'penali ta' EUR 4 000 għal kull jum; u

(v) il-ftehim Villo huwa defiċitarju.

Ir-raba' kriterju tas-sentenza Altmark

(176) JCD issostni li l-proċedura ta' sejħa għall-offerti li wasslet għall-konklużjoni tal-ftehim Villo kienet tassew miftuħa, trasparenti u mhux diskriminatorja u li ma hemm l-ebda dubju li r-Reġjun għażel il-kandidat kapaċi li jipprovdi s-servizz pubbliku bl-anqas spiża għall-kollettività, peress li anki jekk jittieħdu inkonsiderazzjoni l-miżuri addizzjonali adottati wara l-proċedura ta' sejħa ta' aġġudikazzjoni, l-offerta ta' JCD tibqa' l-aktar vantaġġuża.

4.2.3.2. Kompatibbiltà

(177) Fil-każ li l-Kummissjoni tikkonkludi li l-eżenzjoni mill-imposti reġjonali u l-klawżoli ta' reviżjoni tal-prezzijiet jikkostitwixxu għajnuna mill-Istat, JCD targumenta li dawn huma kompatibbli mas-suq intern fuq il-bażi tad-Deċiżjoni SGEI tal-2012.

L-applikabbiltà tad-Deċiżjoni SGEI tal-2012

(178) L-Artikolu 2(1)(a) tad-Deċiżjoni SGEI tal-2012 jillimita l-kamp ta' applikazzjoni tagħha għal għajnuna li ma taqbiżx ammont annwali ta' EUR 15-il miljun. JCD tinnota li l-kumpens għal servizzi pubbliċi huwa definit bħala kull vantaġġ mogħti fuq il-fondi pubbliċi, u li d-dħul mir-reklamar u kif ukoll il-ħlasijiet mill-utenti ma jistgħux għalhekk jitqiesu għall-applikazzjoni ta' din id-dispożizzjoni. Għaldaqstant, JCD tqis li l-ammont annwali tal-għajnuna allegata f'din il-kawża huwa anqas sew minn dak il-limitu, u għalhekk jaqa' fil-kamp ta' applikazzjoni tad-Deċiżjoni.

Osservanza tar-rekwiżiti tad-Deċiżjoni SGEI tal-2012.

(179) JCD tqis li l-Ftehim Villo josserva d-dispożizzjonijiet tad-Deċiżjoni SGEI tal-2012 u tressaq l-argumenti li ġejjin.

(180) **Mandat**: JCD tirreferi għall-premessa 73 tad-deċiżjoni tal-ftuħ, li skontha l-obbligi ta' servizzi pubbliċi imposti fuq l-operatur tal-konċessjoni huma stabbiliti fil-ftehim Villo u fid-digriet tal-25 ta' Novembru 2010 adottat mill-Parlament tar-Reġjun.

(181) Fir-rigward tad-durata tal-mandat, JCD tqis li d-durata ta' 15-il sena huwa ġustifikat fid-dawl tal-importanza tal-investimenti meħtieġa. L-installazzjoni ta' stazzjonijiet u l-provvista ta' roti jinvolvu investimenti kbar, filwaqt li l-ftehim Villo jillimita n-numru ta' apparati ta' reklamar li jistgħu jiġu installati u kif ukoll l-indiċjar tat-tariffi tal-utenti. Barra minn hekk, JCD tinnota li d-Deċiżjoni SGEI tal-2005, applikabbli fiż-żmien tal-konklużjoni tal-ftehim Villo, ma stipulat l-ebda dispożizzjoni għad-durata tal-konċessjoni inkwistjoni.

(182) JCD tqis li ma kienx neċessarju f'dan il-każ li l-mandat jistabbilixxi l-modalitajiet ta' irkupru ta' xi kumpens żejjed, peress li kull riskju ta' kumpens żejjed ġie eliminat malli ġie konkluż il-ftehim Villo, fost l-oħrajn minħabba li l-kuntratt ingħata abbażi ta' proċedura ta' sejħa għall-offerti miftuħa, trasparenti u mhux diskriminatorja.

(183) **Kumpens**: JCD tinnota li peress li l-operat tal-konċessjoni kien qed jagħmel telf sal-ġurnata tal-lum, ma setgħetx tiġi kkumpensata żżejjed. Għalhekk mhuwiex neċessarju li jiġi kkalkulat il-marġni operazzjonali ta' JCD sabiex jiġi vverifikat jekk dan tal-aħħar jistax jiġi kkunsidrat bħala raġonevoli u għalhekk mhuwiex meħtieġ li jiġi żgurat li l-parametru referenzjarju użat biex tiġi vverifikata l-assenza ta' kumpens żejjed mhuwiex sopravalutat.

(184) Fir-rigward tal-allokazzjoni ta' dħul mir-reklamar marbut mal-ftehim Villo, JCD tinnota li hija tivvalorizza l-apparati installati f'termini ta' kopertura tal-popolazzjoni, il-prestazzjoni tal-udjenza u l-għadd ta' uċuħ, irrispettivament mill-oriġini kuntrattwali ta' dawn l-uċuħ, u b'kunsiderazzjoni tal-kuntest kompetittiv u l-lokalizzazzjoni tagħhom f'belt strateġikament importanti. Hija tqis li l-evalwazzjoni tal-valur reali esklużivament abbażi tal-GRP, kif issostni CCB (ara l-premessa (162)), ma hijiex rilevanti minħabba li superfiċju wieħed biss mibjugħ (anki b'GRP għoli ħafna) ma huwiex rilevanti għal dawk li jirreklamaw li qed ifittxu kopertura domestika.

(185) **Kontroll tal-kumpens żejjed**: JCD tqis li l-kontrolli operazzjonali previsti mill-ftehim Villo (ara l-premessa 175 (iv) huma ta' natura tali li jiżguraw li ma jkunx hemm kumpens żejjed.

4.2.3.3. Ammonti tal-kumpens

(186) Fir-rigward tal-eżenzjoni mill-imposta għall-okkupazzjoni tad-dominju pubbliku reġjonali, JCD tikkjarifika li fil-kuntest tan-negozjati li wasslu għall-konklużjoni tal-ftehim Villo, JCD qablet li tnaqqas in-numru ta' apparati ta' reklamar li jistgħu jiġu installati fl-ambitu tal-konċessjoni tas-servizz pubbliku, meta mqabbel ma' dak li kien previst fl-offerta tagħha.

(187) L-għadd ta' apparati indipendenti ta' 2 m^2 u l-għadd ta' apparati ta' 8 m^2 ġew imnaqqsa b' 25 unità. Bħala korrispettiv, ir-Reġjun ta lil JCD eżenzjoni mill-imposti għall-okkupazzjoni tad-dominju pubbliku reġjonali permezz tal-apparati ta' 8 m^2 installati skont il-Ftehim Villo.

(188) Din l-eżenzjoni tammonta għal massimu ta' EUR [50 000-150 000] fis-sena (ara l-premessa (22)).

(189) Fir-rigward tan-newtralizzazzjoni tal-bidliet fit-taxxi muniċipali, JCD tikkjarifika li l-impatt finanzjarju huwa fil-prattika limitat ħafna. Dan jiddependi kemm fuq ir-reġistrazzjoni tat-taxxi inkwistjoni kif ukoll fuq il-fatturazzjoni minn JCD. L-imposti li reġgħu ġew fatturati minn JCD skont il-klawżoli ta' reviżjoni tal-prezzijiet fil-prattika se jkunu anqas minn EUR [0-50 000] fis-sena sal-2017.

4.3. **Osservazzjonijiet ippreżentati mill-Belġju**

4.3.1. *Osservazzjonijiet ippreżentati mill-Belġju dwar id-deċiżjoni ta' ftuħ*

(190) L-awtoritajiet Belġjani bagħtu l-kummenti tagħhom dwar id-deċiżjoni tal-ftuħ permezz ta' ittra datata l-21 ta' Mejju 2015.

4.3.1.1. Eżistenza ta' għajnuna mill-Istat

(191) L-awtoritajiet Belġjani kkonfermaw il-pożizzjoni inizjali tagħhom li l-miżuri previsti fil-ftehim Villo konkluż ma' JCD jissodisfaw il-kriterji kollha tas-sentenza Altmark, u li dawn il-miżuri għalhekk ma jikkostitwixxux għajnuna mill-Istat.

(192) B'mod partikolari, huma ppreżentaw l-argumenti li ġejjin:

L-ewwel kriterju tas-sentenza Altmark

(193) Permezz tal-promozzjoni ta' mezzi ekoloġiċi ta' trasport li jirrispondu għall-problemi ta' mobbilità li jqumu fi Brussell, l-awtoritajiet Belġjani jikkunsidraw li d-disponibbiltà għall-pubbliku ta' sistema ta' kiri ta' roti awtomatizzati bla dubju ssegwi għanijiet ta' interess ġenerali.

It-tieni kriterju tas-sentenza Altmark

(194) L-awtoritajiet Belġjani jikkunsidraw li l-ispeċifikazzjonijiet tal-offerta, li fuq il-bażi tagħhom il-JCD u s-CCB fasslu l-offerta dettaljata tagħhom, kien fihom il-parametri ewlenin tas-sistema ta' finanzjament:

(i) dħul mis-sistema kollha kemm hija privata;

(ii) ebda għotja diretta jew kumpens dirett għat-telf tal-konċessjoni; u

(iii) riskju ta' operat imġarrab totalment mill-konċessjonarju.

It-tielet kriterju tas-sentenza Altmark

(195) L-awtoritajiet Belġjani jikkunsidraw, l-ewwel nett, li l-għoti tal-konċessjoni sar fuq il-bażi ta' proċedura kompetittiva miftuħa, trasparenti u mhux diskriminatorja, li tippermetti li jiġi preżunt li ma hemmx kumpens żejjed. Sa fejn l-imsemmi reġjun kien eskluda espressament il-ħlas ta' għotja diretta bħala kontro parti għall-konċessjoni, din in-natura miftuħa, trasparenti u mhux diskriminatorja kienet neċessarjament tippermetti li jiġi eskluż kull riskju ta' kumpens żejjed.

(196) It-tieni nett, il-miżuri finanzjarji previsti mill-konċessjoni ma kinux joħolqu ebda kumpens żejjed fir-rigward ta' JCD. L-awtoritajiet Belġjani jqisu li:

(i) l-eżenzjoni mill-imposti għall-eżerċizzju tad-dominju pubbliku tar-Reġjun li minnu bbenefikat JCD, li jammontaw għal massimu ta' EUR [50 000-150 000] fis-sena, kopriet biss parti żgħira mill-kostijiet totali tal-funzjonament tal-konċessjoni, li tammonta għal [0-5 %] ta' dawn il-kostijiet fl-2012;

(ii) in-newtralizzazzjoni ta' kwalunkwe bidla futura fit-taxxi reġjonali (ara l-premessa (22)) hija klawżola ordinarja fil-kuntratti ta' konċessjoni fit-tul, li hija ġġustifikata b'mod partikolari mill-kompetenza fiskali awtonoma tar-Reġjun u mill-fatt li ma jingħata l-ebda kumpens f'każ ta' telf fl-operat tal-konċessjoni. L-ebda żieda fit-taxxi u fl-imposti reġjonali ma saret f'dan il-każ u għalhekk il-klawżola ta' newtralizzazzjoni qatt ma ġiet applikata;

(iii) il-klawżoli ta' reviżjoni tal-prezzijiet fil-ftehimiet bipartiti konklużi mal-muniċipalitajiet (ara l-premessa (22)) huma limitati għall-provvediment ta' miżura korrettiva indipendenti sabiex jiġi żgurat il-ponderazzjoni tal-kuntratt, u ma jaffettwawx il-livell tat-taxxa muniċipali li l-muniċipalitajiet jibqgħu liberi li jirrevedu. Kif stabbilit fil-premessa (82) tad-deċiżjoni tal-ftuħ, din in-newtralizzazzjoni tekwivali għal ammont massimu ta' bejn EUR [50 000-150 000] u EUR [250 000-350 000], skont ir-rata ta' paragun ikkunsidrat;

(iv) f'dak li għandu x'jaqsam mal-allokazzjoni tad-dħul mir-reklamar, JCD tapplika koeffiċjent ta' valutazzjoni għal kull kuntratt li jikkorrispondi għall-valur miżjud fir-rigward tad-dħul medju għal kull superfiċju, metodoloġija li hija koerenti mal-istat tal-arti fil-qasam; u

(v) il-ftehim ta' konċessjoni huwa soġġett għal kontroll sistematiku. Minn naħa, kumitat ta' ġestjoni ([60]) u kumitat ta' akkumpanjament, li għalih JCD, li JCD se jirrapporta lilhom fuq bażi annwali dwar l-operattività tas-sistema, huma responsabbli għall-monitoraġġ tal-implimentazzjoni xierqa tal-ftehim. Min-naħa l-oħra, id-digriet tal-25 ta' Novembru 2010 jipprevedi kontroll annwali tal-implementazzjoni tal-kuntratt ta' konċessjoni mill-Gvern tar-Reġjun tal-Kapitali ta' Brussell u mill-Parlament tar-Reġjun tal-Kapitali ta' Brussell.

([60]) Il-kumitat ta' ġestjoni huwa stabbilit skont l-Artikolu 6 tal-Ftehim Villo u jinkludi konġuntament mill-anqas żewġ membri maħtura mill-Ministru għall-Mobbiltà fi ħdan il-Mobbilità ta' Brussell u mill-anqas żewġ membri maħtura minn JCD.

Ir-raba' kriterju tas-sentenza Altmark

(197) L-awtoritajiet Belġjani jikkunsidraw li l-konċessjoni Villo inġħatat lil JCD wara proċedura miftuħa, trasparenti u mhux diskriminatorja. Fir-rigward tal-miżuri finanzjarji miżjuda wara s-sejħa għall-offerti (ara l-premessa (22)), l-għan uniku tagħhom kien li jikkumpensa għat-tnaqqis fid-dħul mistenni mir-reklamar u jżomm il-ponderazzjoni tal-kuntratt għall-futur.

4.3.1.2. Kompatibbiltà

(198) Jekk wieħed jassumi li l-miżuri previsti fil-ftehim Villo jikkostitwixxu għajnuna mill-Istat, l-awtoritajiet Belġjani jqisu li dawn jistgħu jkunu kompatibbli mas-suq intern fuq il-bażi tal-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat, fid-dawl tal-fatt li:

(i) l-għoti ta' *bike sharing*, li jippromwovi mezz ta' trasport li ma jagħmilx ħsara lill-ambjent bħala alternattiva għall-karozza, huwa objettiv definit sew ta' interess Komunitarju;

(ii) il-finanzjament tal-konċessjoni kważi kollu permezz ta' mezzi privati huwa xieraq u proporzjonali, billi għandu effett ta' inċentiv; u

(iii) id-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u l-effetti fuq il-kummerċ huma limitati, minħabba li l-konċessjoni hija r-riżultat ta' kompetizzjoni effettiva u trasparenti b'applikazzjoni purament lokali.

4.3.2. *Osservazzjonijiet ippreżentati mill-Belġju dwar l-osservazzjonijiet tal-partijiet interessati*

(199) L-awtoritajiet Belġjani bagħtu l-osservazzjonijiet tagħhom dwar l-osservazzjonijiet tal-partijiet interessati permezz ta' ittra ddatata t-2 ta' Ottubru 2015.

(200) L-awtoritajiet Belġjani jirrifjutaw l-argumenti mressqa mill-ilmentaturi. Huma jsostnu li l-miżuri previsti mill-ftehim Villo jissodisfaw il-kriterji kollha tas-sentenza Altmark u għalhekk ma jikkostitwixxux għajnuna mill-Istat. Sussidjarjament, l-awtoritajiet Belġjani jikkunsidraw li l-miżuri huma kompatibbli mas-suq intern fuq il-bażi ta':

(i) l-Artikolu 107(3)(c) tat-Trattat; u

(ii) id-Deċiżjoni SGEI tal-2012.

4.3.2.1. Eżistenza ta' għajnuna mill-Istat

(201) Filwaqt li s-CCB issostni li r-Reġjun tal-Kapitali ta' Brussell kien ta lil JCD id-dritt li tokkupa u topera d-dominju pubbliku għal skopijiet ta' reklamar mingħajr ma talab ħlas ta' kontro parti, l-awtoritajiet Belġjani jiċħdu din il-premessa u jinnotaw li l-kontro parti għall-operat tal-apparat ta' reklamar hija l-prestazzjoni tas-servizz pubbliku ta' kiri ta' roti, kif prevista fis-sejħa għall-offerti.

(202) Barra minn hekk, l-awtoritajiet Belġjani jikkonfermaw il-pożizzjoni tagħhom kif imsemmija fl-ittra tagħhom tal-21 ta' Mejju 2015, li skontha l-kriterji tas-sentenza Altmark huma ssodisfati f'dan il-każ (ara l-premessi 191 - 197). Huma jressqu argumenti ġodda li jikkonċernaw l-ewwel żewġ kriterji tas-sentenza Altmark (ara l-premessi 203 - 204).

L-ewwel kriterju tas-sentenza Altmark

(203) Skont l-awtoritajiet Belġjani, id-dikjarazzjoni ta' CCB li servizz ta' kiri ta' roti simili għas-sistema ta' kiri ta' Villo diġà huwa pprovdut fi bliet Ewropej oħra mingħajr ma ġie kwalifikat espressament bħala servizz ta' interess ekonomiku ġenerali mhijiex rilevanti f'dan il-każ. Huma jenfasizzaw li l-kunċett ta' servizz ta' interess ekonomiku ġenerali huwa kunċett relattiv li jiddependi miċ-ċirkustanzi. F'dan il-każ, ir-Reġjun tal-Kapitali ta' Brussell huwa kkonfrontat bi pressjoni ta' traffiku bil-karozzi partikolarment tqila, li teħtieġ l-adozzjoni ta' miżuri ambizzjużi u effettivi. Fl-eżempju mogħti fir-rigward tal-belt ta' Antwerp, l-awtoritajiet Belġjani jinnotaw li l-operatur inkwistjoni (CCB) jibbenefika minn sussidju dirett.

It-tieni kriterju tas-sentenza Altmark

(204) L-awtoritajiet Belġjani jikkunsidraw li, jekk jiġi stabbilit metodu ta' finanzjament ta' servizz pubbliku eżattament hekk kif jinħareġ l-avviż ta' sejħa għal offerti, is-sejħa għal kompetizzjoni tkun bla sens peress li l-kandidati ma jkollhom ebda marġni ta' manuvra. L-awtoritajiet Belġjani jikkonfermaw il-pożizzjoni tagħhom li l-ispeċifikazzjonijiet tal-offerta pprovdew għal parametri oġġettivi u trasparenti ta' finanzjament tas-servizz (ara l-premessa (194)).

4.3.2.2. Kompatibbiltà

Applikabbiltà tad-Deċiżjoni SGEI tal-2012

(205) Għalkemm l-awtoritajiet Belġjani ma jaqblux dwar il-valutazzjoni ta' kull għajnuna, huma jqisu li l-ammont totali tal-għajnuna allegata f'kull każ huwa ferm anqas minn EUR 15-il miljun, peress li d-dħul purament privat (bħad-dħul mir-reklamar) mhuwiex inkluż fil-kalkolu tal-għajnuna. Għaldaqstant, l-awtoritajiet Belġjani jikkunsidraw li l-ammont annwali tal-għajnuna allegata jaqa' fl-ambitu tad-Deċiżjoni SGEI tal-2012.

Issodisfar tal-kundizzjonijiet tad-Deċiżjoni SGEI tal-2012

(206) Fir-rigward tal-estensjoni tad-durata tal-konċessjoni (ara l-premessa 161), skont l-awtoritajiet Belġjani, id-durata tal-ewwel fażi kienet allinjata ma' dik tat-tieni fażi (ara l-premessa 20). Dan l-allinjament huwa ġġustifikat għal numru ta' raġunijiet: id-durata itwal tal-proċeduri varji meħtieġa, ix-xewqa li ż-żewġ fażijiet jiġu allinjati fl-interess ta' ġestjoni tajba, il-ħtieġa li jiġi kkumpensat tnaqqis fl-għadd ta' apparati ta' reklamar, u x-xewqa li ċ-ċittadini jiġu pprovduti b'servizz pubbliku għal perjodu ta' żmien suffiċjenti.

(207) L-awtoritajiet Belġjani jikkunsidraw li l-konċessjoni Villo ngħatat lil JCD permezz ta' mandat ċar u espliċitu li jiddetermina l-parametri ta' kumpens u li jevita kull kumpens żejjed (ara l-premessi 193 sa 197).

L-Artikolu 107(3)(c) TFUE

(208) L-awtoritajiet Belġjani jikkonfermaw il-pożizzjoni tagħhom kif stabbilità fl-ittra tagħhom tal-21 ta' Mejju 2015 (ara l-premessa 198), li l-miżuri previsti fil-Ftehim Villo jistgħu jitqiesu kompatibbli mas-suq intern fuq il-bażi tal-Artikolu 107(3)(c) TFUE, peress li:

(i) il-forniment ta' *bike sharing* huwa objettiv definit sew ta' interess Komunitarju;

(ii) il-ftehim huwa maħsub bħala strument xieraq u proporzjonali, b'effett ta' inċentiv;

(iii) id-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni u l-effetti fuq il-kummerċ huma limitati.

4.4. **Osservazzjonijiet ippreżentati mill-partijiet interessati**

4.4.1. *Osservazzjonijiet addizzjonali ippreżentati minn CCB*

(209) Skont is-CCB, il-kostijiet imġarrba minn JCD fl-eżekuzzjoni tal-ftehim Villo huma ferm anqas minn dawk iddikjarati inizjalment u, għalhekk, minn dawk invokati mill-awtoritajiet Belġjani biex juru li ma kienx hemm kumpens żejjed:

(i) JCD ibbenefikat minn tnaqqis fin-numru ta' roti li kellhom jitqiegħdu fis-servizz, minn 5 000 għal 4 500 rota;

(ii) JCD setgħet kisbet iffrankar sinifikanti bis-saħħa tal-addendum tal-ftehim Villo, li jnaqqas in-numru ta' stazzjonijiet tar-roti li għandhom jiġu installati minn 400 għal 360; u

(iii) l-għadd ta' vjaġġi rreġistrati minn Villo naqas b' 150 000 fl-2015 meta mqabbel mal-2014.

(210) Is-CCB ikkalkulat id-dħul mir-reklamar miksub minn JCD mill-eżekuzzjoni tal-ftehim Villo, billi identifikat l-apparati ta' reklamar fuq il-bażi tad-data tal-installazzjoni u l-pożizzjoni tagħhom, billi kkalkulat in-numru ta' superfiċji ta' reklamar operati minn JCD u, fl-aħħar nett, billi applikat r-rati uffiċjali ta' JCD għan-netwerk tagħha fi Brussell kif ukoll l-iskontijiet ġeneralment applikati fil-qasam tar-reklamar estern għal dan it-tip ta' apparati. Skont dawn il-kalkoli, JCD issottovalutat b'mod sinifikanti d-dħul mir-reklamar rilevanti.

(211) CCB tikkonkludi li JCD irċieviet kumpens żejjed ta' EUR 27,3 miljun bejn Mejju 2009 u Frar 2017.

(212) Fin-nuqqas ta' kull kontroll tal-assenza ta' kumpens żejjed (ara l-premessa 163), CCB tqis li jenħtieġ tiġi stabbilita sistema ta' kontroll biex tivverifika, fuq bażi annwali, jekk hemmx kumpens żejjed tal-konċessjonarju u kif ukoll biex tikkoreġi, fejn xieraq, il-kumpens żejjed identifikat. Jenħtieġ li tali kontroll jitwettaq minn parti terza indipendenti.

(213) Barra minn hekk, CCB tqis li l-kontroll tal-assenza ta' kumpens żejjed għandu jkun ibbażat fuq profitt raġonevoli kkalkulat b'rabta mal-kostijiet tas-servizz ta' interess ekonomiku ġenerali, u mhux b'rabta fuq id-dħul iġġenerat.

4.4.2. *Osservazzjonijiet addizzjonali ippreżentati minn JCD*

(214) Fir-rigward tal-użu tal-GRP sabiex jiġi ddeterminat id-dħul mir-reklamar iġġenerat mill-ftehim Villo (ara l-premessi 162 u 184), JCD iċċarat li kien wieħed mill-kriterji li hija tuża sabiex tiddetermina l-valur tan-netwerks tar-reklamar. Madankollu, JCD tqis li l-indiċi teoretiku ta' GRP ta' apparati ta' reklamar mhuwiex biżżejjed biex jitjieb il-valur tad-dispożizzjonijiet ta' kuntratt. JCD tikkontrolla l-apparati installati fl-ambitu ta' kull kuntratt b'referenza għal dħul medju għal kull superfiċji, ikkalkolat fuq bażi nazzjonali, li għalih jiġi applikat koeffiċjent korrettiv abbażi ta' diversi fatturi, b'mod partikolari s-superfiċji GRP, il-post tal-apparati f'belt li hija ta' importanza strateġika għal dawk li jirreklamaw, iżda wkoll il-grad ta' pressjoni ta' reklamar varjabbli minn belt għal oħra, u kif ukoll il-kuntest kompetittiv.

(215) Filwaqt li tenfasizza r-rilevanza limitata tal-GRP, JCD tinnota li l-paragun bejn il-GRP u l-prezz għal kull superfiċji bejn l-akbar netwerk nazzjonali tiegħu u l-akbar netwerk nazzjonali tiegħu fi Brussell jipproduċi skontijiet ta' [10-20] % u [20-30] %, rispettivament - simili għall-koeffiċjent korrettiv għas-superfiċji wżati fl-ambitu tal-ftehim Villo, li huwa ta' [20-30] %.

(216) Rigward il-kostijiet imġarrba fit-tħaddim tal-ftehim Villo, JCD tqis li l-ammonti miksuba mis-CCB ma jikkorrispondux għar-realtà, li huwa spjegat minn:

(i) il-fatt li l-metodu CCB ma jqis bl-ebda mod l-investiment meħtieġ mill-produzzjoni tal-infrastruttura meħtieġa fil-bidu tal-konċessjoni;

(ii) l-użu minn CCB ta' kost għal kull rota ta' kull sena ta' EUR 1 450, li ntwera fl-offerta ta' JCD, u li kien għalhekk ibbażat fuq stimi.

(217) JCD ma tirrikonoxxix l-ammonti mogħtija minn CCB għan-newtralizzazzjoni tat-taxxi muniċipali (ara l-premessa (164)). Skont JCD, id-differenza bejn l-ammonti stmati minn CCB u l-ammonti attwali hija spjegata minn:

(i) l-użu ta' rati żbaljati: għall-kuntrarju tal-kalkolu ta' CCB, huma biss ftit muniċipalitajiet li japplikaw rata ta' taxxa fuq l-apparati ta' reklamar ta' aktar minn EUR 75 għal kull m^2 kull sena;

(ii) l-applikazzjoni tal-mekkaniżmu għal muniċipalitajiet mhux ikkonċernati: CCB tidher li applikat l-mekkaniżmu ta' reviżjoni għall-muniċipalitajiet ta' Etterbeek, Schaerbeek u Saint-Josse, filwaqt li l-ftehimiet bilaterali ma' dawn il-muniċipalitajiet ma jinkorporawx din il-klawżola;

(iii) l-applikazzjoni awtomatika tal-mekkaniżmu: fil-prattika, JCD tirċievi l-ammonti skont il-mekkaniżmu ta' reviżjoni biss wara li timponi t-tariffa fuq il-muniċipalitajiet. Jista' jieħu ftit taż-żmien bejn l-installazzjoni u l-operat tal-apparati ta' reklamar u l-mument meta l-ammonti jinġabru skont il-klawżoli ta' reviżjoni.

(218) Fir-rigward tal-ammont ta' dħul mir-reklamar, CCB tissottovaluta l-iskont applikat minn JCD: ir-rata ta' skont hija ta' kważi [60-70] % u mhux ta' 40 %. Bl-applikazzjoni tar-rata ta' skont xierqa, id-dħul mir-reklamar huwa ta' ħafna anqas - kważi bin-nofs - mill-istimi pprovduti minn CCB.

(219) JCD tikkontesta l-ammonti mogħtija minn CCB għall-operat b'xejn tal-apparati ta' reklamar (ara l-premessa 165). Skont JCD, CCB ma tqisx il-fatt li l-operat tal-apparati ta' reklamar previst mill-Konċessjoni ta' Villo ma jistax jiġi sseparat mill-provvista tas-servizz pubbliku tal-kiri tar-roti. Id-dħul mir-reklamar huwa maħsub fil-fatt biex jiffinanzja s-servizz pubbliku.

(220) JCD tqis li l-operat tal-apparati ta' reklamar jittieħed inkunsiderazzjoni fil-finanzjament tal-konċessjoni Villo, peress li hija topera l-apparati Villo b'korrispettiv tal-kostijiet sinifikanti ġġenerati mill-prestazzjoni tas-servizz pubbliku tal-kiri ta' roti.

4.5. **Osservazzjonijiet addizzjonali ppreżentati mill-Belġju**

(221) Fir-rigward tad-durata tal-ftehim tal-ftehim Villo (ara l-premessa 161), l-awtoritajiet Belġjani jinnotaw ukoll li d-Deċiżjoni SGEI tal-2005, applikabbli fiż-żmien tal-konklużjoni tal-ftehim Villo, ma kienet tinkludi ebda dispożizzjoni li tirregola d-durata tal-prestazzjoni tas-servizz pubbliku (ara l-premessa 181). Barra minn hekk, l-awtoritajiet Belġjani jikkunsidraw li l-estensjoni tad-durata tal-konċessjoni ta' Villo permezz tal-addendum kienet ġġustifikata għal tliet raġunijiet:

(i) ċirkostanzi lil hinn mill-kontroll tal-partijiet li dewmu l-implimentazzjoni tal-konvenzjoni;

(ii) ix-xewqa li ż-żewġ fażijiet tal-konvenzjoni Villo jiġu allinjati: iż-żewġ fażijiet tal-konvenzjoni kienu inizjalment previsti għal perjodu ta' 15-il sena, filwaqt li ġew skattati fi żminijiet differenti. Din iċ-ċirkustanza wasslet fil-prattika għal żewġ skadenzi distinti għall-fażi 1 u għall-fażi 2 (kif indikat fil-preambolu tal-addendum); u

(iii) it-tnaqqis fin-numru ta' għamara ta' reklamar użata minn JCD li jirriżulta mill-addendum tal-ftehim Villo.

4.6. **It-tieni addendum għall-ftehim Villo**

(222) Addendum għall-ftehim Villo ġie ffirmat fid-29 ta' Marzu 2018 mill-Gvern tar-Reġjun tal-Kapitali ta' Brussell u minn JCD. Dan l-addendum ġie introdott sabiex jippermetti kontroll aktar preċiż u regolari tal-assenza ta' kumpens żejjed.

(223) L-addendum jistipula li r-riżultati tal-kontabbiltà analitika tal-kostijiet separati ta' JCD jintbagħtu lir-Reġjun. Ir-riżultati se jindikaw id-dħul mill-konċessjoni Villo, b'distinzjoni li ssir bejn id-dħul mill-ħlasijiet tal-utenti, id-dħul mir-reklamar, l-eżenzjoni minn tariffi reġjonali u n-newtralizzazzjoni taż-żieda fit-taxxi muniċipali, kif ukoll il-kostijiet tal-konċessjoni, b'distinzjoni bejn il-kostijiet operattivi, il-kostijiet ta' ġestjoni u d-deprezzament tal-investimenti marbuta mas-servizz ta' Villo.

(224) L-addendum jistipula li kull sena l-kummissarju responsabbli mill-kontroll tal-kontijiet annwali ta' JCD ("l-awditur") jivverifika li l-prinċipji tas-separazzjoni tal-kontijiet implimentati minn JCD huma konformi mad-Deċiżjoni SGEI tal-2012. Kull sena, wara verifika mill-awditur, ir-riżultati tal-kontabbiltà separata jintbagħtu lir-reviżur.

(225) Kull sena, ir-reviżur jivverifika li l-proporzjon tar-riżultati ta' operat (EBIT) annwali kumulattivi diviżi bil-kostijiet kumulattivi annwali (mill-2009) marbuta mal-operat tal-konċessjoni ta' Villo mhuwiex ogħla mil-limitu massimu ta' [10-20] % ([61]). Meta jinqabeż il-limitu massimu u fil-limiti ta' kemm jista' jinqabeż il-limitu massimu, l-ammont tat-tariffa reġjonali li JCD hija eżenta minnha, miżjud bl-ammont li jirriżulta mill-impatt tal-miżuri relatati mat-taxxi muniċipali, għandu jitħallas b'mod retroattiv totalment jew parzjalment għas-sena preċedenti.

(226) L-addendum jistipula wkoll li l-awditur jivverifika l-assenza ta' kumpens żejjed għall-perjodu 2009-2017 skont dan il-metodu u jfassal rapport ta' kumpilazzjoni indirizzat lill-kumitat ta' ġestjoni. Ir-rapport kellu jitfassal mill-aktar fis possibbli wara l-firma ta' dan l-addendum.

4.7. **Valutazzjoni tal-miżuri qabel it-tieni addendum**

(227) Fil-valutazzjoni tagħha, il-Kummissjoni tagħmel distinzjoni bejn il-perjodu ta' qabel l-addendum (ara l-premessa 222) u l-perjodu ta' wara l-addendum.

4.7.1. *Għajnuna mill-Istat skont l-Artikolu 107(1) TFUE*

(228) Il-kriterji li jippermettu l-istabbiliment tal-preżenza ta' għajnuna mill-Istat huma deskritti fil-premessi 70-71. Huwa vverifikat fil-premessi minn 229 sa 249 jekk dawn il-kriterji humiex issodisfati għal kull miżura: l-eżenzjoni minn tariffi reġjonali għall-okkupazzjoni tad-dominju pubbliku, in-newtralizzazzjoni taż-żieda fit-taxxi muniċipali, u l-klawżola ta' nuqqas ta' previżjoni għal taxxi reġjonali (ara l-premessa 22).

([61]) Li jikkorrispondi għal proporzjon ta' dħul standard ta' [10-20] %.

4.7.1.1. Attribwibbiltà u Riżorsi tal-Istat

(229) Il-kriterji li jippermettu l-attribwibbiltà u l-preżenza ta' riżorsi tal-Istat huma deskritti fil-premessi 72 u 73.

Attribwibbiltà

(230) Ma huwiex ikkontestat li l-konċessjoni ta' Villo ngħatat mir-Reġjun tal-Kapitali ta' Brussell u li r-Reġjun laqa' l-miżuri addizzjonali wara din l-għotja (ara l-premessi 19-22). Il-miżuri kkontestati huma għalhekk attribwibbli lill-Istat.

Riżorsi tal-Istat

(231) It-telf ta' dħul għar-Reġjun tal-Kapitali ta' Brussell u kif ukoll għad-diversi muniċipalitajiet li jifformaw parti mit-territorju tiegħu, b'rabta mal-miżuri kkontestati, jikkostitwixxi telf ta' qligħ għall-awtoritajiet pubbliċi b'tali mod li ħafna riżorsi tal-Istat ġew ittrasferiti lil JCD.

(232) Ir-riżorsi tal-Istat ikkonċernati huma preċiżament (i) it-telf ta' qligħ li jirriżulta mill-eżenzjoni ta' tariffi għall-okkupazzjoni tad-dominju pubbliku tar-Reġjun tal-Kapitali ta' Brussell fuq l-apparati ta' reklamar ta' 8 m^2, li jammonta għal massimu ta' EUR [50 000-150 000] fis-sena; (ii) it-telf ta' dħul marbut man-newtralizzazzjoni ta' żieda possibbli fit-taxxi reġjonali, daqs l-ammont involut minn dik iż-żieda; u (iii) it-telf ta' dħul marbut man-newtralizzazzjoni ta' żieda possibbli fit-taxxi muniċipali, daqs l-ammont involut permezz ta' din iż-żieda u li jammonta għal massimu ta' EUR [250 000-350 000] fis-sena (ara l-premessa 22).

(233) L-iskema tal-kiri ta' roti Villo hija ffinanzjata wkoll mill-ġestjoni u l-operat ta' skemi ta' apparati ta' reklamar minbarra l-pagamenti tal-klijenti. Id-dħul mir-reklamar u l-ħlas mill-utenti tal-konċessjoni huma riżorsi purament privati u ma jistgħux jiġu kklassifikati bħala riżorsi tal-Istat.

(234) Il-Kummissjoni hija tal-fehma li d-dħul mir-reklamar riċevut minn JCD kjarament ma jikkostitwixxix riżorsi tal-Istat, peress li dan id-dħul mir-reklamar jiġi minn kuntratti privati bejn JCD u l-klijenti tagħha li fihom l-Istat ma jinterveni bl-ebda mod.

(235) Barra minn hekk, mhuwiex possibbli li jiġi kkunsidrat li r-Reġjun tal-Kapitali ta' Brussell jirrinunzja għal riżorsi tal-Istat sempliċement għaliex ma jinvolvix ruħu f'attività ekonomika partikolari. Approċċ bħal dan fir-rigward tar-riżorsi tal-Istat ikun estremament estensiv u jipprojbixxi lill-Istat milli jawtorizza attivitajiet fit-territorju tiegħu mingħajr ma l-ewwel jivverifika li ma jistax iwettaq l-attività huwa stess.

4.7.1.2. Preżenza ta' vantaġġ ekonomiku

(236) Il-kriterji li jippermettu l-istabbiliment tal-preżenza ta' vantaġġ ekonomiku selettiv huma deskritti fil-premessi 82 u 83.

(237) F'dan il-każ, l-eżenzjoni mit-tariffi reġjonali u n-newtralizzazzjoni taż-żieda fit-tariffi muniċipali jippermettu lil JCD li ma ġġarrabx kostijiet li normalment kien ikollhom jitħallsu mir-riżorsi finanzjarji tagħha u għalhekk huma ta' natura li jtuha vantaġġ.

(238) L-awtoritajiet Belġjani jqisu madankollu li l-miżuri addizzjonali għandhom jitqiesu bħala kumpens għal servizz pubbliku kopert mill-ġurisprudenza tas-sentenza Altmark.

(239) Fis-sentenza ta' Altmark, il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea ddikjarat li l-kumpens mogħti permezz ta' riżorsi tal-Istat għall-kostijiet assoċjati mal-forniment ta' servizz ta' interess ekonomiku ġenerali ma jikkostitwixxix vantaġġ, sakemm jiġu ssodisfati erba' kundizzjonijiet kumulattivi ([62]):

(i) l-impriża benefiċjarja jrid attwalment ikollha obbligi ta' servizz pubbliku li trid taqdi, u l-obbligi għandhom ikunu definiti b'mod ċar;

(ii) il-parametri li fuq il-bażi tagħhom irid jiġi kkalkolat il-kumpens iridu jiġu stabbiliti bil-quddiem b'mod oġġettiv u trasparenti;

([62]) Is-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja, C-280/00, *Altmark Trans et Regierungspräsidium Magdeburg*, ECLU:EU:C:2003:415, il-punti 87 sa 95.

(iii) il-kumpens ma jistax ikun iktar minn dak li hu neċessarju sabiex ikunu koperti l-ispejjeż kollha jew parti minnhom, li jirriżultaw mit-twettiq ta' obbligi ta' servizz pubbliku, filwaqt li jiġi kkunsidrat id-dħul rilevanti kollu kif ukoll il-profitt raġjonevoli għat-twettiq ta' tali obbligi. u

(iv) meta l-għażla tal-impriża inkarigata bl-eżekuzzjoni ta' obbligi ta' servizz pubbliku ma ssirx fil-qafas ta' proċedura ta' akkwist pubbliku li tippermetti li jintgħażel il-kandidat li jkun kapaċi jipprovdi dawk is-servizzi bl-inqas prezz għall-komunità, il-livell tal-kumpens neċessarju jrid ikun iddeterminat fuq bażi ta' analiżi tal-ispejjeż li impriża medja, immexxija sewwa u mgħammra adegwatament bil-mezzi rilevanti, kien ikollha biex twettaq dawn l-obbligi.

(240) Fir-rigward tat-tieni kriterju Altmark, il-Kummissjoni tinnota li l-impatt finanzjarju fuq ir-Reġjun tal-Kapitali ta' Brussell tal-miżuri addizzjonali, li kienu previsti fil-ftehim biss wara s-sejħa għal offerti, u b'mod partikolari ta' miżura bħal pereżempju n-newtralizzazzjoni taż-żieda ta' taxxi muniċipali, ma kienx magħruf meta ngħatat din il-miżura peress li hija totalment dipendenti fuq l-iżvilupp futur tat-taxxi muniċipali. Fin-nuqqas ta' kull limitazzjoni tal-impatt finanzjarju massimu ta' din il-miżura, il-Kummissjoni ma tqisx li din hija kompletament trasparenti.

(241) Fir-rigward tat-tielet kriterju ta' Altmark, ma ġiex ivverifikat *ex ante* fiż-żmien meta ngħataw il-miżuri addizzjonali li l-kumpens riċevut minn JCD matul l-operat tal-konċessjoni ma jaqbiżx dak li huwa meħtieġ biex jiġu koperti l-kostijiet kollha jew parti minnhom imġarrba fit-twettiq tal-obbligi li jirriżultaw minnhom, bit-teħid inkunsiderazzjoni tar-rikavat rilevanti u ta' qligħ raġonevoli għat-twettiq ta' dawn l-obbligi.

(242) Fl-aħħar nett, fir-rigward tar-raba' kriterju Altmark, il-Kummissjoni tqis li, biż-żieda ta' ċerti miżuri wara s-sejħa għal offerti, mhuwiex ċar jekk l-objettiv ta' din is-sejħa għall-offerti fid-dawl tas-sentenza Altmark, li huwa li jintgħażel l-operatur kapaċi li jipprovdi s-servizz bl-anqas kost għall-komunità, jistax jitqies li ntlaħaq. Fil-fatt, billi l-miżuri kompensatorji kollha ma humiex inklużi fis-sejħa għall-offerti inkwistjoni, huwa diffiċli li jiġi konkluż li tali sejħa għall-offerti tippermetti li jintgħażel l-operatur li jforni s-servizz ta' interess ekonomiku ġenerali bl-anqas kost u dan anki jekk il-proċedura ta' sejħa għall-offerti hija fiha nnifisha trasparenti.

(243) Għar-raġunijiet stabbiliti fil-premessi 240 sa 242, il-Kummissjoni tqis li l-kundizzjonijiet tal-ġurisprudenza Altmark mhumiex issodisfati f'dan il-każ u li, konsegwentement, it-trasferimenti ta' riżorsi addizzjonali tal-Istat deċiżi wara s-sejħa għall-offerti jagħtu vantaġġ ekonomiku lill-JCD.

(244) Fir-rigward tal-kalkolu tal-ammont ta' dan il-vantaġġ, l-awtoritajiet Belġjani kkunsidraw li n-newtralizzazzjoni tat-taxxi muniċipali tammonta għal massimu ta' EUR [50 000-100 000] fis-sena. Madankollu, dak il-kalkolu qies il-fatt li l-muniċipalitajiet ġeneralment japplikaw rata mnaqqsa ta' taxxa għas-servizzi pubbliċi meta mqabbla ma' operaturi kummerċjali li għandhom iħallsu rata standard ogħla. L-awtoritajiet Belġjani jikkunsidraw bħala vantaġġ biss id-differenza bejn it-taxxa aktar favorevoli mħallsa lis-servizzi pubbliċi b'mod ġenerali u l-livell tat-taxxi attwalment applikati lill-JCD fl-ambitu tal-konċessjoni ta' Villo. Min-naħa tagħha, il-Kummissjoni tqis li l-vantaġġ attwali mogħti lill-JCD jikkorrispondi għad-differenza bejn ir-rata standard u r-rata applikata għall-JCD. Dan il-benefiċċju jista' jammonta għal massimu ta' EUR [250 000-350 000] fis-sena skont il-kalkoli inizjali tal-awtoritajiet Belġjani ([63]).

(245) B'kollox, JCD tibbenefika minn benefiċċju massimu ta' EUR [400 000-500 000] fis-sena (EUR [50 000-150 000] għall-eżenzjoni mit-tariffi għall-okkupazzjoni tad-dominju pubbliku tar-Reġjun tal-Kapitali ta' Brussell u EUR [250 000-350 000] għall-applikazzjoni tal-klawżola ta' reviżjoni tal-prezzijiet għat-taxxi muniċipali, ara l-premessa 22.

4.7.1.3. Selettività

(246) Il-kriterji li jippermettu li tiġi evalwata s-selettività ta' miżura huma deskritti fil-premessa 97.

([63]) Ara l-premessa 82 tad-deċiżjoni tal-ftuħ.

(247) Peress li l-miżuri kkontestati jikkostitwixxu miżuri ta' għajnuna individwali, l-identifikazzjoni ta' vantaġġ ekonomiku (ara l-premessi 236 - 245) tippermetti li jiġi preżunt li huma selettivi ([64]). Fin-nuqqas ta' kull indikazzjoni kuntrarja, din il-preżunzjoni tapplika f'dan il-każ u hija biżżejjed biex tiddikjara l-miżuri selettivi.

4.7.1.4. Id-distorsjoni tal-kompetizzjoni u l-effetti fuq il-kummerċ bejn l-Istati Membri

(248) Għall-istess raġunijiet bħal dawk żviluppati fil-premessi 103 sa 121, il-miżuri addizzjonali mogħtija lil JCD għall-konċessjoni ta' Villo għandhom effetti li jistgħu potenzjalment ifixklu l-kompetizzjoni u jaffettwaw il-kummerċ bejn l-Istati Membri.

4.7.1.5. Konklużjoni fuq il-preżenza tal-għajnuna

(249) Abbażi tal-kunsiderazzjonijiet preċedenti, il-Kummissjoni ssostni li, f'dak li jirrigwarda l-miżuri addizzjonali assoċjati mal-operat tal-konċessjoni tas-servizzi pubbliċi Villo fir-Reġjun tal-Kapitali ta' Brussell minn JCD, il-kriterji kumulattivi ta' għajnuna mill-Istat huma sodisfatti u li għaldaqstant, il-miżuri jikkostitwixxu għajnuna mill-Istat fl-ambitu tal-Artikolu 107(1) TFUE.

4.7.2. *Leġittimità tal-għajnuna*

(250) Il-Kummissjoni ssib li l-miżuri addizzjonali msemmija f'din il-parti tal-ilment, li jikkostitwixxu għajnuna mill-Istat fl-ambitu tal-Artikolu 107(1) TFUE, ma ġewx innotifikati skont l-Artikolu 108(3) TFUE.

(251) Madankollu, l-awtoritajiet Belġjani jqisu li għalkemm dawn il-miżuri jikkostitwixxu għajnuna mill-Istat, dan huwa kumpens għal servizz pubbliku li huwa kompatibbli mas-suq intern fuq il-bażi tad-Deċiżjoni SGEI applikabbli fiż-żmien tal-fatti (fiż-żmien tal-għoti ta' dawn il-miżuri, it-test fis-seħħ kien id-Deċiżjoni SGEI tal-2005 li ġiet sostitwita mid-Deċiżjoni SGEI tal-2012). Iż-żewġ testi jipprovdu għal eżenzjoni min-notifika għall-miżuri li jissodisfaw il-kundizzjonijiet ta' kompatibbiltà tagħhom ([65]).

(252) Sabiex il-miżuri jitqiesu bħala kompatibbli, huwa biżżejjed li jissodisfaw il-kundizzjonijiet stabbiliti fid-Deċiżjoni SGEI tal-2005 li kienu japplikaw fiż-żmien meta ngħataw. Il-kompatibbiltà mad-Deċiżjoni SGEI tal-2005 hija analizzata hawn taħt.

4.7.3. *Kompatibbiltà tal-għajnuna fuq il-bażi tad-Deċiżjoni SGEI tal-2005*

4.7.3.1. Kamp ta' applikazzjoni

(253) Id-Deċiżjoni SGEI tal-2005 tapplika biss għal servizzi li jistgħu jiġu kklassifikati bħala servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali. Mill-ġurisprudenza jirriżulta li, fin-nuqqas ta' leġiżlazzjoni settorjali tal-Unjoni li tirregola din il-kwistjoni fil-livell tal-Unjoni, l-Istati Membri għandhom setgħa diskrezzjonali wiesgħa fir-rigward tat-tifsira tas-servizzi li jistgħu jiġu kklassifikati bħala servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali, peress li l-Kummissjoni għandha l-kompitu li tiżgura l-assenza ta' żball manifest.

(254) F'dan il-każ partikolari, il-Kummissjoni tqis li mhemmx żball manifest jekk is-servizz jissodisfa bżonn ta' ċittadini li ma jkunx issodisfat bl-istess mod mingħajr intervent mill-Istat (pereżempju l-ammont imħallas mill-utenti ma jkunx biżżejjed biex ikopri l-kostijiet tas-servizz). Huwa interessanti wkoll li wieħed jinnota li l-Qorti Kostituzzjonali Belġjana, li ġiet fdata b'din il-kwistjoni, ikkonfermat in-natura ta' servizz pubbliku tas-sistema tal-kiri ta' roti Villo ([66]).

([64]) Is-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-4 ta' Ġunju 2005, *Il-Kummissjoni vs MOL*, C-15/14 P, ECLI:EU:C:2015:362, il-punt 60. Is-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tat-30 ta' Ġunju 2006, *Ir-Renju tal-Belġju vs Il-Kummissjoni*, C-270/15 P, ECLI:EU:C:2016:489, il-punt 49. Is-sentenza tal-Qorti Ġenerali tat-13 ta' Diċembru 2017, *Ir-Repubblika Ellenika vs Il-Kummissjoni*, T-314/15, ECLI:EU:T:2017:903, il-punt 79.

([65]) Ara l-Artikolu 3 tad-Deċiżjoni SGEI tal-2005 u kif ukoll id-Deċiżjoni SGEI tal-2012.

([66]) Ara s-sentenza tal-Qorti Kostituzzjonali Belġjana 68/2012 tal-31 ta' Mejju 2012.

(255) Skont l-Artikolu 2(1)(a), id-Deċiżjoni SGEI tal-2005 hija applikabbli għall-għajnuna mill-Istat fil-forma ta' kumpens għal servizz pubbliku ta' anqas minn EUR 30 miljun fis-sena mogħtija lil impriżi li l-fatturat annwali medju tagħhom mingħajr taxxa, tal-attivitajiet kollha, ma laħaqx EUR 100 miljun matul is-sentejn finanzjarji ta' qabel dik li fiha ngħata s-servizz ta' interess ekonomiku ġenerali.

(256) L-ammont totali tal-għajnuna mogħtija lil JCD, fil-forma ta' eżenzjoni mit-tariffa għall-okkupazzjoni ta' dominju pubbliku u għal newtralizzazzjoni taż-żieda fit-taxxi muniċipali, huwa ferm anqas mil-limitu massimu ta' EUR 30 miljun fis-sena, li ma jaqbiżx l-ammont massimu ta' EUR [400 000-500 000] fis-sena (ara l-premessa (245)) skont l-istimi tal-awtoritajiet Belġjani. Barra minn hekk, il-fatturat annwali kien ferm anqas minn EUR 100 miljun fis-snin 2006-2007. Id-Deċiżjoni SGEI tal-2005 għalhekk se tkun applikabbli fuq din il-bażi.

4.7.3.2. Konformità mar-rekwiżiti

(257) L-Artikolu 4 tad-Deċiżjoni SGEI tal-2005 jirrikjedi li *"il-ġestjoni tas-servizz ta' interess ekonomiku ġenerali tiġi fdata lill-impriża kkonċernata permezz ta' att wieħed jew aktar, li l-forma tiegħu tista' tiġi ddeterminata minn kull Stat Membru. Dan l-att jew dawn l-atti għandhom jinkludu, b'mod partikolari: […] il-modi ta' rkupru ta' kull kumpens żejjed u l-mezzi sabiex jiġi evitat dan tal-aħħar."*

(258) Deskrizzjoni ċara u espliċita tal-modi ta' rkupru ta' kull kumpens żejjed u l-mezzi sabiex jiġi evitat dan tal-aħħar ġiet inkluża fil-mandat ta' JCD biss mid-29 ta' Marzu 2018, bl-adozzjoni tat-tieni addendum għall-ftehim Villo (ara l-premessi (222) sa (226)). Għalhekk, il-Kummissjoni tqis li dan ir-rekwiżit tad-Deċiżjoni SGEI tal-2005 mhuwiex sodisfatt u li l-għajnuna kkonċernata mhijiex kompatibbli mas-suq intern fuq il-bażi tad-Deċiżjoni SGEI tal-2005.

4.7.4. *Kompatibbiltà tal-għajnuna fuq il-bażi tad-Deċiżjoni SGEI tal-2012*

4.7.4.1. Kamp ta' applikazzjoni

(259) Id-Deċiżjoni SGEI tal-2012 tipprevedi fl-Artikolu 10(b) li *"kull għajnuna mogħtija qabel id-dħul fis-seħħ ta' din id-deċiżjoni, li ma kinitx kompatibbli mas-suq intern u lanqas eżenti mill-obbligu ta' notifika skont id-Deċiżjoni 2005/842/KE iżda li tissodisfa l-kundizzjonijiet imsemmija f'din id-deċiżjoni, hija kompatibbli mas-suq intern u eżenti mill-obbligu ta' notifika preliminari*". Fid-dawl ta' dak li ntqal hawn fuq, il-Kummissjoni għalhekk tqis li l-għajnuna għandha tiġi analizzata abbażi tad-Deċiżjoni SGEI tal-2012.

(260) Kif spjegat fil-premessi 253 u 254, il-Kummissjoni tqis li ma hemm l-ebda żball manifest fit-tifsira tas-servizz ta' interess ekonomiku ġenerali. Skont l-Artikolu 2(1)(a), id-Deċiżjoni SGEI tal-2012 tapplika għall-għajnuna mill-Istat fil-forma ta' kumpens għal servizz pubbliku ta' anqas minn EUR 15-il miljun fis-sena. L-ammont totali ta' għajnuna mogħtija lil JCD huwa ferm anqas minn dan il-limitu massimu (ara l-premessa 245) skont l-istimi tal-awtoritajiet Belġjani. Id-Deċiżjoni SGEI tal-2012 għalhekk se tkun applikabbli fuq din il-bażi.

4.7.4.2. Konformità mar-rekwiżiti

(261) L-Artikolu 4 tad-Deċiżjoni SGEI tal-2012 (bħal dak tad-Deċiżjoni SGEI tal-2005) jirrikjedi li "*il-ġestjoni tas-servizz ta' interess ekonomiku ġenerali tiġi fdata lill-impriża kkonċernata permezz ta' att wieħed jew aktar, li l-forma tiegħu tista' tiġi ddeterminata minn kull Stat Membru. Dan l-att jew dawn l-atti għandhom jinkludu, b'mod partikolari: […] il-modi ta' rkupru ta' kull kumpens żejjed u l-mezzi sabiex jiġi evitat dan tal-aħħar.*"

(262) Kif spjegat fil-premessa (258), il-Kummissjoni tqis li dan ir-rekwiżit tad-Deċiżjoni SGEI mhuwiex sodisfatt u li l-għajnuna kkonċernata mhijiex kompatibbli mas-suq intern fuq il-bażi tad-Deċiżjoni SGEI tal-2012.

4.7.5. *Kompatibbiltà tal-għajnuna fuq il-bażi tal-kuntest SGEI tal-2012*

4.7.5.1. Kamp ta' applikazzjoni

(263) Skont il-punt 7 tal-komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-applikazzjoni tar-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat tal-Unjoni Ewropea għal kumpens mogħti għall-forniment ta' servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali ([67]) (minn hawn 'il quddiem "il-Qafas SGEI tal-2012"), "*il-prinċipji stabbiliti f'din il-komunikazzjoni japplikaw għal kumpens ta' servizz pubbliku biss sa fejn dawn tal-aħħar jikkostitwixxu għajnuna mill-Istat mhux koperta mid-deċiżjoni [SGEI tal-2012*]." Fid-dawl ta' dak li ntqal hawn fuq, il-Kummissjoni għalhekk tqis li l-għajnuna għandha tiġi analizzata abbażi tal-Qafas SGEI tal-2012.

(264) Skont il-punt 69 tal-Qafas SGEI tal-2012, "[*i*]*l-Kummissjoni se tapplika l-prinċipji stabbiliti f'din il-komunikazzjoni għal għajnuna li ma tkunx skont il-liġi li dwarha tieħu deċiżjoni wara l-31 ta' Jannar 2012 anke jekk l-għajnuna tkun ingħatat qabel din id-data*". Il-Qafas SGEI tal-2012 għalhekk huwa applikabbli mill-bidu tal-konċessjoni Villo.

4.7.5.2. Konformità mar-rekwiżiti

(265) Il-Kummissjoni tivverifika l-kompatibbiltà tal-għajnuna mal-kundizzjonijiet stabbiliti fit-Taqsima 2 tal-Qafas SGEI tal-2012, filwaqt li tqis li skont il-punt 61 tal-qafas, "*il-prinċipji stabbiliti fil-punti 14, 19, 20, 24, 39, 51 sa 59 u 60(a) ma japplikawx għall-għajnuna li tissodisfa l-kundizzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 2(1) tad-deċiżjoni [SGEI tal-2012].*" Kif muri hawn fuq (ara l-premessa (260)), l-għajnuna f'dan il-każ tossodisfa dawn il-kundizzjonijiet.

Servizz ġenwin ta' interess ekonomiku ġenerali

(266) Skont il-punt 12 tal-Qafas SGEI tal-2012, "*l-għajnuna mogħtija għandha tkun relatata ma' servizz ġenwin ta' interess ekonomiku ġenerali skont it-tifsira tal-Artikolu 106(2) tat-Trattat...*". Il-Kummissjoni tqis li l-operat tal-ftehim Villo jikkorrispondi għal servizz ġenwin ta' interess ekonomiku ġenerali (ara l-premessi (253)-(254)).

Il-ħtieġa ta' mandat li jispeċifika l-obbligi ta' servizz pubbliku u l-metodi għall-kalkolu tal-kumpens

(267) Skont l-punt 15 tal-Qafas SGEI tal-2012 "*il-ġestjoni tas-servizz ta' interess ekonomiku ġenerali tiġi fdata lill-impriża kkonċernata permezz ta' att wieħed jew aktar, li l-forma tiegħu jew tagħhom tista' tiġi ddeterminata minn kull Stat Membru.*" Skont il-punt 16, tali att għandu, b'mod partikolari, jispeċifika n-natura u d-durata tal-obbligi ta' servizz pubbliku; l-impriża inkarigata b'dawn l-obbligi u, jekk ikun il-każ, it-territorju kkonċernat; in-natura tad-drittijiet esklussivi jew speċjali kollha mogħtija lill-impriża; id-deskrizzjoni tal-mekkaniżmi ta' kumpens u l-parametri għall-ikkalkular, għall-ikkontrollar u għar-rieżaminar tal-kumpens; il-modalitajiet ta' rkupru ta' kull kumpens żejjed u l-mezzi biex jiġu evitati dan tal-aħħar.

(268) Il-konċessjoni Villo kienet iddefinita bħala konċessjoni ta' servizz pubbliku mill-awtoritajiet Belġjani fil-ftehim Villo. Barra minn hekk, fil-25 ta' Novembru 2010, il-Parlament tar-Reġjun adotta digriet li jirregola l-operat tas-servizz pubbliku ta' Villo.

(269) Il-ftehim Villo jiddefinixxi s-servizz pubbliku bħala "*l-implimentazzjoni ta' sistema awtomatizzata għall-kiri tar-roti għat-territorju kollu tar-Reġjun tal-Kapitali ta' Brussell, bil-kostijiet u bir-riskji tal-konċessjonarju, taħt l-awtorità tal-Gvern u soġġett għall-kondizzjonijiet minimi stabbiliti minnu*". Dan jistabbilixxi l-obbligi ta' servizz pubbliku imposti fuq l-operatur tal-konċessjoni. Dan l-att għandu jiddeskrivi n-natura, l-ambitu ġeografiku u l-funzjonament tas-servizz. Dan jiddeskrivi wkoll is-sistema ta' tariffi applikabbli għall-utenti tiegħu.

(270) Durata tal-mandat: id-durata tal-konċessjoni ġiet stabbilita għal 15-il sena u ġiet estiża b'sentejn u 4 xhur (ara l-premessa 161) permezz ta' addendum għall-konċessjoni tad-9 ta' Ġunju 2011. Din id-durata hija ġġustifikata permezz tal-importanza tal-investimenti meħtieġa. Dan jidher b'mod partikolari mill-fatt li JCD sofriet telf ekonomiku sinifikanti u kisbet biss profitti mill-2016 'il quddiem (ara t-Tabella 1 hawn taħt).

([67]) ĠU C 8, tal-11.1.2012, p. 4.

(271) Parametri ta' kumpens: il-parametri ta' kumpens għall-miżuri ta' għajnuna inkwistjoni (miżuri addizzjonali) huma mfissra b'mod ċar fil-ftehim Villo.

(272) **Verifika tal-assenza ta' kumpens żejjed**: l-implimentazzjoni ta' kontroll tan-nuqqas ta' kumpens żejjed hija kundizzjoni ta' kompatibbiltà kemm għad-Deċiżjoni SGEI tal-2012 (ara l-Artikolu 4(e) tagħha) kif ukoll għall-Qafas SGEI tal-2012 (ara l-punt 16(e) tiegħu). Il-Kummissjoni kkonkludiet fil-premessa 262 li r-rekwiżit tal-Artikolu 4e tad-Deċiżjoni SGEI tal-2012 ma kienx issodisfat f'dan il-każ. Madankollu, jirriżulta mill-kontrolli tal-awditur, b'mod partikolari d-ditta tal-awditjar KPMG, li ma kien hemm l-ebda kumpens żejjed effettiv matul il-perjodu 2009-2017 (ara t-Tabella 1 hawn taħt).

Tabella 1

kontroll tal-assenza ta' kumpens żejjed

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Total
Dħul mir-reklamar: apparati ta' 2 m^2	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Dħul mill-operat ta' madgards	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Dħul mir-reklamar: apparati ta' 8 m^2	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Dħul mill-utenti	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Dħul mit-taxxi ta' ritrasferiment 2 m^2	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Dħul mit-taxxi ta' ritrasferiment 8 m^2	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Dħul totali (A)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Tariffi reġjonali	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Klawżola tad-dħul mir-reviżjoni tal-prezzijiet	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Kumpens totali mis-servizz pubbliku (B)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Taxxi ta' displej	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Kostijiet ta' operat dirett	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Kostijiet ta' ġestjoni	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Deprezzamenti	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Kostijiet totali (C)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Riżultat ta' operat (D) = (A) + (B) - (C)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Qligħ (E) = (D) / (C)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

(273) CCB għamlet diversi osservazzjonijiet dwar il-verifika tal-assenza ta' kumpens żejjed.

(274) Minn naħa, CCB tqis li l-kostijiet assoċjati mal-installazzjoni u l-operat tal-apparati ta' reklamar ma jistgħux jitqiesu fil-kalkolu tal-kumpens mogħti lil JCD (ara l-premessa 162). Barra minn hekk, CCB tqis li l-użu liberu tad-dominju pubbliku għal skopijiet ta' reklamar (li hija tirreferi għalih bħala l-eżenzjoni mit-tariffa għall-okkupazzjoni tad-dominju pubbliku muniċipali) għandu jiġi kkwantifikat b'rabta mal-valur tal-apparati ta' reklamar (ara l-premessa 165).

(275) Il-Kummissjoni tqis li l-apparati ta' reklamar għandhom jiġu kkunsidrati għall-kontroll ta' kumpens żejjed. Hija tagħmel dan billi tqis id-dħul u l-kostijiet effettivament iġġenerati minn dawk l-apparati. M'hemmx bżonn f'dan ir-rigward li ssir referenza għal valutazzjoni tas-superfiċji li *per se* tiddependi fuq id-dħul u l-kostijiet li apparati bħal dawn jistgħu jiġġeneraw (ara t-Tabella 1 hawn fuq). Jekk l-apparati ta' reklamar għandhom valur ta' funzjonament ogħla minn dak li huwa neċessarju sabiex jitħallsu l-kostijiet marbuta mal-operat tal-konċessjoni Villo, dan l-iżbilanċ għandu jwassal sabiex jiġi kkonstatat kumpens żejjed.

(276) CCB tikkontesta l-ammont ta' għajnuna mogħtija b'riżultat tal-eżenzjoni mit-taxxi muniċipali (ara l-premessa 164). JCD identifikat diversi żbalji fil-kalkoli ta' CCB (ara l-premessa 217). Madankollu, il-Kummissjoni tinnota li anke meta jiġi kkunsidrat l-ammont ta' għajnuna ta' EUR 650 000 fis-sena kif stabbilit minn CCB, il-missjoni pubblika tibqa' defiċitarja b'mod ġenerali fil-perjodu 2009–2017.

(277) Rigward l-allegazzjoni ta' CCB li l-kostijiet imġarrba minn JCD fl-operat tal-ftehim Villo huma ferm aktar baxxi minn dawk iddikjarati inizjalment (ara l-premessa 209), huwa biżżejjed li wieħed jinnota li l-kontroll tan-nuqqas ta' kumpens żejjed huwa bbażat fuq il-kostijiet reali mġarrba minn JCD, u mhux fuq projezzjonijiet jew stimi.

(278) Bħala konklużjoni, il-Kummissjoni tikkonkludi li JCD ma ngħatatx kumpens żejjed għall-forniment tas-servizz ta' interess ekonomiku ġenerali Vilo bejn l-2009 u l-2017.

(279) Il-Kummissjoni tqis li l-eżistenza ta' mekkaniżmu ta' kontroll tan-nuqqas ta' kumpens żejjed huwa biss neċessarju sabiex l-għajnuna tiġi ddikjarata kompatibbli fuq il-bażi tad-Deċiżjoni SGEI tal-2012 sa fejn l-Istat huwa responsabbli għall-kontroll tal-assenza ta' kumpens żejjed u kif ukoll biex jiddikjara għajnuna kompatibbli skont il-qafas tal-SGEI tal-2012 fir-rigward tal-miżuri nnotifikati safejn dan il-mekkaniżmu ta' monitoraġġ huwa l-bażi li fuqha tibbaża ruħha l-Kummissjoni sabiex teskludi l-possibbiltà ta' kumpens żejjed fil-futur u biex il-Kummissjoni ma twettaqx kontroll *ex post*. Meta l-Kummissjoni tikkontrolla *ex post* li ma jkunx hemm kumpens żejjed, dan il-kriterju formali jitlef l-iskop tiegħu, li huwa li jipprekludi kumpens żejjed potenzjali. Fil-każ ta' kontroll *ex post* mill-Kummissjoni, kull kumpens żejjed ikkonstatat irid jiġi rkuprat irrispettivament minn jekk hemmx kontroll jew le, u min-naħa l-oħra l-assenza ta' kumpens żejjed huwa biżżejjed biex jissodisfa r-rekwiżiti għall-kompatibbiltà tal-Qafas SGEI tal-2012 f'dan ir-rigward.

(280) Fil-fatt, il-Kummissjoni tqis li l-eżistenza ta' kontroll mhux komplut fil-passat mill-Istat Membru fejn ma jkunx hemm kumpens żejjed hija ta' importanza limitata sakemm jintlaħaq l-objettiv ta' din il-kundizzjoni (l-assenza ta' kumpens żejjed). Għandu jiġi nnotat li l-każijiet li fihom il-Kummissjoni adottat deċiżjonijiet negattivi u ordnat l-irkupru tal-kumpens għal servizz pubbliku (fin-nuqqas ta' żball manifest fit-tifsira tas-servizz pubbliku), dan l-irkupru kien jikkonċerna biss il-kumpens żejjed kif ikkalkulat mill-Kummissjoni u dan irrispettivament mill-kwalità tal-kontroll implimentat mill-Istat Membru ([68]). F'dawn il-każijiet kollha, il-kontroll ta' kumpens żejjed mill-Istat Membru kien assenti jew difettuż (u għalhekk ingħata lok għall-eżistenza ta' kumpens żejjed). L-alternattiva kienet tkun, f'sitwazzjoni bħal din, li jintalab l-irkupru tat-totalità tal-kumpens għal servizz pubbliku mogħti lill-operatur ta' servizz pubbliku, minkejja li din l-impriża kienet forniet is-servizz pubbliku, billi wieħed jibbaża ruħu biss fuq l-assenza ta' mekkaniżmu ta' kontroll sodisfaċenti irrispettivament mill-ammont reali tal-kumpens żejjed.

(281) Approċċ bħal dan jista' anki jwassal, f'termini assoluti, għall-irkupru ta' kull kumpens għal servizz pubbliku mogħti lil operatur fl-assenza ta' kumpens żejjed. Il-Kummissjoni tqis li tali alternattiva tkun kontra l-prinċipji tat-TFUE, fir-rigward tar-rwoli essenzjali ta' servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali fl-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 14 TFUE, li jipprevedi li l-Unjoni għandha tiżgura li s-servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali joperaw fuq il-bażi ta' prinċipji u kundizzjonijiet li jippermettulhom iwettqu l-kompiti tagħhom.

(282) Għaldaqstant, il-Kummissjoni tqis li l-kundizzjoni ta' kontroll tal-assenza ta' kumpens żejjed tista' titqies bħala sodisfatta f'dan il-każ.

Konformità mad-Direttiva tal-Kummissjoni 2006/111/KE ([69])

(283) Skont il-punt 18 tal-Qafas SGEI tal-2012,"*għajnuna tista' tkun ikkunsidrata kompatibbli mas-suq intern fuq il-bażi tal-Artikolu 106(2) tat-Trattat biss jekk l-awtorità tikkonforma, fejn applikabbli, mad-Direttiva 2006/111/KE*".

(284) Fir-rigward tas-separazzjoni tal-kontijiet, kien hemm xi inċertezza dwar il-kontijiet analitiċi ta' JCD marbuta b'mod partikolari mal-mod li bih id-dħul iġġenerat minn kuntratti li huma nnegozjati fuq bażi nazzjonali huwa allokat lill-apparati li jiffurmaw parti mill-konċessjoni Villo (ara l-premessa (184)). Wara l-adozzjoni tat-tieni addendum għall-ftehim Villo (ara t-Taqsima 4.6), l-awditur jivverifika l-prinċipji tas-separazzjoni tal-kontijiet implimentati minn JCD kull sena. Dan il-kontroll twettaq ukoll għall-perjodu kollu (2009-2017) u wara l-ispjegazzjonijiet tal-awtoritajiet Belġjani u ta' JCD (ara l-premessi 196, 214 u 215), il-Kummissjoni tqis li s-sistema ta' kontabbiltà analitika tal-kostijiet tikkonforma mar-rekwiżiti tad-Direttiva 2006/111/KE u li l-kontroll tal-assenza ta' kumpens żejjed (ara t-Tabella 1 hawn fuq) jitwettaq fuq il-bażi ta' separazzjoni ta' kontabbiltà xierqa.

Assenza ta' kumpens żejjed

(285) Skont il-punt 49 tal-Qafas SGEI tal-2012, "*[l]-Istati Membri għandhom jiżguraw li […] l-impriżi ma jirċevux kumpens li jaqbeż l-ammont determinat skont ir-rekwiżiti stabbiliti f'din it-Taqsima* ".

([68]) Ara f'dan il-kuntest, b'mod partikolari, id-deċiżjoni tal-25 ta' Jannar 2012 fil-każ SA.14588 u kif ukoll id-deċiżjoni tal-10 ta' Lulju 2018 fil-każ SA.37977.

([69]) Id-Direttiva tal-Kummissjoni 2006/111/KE tas-16 ta' Novembru 2006 dwar it-trasparenza tar-relazzjonijiet finanzjarji bejn l-Istati Membri u l-impriżi pubbliċi kif ukoll dwar it-trasparenza finanzjarja fi ħdan ċerti impriżi (ĠU L 318, 17.11.2006, p. 17).

(286) Kif spjegat fil-premessa 272, JCD ma ngħatatx kumpens żejjed għall-perjodu ta' qabel.

Konklużjoni

(287) Fuq il-bażi ta' dak li ntqal hawn fuq, il-Kummissjoni tikkonkludi li l-miżuri ta' għajnuna mogħtija lil JCD skont il-ftehim Villo huma kompatibbli mas-suq intern fuq il-bażi tal-Qafas SGEI tal-2012 għall-perjodu tal-konċessjoni Villo qabel l-adozzjoni tat-tieni addendum, jiġifieri mill-5 ta' Diċembru 2008 sad-29 ta' Marzu 2018.

4.8. **Valutazzjoni tal-miżuri wara t-tieni addendum**

4.8.1. *Għajnuna mill-Istat skont l-Artikolu 107(1) TFUE*

(288) Peress li t-tieni addendum ma jbiddilx il-miżuri mogħtija lill-JCD fl-ambitu tal-konvenzjoni Villo, il-valutazzjoni tal-Kummissjoni tal-eżistenza ta' għajnuna mill-Istat (ara l-premessi 229 sa 249) ma tinbidilx.

4.8.2. *Kompatibbiltà tal-għajnuna fuq il-bażi tad-Deċiżjoni SGEI tal-2012*

(289) It-tieni addendum jikkoreġi n-nuqqasijiet identifikati tal-mandat preċedenti (ara l-premessa 262) billi jintroduċi deskrizzjoni ċara u espliċita tal-arranġamenti ta' rkupru ta' kull kumpens żejjed u tal-mezzi biex jiġi evitat dan tal-aħħar.

(290) L-Artikolu 6 tad-Deċiżjoni SGEI tal-2012 jirrikjedi li "*l-Istati Membri jiżguraw li […] l-impriża ma tirċevix kumpens li jaqbeż l-ammont determinat skont l-Artikolu 5 [ammont ta' kumpens li ma jmurx lil hinn minn dak li huwa meħtieġ biex ikopri l-kostijiet netti mġarrba fit-twettiq tal-obbligi ta' servizz pubbliku, inkluż qligħ raġonevoli]. Huma jipprovdu l-elementi ta' prova lill-Kummissjoni, fuq it-talba tagħha. Huma jwettqu kontrolli regolari, jew jiżguraw li t-tali kontrolli jsiru, tal-anqas kull tliet snin matul il-perjodu tal-mandat u fl-aħħar ta' dak il-perjodu.*"

(291) L-Artikolu 6 jeħtieġ ukoll li "*meta impriża tkun irċeviet kumpens li jmur lil hinn mill-ammont determinat skont l-Artikolu 5, l-Istati Membri għandhom jitolbu lill-impriża kkonċernata tħallas lura kull kumpens żejjed li tkun irċeviet.*"

(292) It-tieni addendum jistipula li reviżur għandu jivverifika kull sena li l-ammont ta' kumpens ma jmurx lil hinn minn dak li hu meħtieġ għat-twettiq tas-servizz pubbliku, inkluż qligħ raġonevoli. Meta jinqabeż il-limitu massimu u fil-limiti ta' kemm jista' jinqabeż il-limitu massimu, l-ammont tal-qabża jiġi mħallas b'mod retroattiv minn JCD (ara l-premessa 225).

(293) Għall-motivi esposti fil-premessi (289) sa (292), il-Kummissjoni tikkonkludi li l-miżuri ta' għajnuna mogħtija lil JCD fl-ambitu tal-ftehim Villo huma kompatibbli mas-suq intern fuq il-bażi tad-Deċiżjoni SGEI tal-2012 mill-adozzjoni tat-tieni addendum.

(294) Ta' min jinnota li dan il-kontroll huwa bbażat fuq tqabbil ta' qligħ fuq il-kostijiet b'marġni ta' referenza ta' [10-20] % li jikkorrispondi għal marġni standard fuq id-dħul ta' [10-20] % meqjus bħala raġonevoli fuq il-bażi ta' kummerċ ma' CCB u JCD ([70]). Il-marġni fuq il-kostijiet kien preferut mill-marġni fuq id-dħul biex jitqies il-kummentarju ta' CCB (ara l-premessa 213).

5. **IRKUPRU TA' GĦAJNUNA INKOMPATIBBLI MARBUTA MAL-PARTI TAL-APPARATI TA' REKLAMAR TAL-KUNTRATT TAL-1984**

(295) Skont it-TFUE, il-Kummissjoni hija kompetenti, meta ssib li l-għajnuna hija inkompatibbli mas-suq intern, sabiex tiddeċiedi li l-Istat Membru kkonċernat irid jabolixxi jew ibiddel l-għajnuna ([71]). Bl-istess mod, il-qrati tal-Unjoni Ewropea ddeċidew, b'mod konsistenti, li l-obbligu ta' Stat Membru li jabolixxi għajnuna kkunsidrata mill-Kummissjoni bħala mhux kompatibbli mas-suq intern, huwa maħsub sabiex terġa' tiġi stabbilita s-sitwazzjoni preċedenti ([72]).

([70]) Ara l-premessa (109) tad-deċiżjoni tal-ftuħ.

([71]) Is-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tat-12 ta' Lulju 1973, *Il-Kummissjoni vs Il-Ġermanja*, C-70/72, ECLI:EU:C:1973:87, il-punt 13.

([72]) Is-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-21 ta' Marzu 1990, *Il-Belġju vs Il-Kummissjoni*, C-142/87, ECLI:EU:C:1999:125, il-punt 66.

(296) F'dak il-kuntest, il-qrati tal-Unjoni sabu li dan l-objettiv jintlaħaq meta l-benefiċjarju jkun ħallas lura l-ammonti tal-għajnuna mogħtija illegalment. B'din ir-rifużjoni, il-benefiċjarju jitlef il-vantaġġ li kien igawdi fuq il-kompetituri tiegħu fis-suq intern, u tiġi stabbilita mill-ġdid is-sitwazzjoni li kien hemm qabel il-ħlas tal-għajnuna ([73]).

(297) F'konformità ma' din il-ġurisprudenza, l-Artikolu 16(1) tar-Regolament (UE) 2015/1589 jipprevedi li "fejn jittieħdu deċiżjonijiet negattivi f'każijiet ta' għajnuna illegali, il-Kummissjoni għandha tiddeċiedi li l-Istat Membru kkonċernat għandu jieħu l-miżuri kollha meħtieġa sabiex jirkupra l-għajnuna mill-benefiċjarju tagħha".

(298) Għaldaqstant, peress li l-miżuri inkwistjoni ġew implimentati bi ksur tal-Artikolu 108(3) TFUE u huma meqjusa bħala inkompatibbli mas-suq intern, huma għandhom jiġu rkuprati sabiex tiġi stabbilita mill-ġdid is-sitwazzjoni li kienet teżisti fis-suq qabel l-għoti tagħhom. L-irkupru għandu jkopri l-perjodu mill-mument li fih l-għajnuna tqiegħdet għad-dispożizzjoni tal-benefiċjarju sal-irkupru attwali tagħha, skont il-metodoloġija stabbilità fil-premessi 131-141. L-ammonti li għandhom jiġu rkuprati għandhom jinkludu l-imgħaxijiet sal-irkupru effettiv tagħhom.

6. **SOMMARJU TAL-KONKLUŻJONIJIET**

6.1. **Il-parti tal-apparati ta' reklamar tal-kuntratt tal-1984**

(299) Il-Kummissjoni tqis li, fir-rigward tal-operat ta' uħud mill-apparati ta' reklamar minn JCD installati skont il-kuntratt tal-1984 fit-territorju tal-Belt ta' Brussell u miżmuma wara d-data ta' tneħħija prevista fl-Anness 10 tal-kuntratt tal-1999 mingħajr ħlas ta' kera jew taxxa, il-kriterji kumulattivi tal-għajnuna mill-Istat huma ssodisfati u, għaldaqstant, dik il-miżura tikkostitwixxi għajnuna mill-Istat fl-ambitu tal-Artikolu 107(1) TFUE.

(300) Rigward il-legalità tal-miżura ta' għajnuna, il-Kummissjoni ssib li l-miżura msemmija f'din il-parti tal-ilment, li tikkostitwixxi għajnuna mill-Istat fl-ambitu tal-Artikolu 107(1) TFUE, ma ġietx innotifikata f'konformità mal-Artikolu 108(3) TFUE u ġiet eżegwita. Hija tikkostitwixxi għalhekk għajnuna illegali.

(301) Il-Kummissjoni tqis ukoll li din l-għajnuna hija inkompatibbli mas-suq intern u għalhekk għandha tkun suġġetta għal irkupru tal-għajnuna, inklużi l-kapital u l-imgħax, f'konformità mal-ġurisprudenza "CELF" tal-Qorti tal-Ġustizzja ([74]).

6.2. **Volet Villo!**

(302) Il-Kummissjoni tqis li l-miżuri previsti fil-ftehim Villo jikkostitwixxu għajnuna mill-Istat abbażi tal-Artikolu 107(1) TFUE.

(303) Madankollu, il-miżuri previsti fil-ftehim Villo huma kompatibbli mas-suq intern fuq il-bażi tal-Artikolu 106(2) TFUE.

(304) Fir-rigward tal-perjodu li jibda jiddekorri mill-bidu tal-Konċessjoni tal-5 ta' Diċembru 2008 sal-firma tat-tieni addendum (ara t-Taqsima 4.6) tad-29 ta' Marzu 2018, il-Kummissjoni tqis li l-miżuri previsti fil-ftehim Villo jikkonformaw mar-rekwiżiti tal-Qafas SGEI tal-2012 (ara t-Taqsima 4.7). Għalhekk, dawn ma għandhomx iwasslu għal irkupru, minkejja li jikkostitwixxu għajnuna illegali peress li ma ġewx innotifikati f'konformità mal-Artikolu 108(3) TFUE.

(305) Fir-rigward tal-perjodu li jibda jiddekorri mid-data tal-iffirmar tat-tieni addendum sa tmiem il-Konċessjoni tas-16 ta' Settembru 2026, il-Kummissjoni tqis li l-kundizzjonijiet tad-Deċiżjoni SGEI tal-2012 huma ssodisfati, bla ħsara għall-konformità stretta mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'dan l-addendum (ara t-Taqsima 4.8).

([73]) Is-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tas-17 ta' Ġunju 1999, *Il-Belġju vs Il-Kummissjoni*, C-75/97, ECLI:EU:C:1999:311, il-punti 64 u 65.

([74]) Is-sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tat-12 ta' Frar 2008, *CELF et ministre de le Culture and de la Communication ("CELF I")*, C-199/06, ECLI:EU:C:2009:79.

ADOTTAT DIN ID-DEĊIŻJONI:

Artikolu 1

L-għajnuna mill-Istat favur JCD ta' ammont li jikkorrispondi għall-kiri u t-taxxi mhux imħallsa fuq l-apparati ta' reklamar installati skont il-kuntratt tal-1984 fit-territorju tal-Belt ta' Brussell u miżmuma wara d-data tat-tneħħija prevista fl-Anness 10 tal-kuntratt tal-1999, mogħtija illegalment bejn il-15 ta' Settembru 2001 u l-21 ta' Awwissu 2010 mill-Belġju bi ksur tal-Artikolu 108(3) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, hija inkompatibbli mas-suq intern.

Artikolu 2

(1) Il-Belġju huwa obbligat li jiġbor lura l-għajnuna msemmija fl-ewwel artikolu mingħand il-benefiċjarju.

(2) L-ammonti li għandhom jiġu rkuprati jagħtu lok għal imgħaxijiet mid-data li fiha l-għajnuniet tqiegħdu għad-dispożizzjoni tal-benefiċjarju, sakemm jiġu effettivament irkuprati.

(3) L-imgħaxijiet għandhom ikunu kkalkulati fuq bażi komposta skont il-Kapitolu V tar-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 794/2004 ([75]).

Artikolu 3

(1) L-irkupru tal-għajnuna msemmija fl-Artikolu 1 huwa immedjat u effettiv.

(2) Il-Belġju għandu jiżgura li din id-deċiżjoni tiġi implimentata fi żmien erba' xhur mid-data tan-notifika tagħha.

Artikolu 4

(1) Fi żmien xahrejn min-notifika ta' din id-deċiżjoni, il-Belġju għandu jinnotifika l-informazzjoni li ġejja lill-Kummissjoni:

(a) l-ammont totali (kapital u imgħax) li għandu jiġi rkuprat mill-benefiċjarju;

(b) deskrizzjoni dettaljata tal-miżuri diġà meħuda u dawk ippjanati sabiex jikkonforma ma' din id-deċiżjoni;

(c) id-dokumenti li juru li l-benefiċjarju ġie ordnat iħallas lura l-għajnuna.

(2) Il-Belġju għandu jżomm lill-Kummissjoni informata bil-progress tal-miżuri nazzjonali meħuda biex tiġi implimentata din id-deċiżjoni sakemm l-irkupru tal-għajnuna msemmija fl-ewwel artikolu ikun komplut. Huwa għandu jressaq minnufih, fuq talba tal-Kummissjoni, kull informazzjoni dwar il-miżuri li diġà ttieħdu u dawk ippjanati sabiex ikun konformi ma' din id-deċiżjoni. Huwa għandu jibgħat ukoll informazzjoni dettaljata dwar l-ammonti tal-għajnuna u l-imgħaxijiet diġà rkuprati mingħand il-benefiċjarju.

Artikolu 5

(1) Il-miżuri previsti fil-ftehim Villo jikkostitwixxu għajnuna mill-Istat abbażi tal-Artikolu 107(1) tat-Trattat dwar il-funzjonament tal-Unjoni Ewropea.

(2) Fir-rigward tal-perijodu li jibda jiddekorri mill-5 ta' Diċembru 2008, id-data tal-iffirmar tal-ftehim Villo, sad-29 ta' Marzu 2018, id-data li fiha ġie ffirmat it-tieni addendum addizzjonali għall-ftehim Villo, il-miżuri previsti fil-ftehim Villo jikkonformaw mar-rekwiżiti tal-Qafas SGEI tal-2012 ([76]) u huma kompatibbli mas-suq intern. Din l-għajnuna hija illegali peress li ma ġietx innotifikata f'konformità mal-Artikolu 108(3) TFUE.

([75]) Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 794/2004 tal-21 ta' April 2004 li jimplimenta r-Regolament tal-Kunsill (UE) 2015/1589 li jistabblixxi regoli dettaljati għall-applikazzjoni tal-Artikolu 108 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (ĠU L 140, 30.4.2004, p. 1).

([76]) Komunikazzjoni mill-Kummissjoni dwar l-applikazzjoni tar-regoli tal-Unjoni Ewropea dwar l-għajnuna mill-Istat għall-kumpens mogħti għall-provvista ta' servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali (ĠU C 8, 11.1.2012, p. 4).

(3) Fir-rigward tal-perjodu li jibda jiddekorri mid-29 ta' Marzu 2018, data tal-iffirmar tat-tieni addendum, sas-26 ta' Settembru 2026, it-tmiem tal-Konċessjoni, il-miżuri previsti fil-ftehim Villo jissodisfaw il-kundizzjonijiet tad-Deċiżjoni SGEI tal-2012 ([77]) u huma kompatibbli mas-suq intern, bla ħsara għall-konformità stretta mal-kundizzjonijiet stabbiliti f'dan it-tieni addendum għall-ftehim Villo.

Artikolu 6

Din id-Deċiżjoni hija indirizzata lir-Renju tal-Belġju.

Magħmul fi Brussell, l-24 ta' Ġunju 2019.

Għall-Kummissjoni
Margrethe VESTAGER
Membru tal-Kummissjoni

([77]) Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2012/21/UE tal-20 ta' Diċembru 2011 dwar l-applikazzjoni tal-Artikolu 106(2) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea għal għajnuna mill-Istat taħt forma ta' kumpens għal servizzi pubbliċi mogħtija lil uħud mill-impriżi inkarigati bil-ġestjoni ta' servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali (ĠU L 7, 11.1.2012, p. 3).